De laatste ronde

A. den Doolaard

bron
A. den Doolaard, *De laatste ronde*. A.J.G. Strengholt's Uitgeversmaatschappij, Amsterdam 1929

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/dool001laat01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

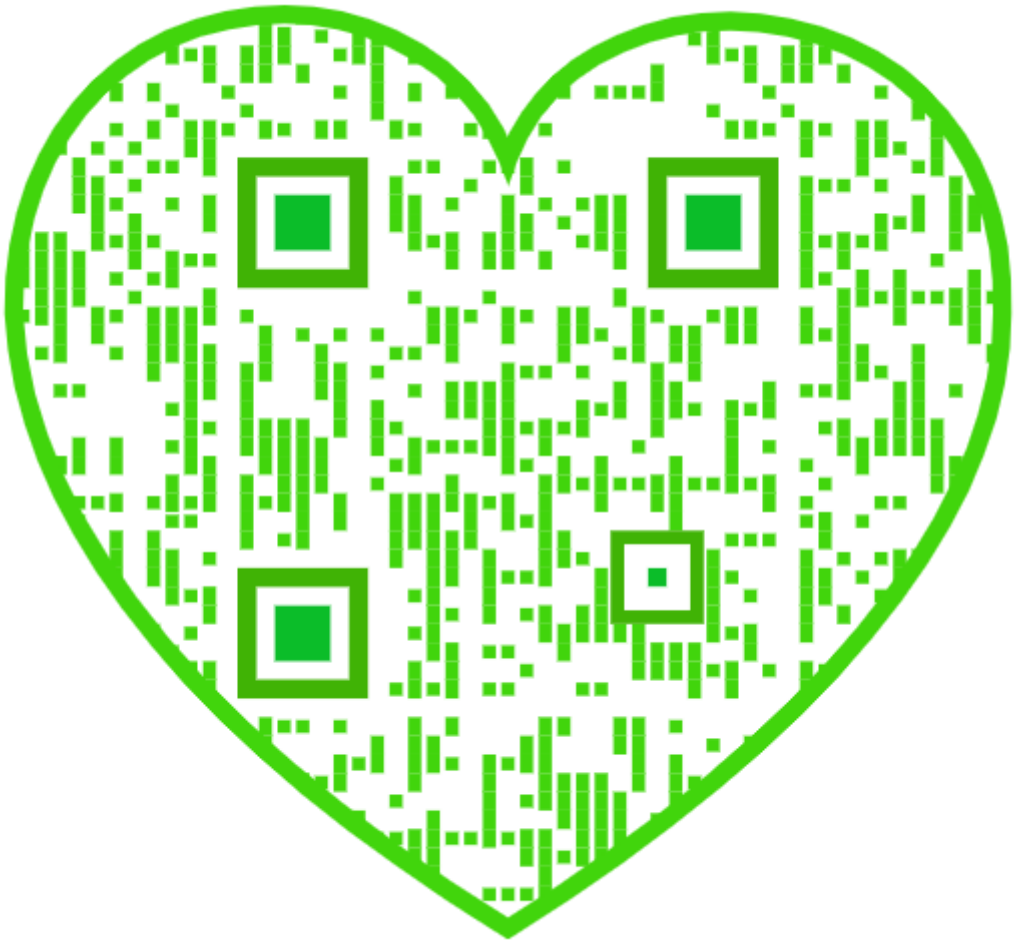

Voor Pop

Eerste hoofdstuk
London: Fairbairn.

Tipsy, de kleine zwarte kater van Robert Day, Esq. snapte er niets van.

Waar zijn schoteltje met melk zoo lang bleef. Robert Day, Esq., de eigenaar van Tipsy, snapte er evenmin iets van.

Waarom Fairbairn hem den bons gegeven had.

Tipsy knikte tegen zijn eigen voorpoot in den spiegel. Hij wilde den baas aan 't lachen maken. Maar de baas zag niets. De baas hield zijn streelhand tegen zijn voorhoofd gedrukt, en de hand waarmee hij de klappen uitdeelde lag doodstil op zijn knie.

Toen vond Tipsy een blauw lint. Tipsy kneep zijn oogspleten bedachtzaam bijeen en bekeek het lint met zijn kop scheef en één poot in de hoogte. De baas bekeek zijn knie en zijn schoenen met zijn hoofd diep in de laagte. Tipsy wist dat dit lint taboe was. Hij had er pas nog een ribbetik voor gekregen. Dat wil zeggen drie dagen geleden. Maar wat drie dagen precies waren, wist Tipsy niet, en ook niet, dat er in drie dagen veel veranderen kan. Als Tipsy Spleetoog geweten had wát er precies veranderd was, had hij het lint meteen aan flarden getrokken. Nu buitelde hij er enkel schuchter omheen. Hij wilde spelen en de baas vergat zijn melk. Toen de baas Tipsy

plus lint zag, sloeg hij enkel met zijn klappenhand op zijn eigen knie. Stond op en ging weg. Zonder zijn katertje één druppel melk te geven. Toen werd Tipsy kwaad en sprong in de prullemand. De prullemand sloeg om. En toen had Tipsy speelgoed genoeg. Want de prullemand lag vol verscheurde brieven.

In de hoek alzoo lag de prullemand met snippers in drie kleuren: lichtgroen, crême en lila. Bovenaan de flarden van een portret: een scheur dwars over den mond, en het voorhoofd in tweeën gebogen. Tusschen de dubbelgevouwen krullen stak een envelop, het eenige ongekreukte in de wildernis van papier. Het adres 'Robert Day, Esq.', strak en recht geschreven met fijne beheerschte uithalen, spotte tegen het geschonden voorhoofd. Maar toen Robert Day, Esq., dezen brief ontving, was hij allang Robert Day niet meer, maar een namelooze die over den asphaltweg naar het Park den dood tegemoet liep met al de snelheid van een getraind Rugby-speler in de three quarter positie en al de vurige vastbeslotenheid van zijn twee en twintig jaren blonde jeugd (Achterovergekamd en scheiding links), die hij om drie maanden donkerheid vernielen wilde. Vernielen, omdat het volwassen kind dat voor hem het leven en de toekomst beteekende, vijf andere vingers door haar permanent wave had laten warren. Zij deed het om hem wakker te maken voor een leven, wilder dan hij het kende. Maar hij, met wijdopen en diepverschrikte oogen, koos den dood. Hij zou straks in het water stappen met dezelfde vlug-

heid waarmee hij anders op een bus sprong. Alleen de richting was anders. Het had eenvoudig geen zin meer voor hem om de drie of vier plaatsen te bezoeken waar hij zijn leven doorbracht: het cargadoorskantoor, het rugby-veld, de bioscoop, de dancing en zijn voor drie kwart leege kamer. Want het meisje met de zorgvuldig gegolfde haartooi, de regelmatig en onberispelijk lachende mond, en de voorbeeldig omhulde harde gladde ledematen (dat die konden verlangen naar handtastelijke bewondering was nooit in hem opgekomen), wachtte niet meer op hem eens of tweemaal in de week om halfzes, liet hem niet meer hartstochtelijk haar hand vasthouden in de movies, riep niet meer: ‘Well played, boy’, wanneer hij 's Zaterdags tusschen drie en vijf over de schouder van een vijandelijken back heendook en den ovalen bal achter de touchline met zijn heele lichaamsgewicht op den grond deed bonzen. Hij had het donker teeken, het vrije woelen in haar weerloos haar, niet begrepen als een zwijgende bekentenis dat zij hem óók beminde met de regionen beneden haar halsopening en onder haar Celanese silk. Zij had het hem willen vertellen via een ander - maar zij wist niet, dat zijn wereld aan een haar van haar hoofd hing; en daardoor had het kunnen gebeuren dat vijf vingers in één streeling zijn jong bestaan braken. Het leven was voor hem nu een helverlichte dancing, die uitging - alleen liep hij een beetje verder dan de anderen den nacht in. Verdrinken!

Twee voeten in den modder, twee andere voeten

in lakschoenen op rem en debrayage - twee handen die zich in den nacht dompelen, twee andere handen die het contact afdraaien, de rem aanrukken, - en het portier open werpen - een kleine plons en de metalen klap van een deur die dichtslaat - modder en borrelingen, - ‘hier, godverdomme, laffeling’ - visioenen van groene luchten en roode boomen uit een pastorale weggeslagen door slijm en de bittere verstikkende smaak van zwavelige modder - twee lijnen tuimelend langs den waterkant - snel wegschietende kiezels onder een gezicht dat blind wordt voor den een, een druipend stuk parknacht voor den ander, dat hij onverschillig achter in de auto dondert. De 8-cylinder Marmon trekt snel weg. Kijken wie of wat hij gered heeft doet hij niet; de economische theorieën van Halling Aarhuus, fabrikant van zoolleer, gloeilampen, automobielen en kunstzijde, aandrijver en beheerder van drie concerns, laten geen ruimte voor zulk een tijdverspilling.

Hij had alleen gezien, dat de jongeman er onder den modder wat hij op zijn club genoemd zou hebben moe, bleek en melig uitzag; maar bovendien, dat hij zijn eigen breede, doch zijdelings smalle schouders had en even groot was als hijzelf.

Toen Robert Day ontwaakte, merkte hij dat de nachthemel van groen zeer lichtblauw geworden was. Het plafond, waar hij tegenaan keek, had den starren vorm van een vierhoek: een onomstoote-

lijk bewijs dat hij weer op aarde was. Hij voelde hoe een venijnig licht hem van achteren af bestraalde. Het divandek aan weerskanten van zijn beenen was hevig geel, de muren waren citroengeel. Rondom den muur liep een blinkend rek, waarop nikkelstalen machinemodellen stonden, die venijnig flikkerden in het licht van de plotseling zwaaiende lamp.

De stem, die tot hem sprak, was van een onverschillige, zorgvuldig gepolijste hardheid. ‘Bekom gerust van Uw verbazing, en kom vooral niet overeind, straks kunt U mij in pleno aanschouwen. Dat ik reeds drie minuten praat is niet zoo belangrijk als dat er hiernaast, achter een blauw gordijn, dat U dadelijk in een hoofdomdraaien zien zult, kleeren liggen. Gebaad bent U. De electrische klok in de kleedkamer loopt gelijk met deze hier, recht voor U uit.’ Boven een vierkant van witglazuren tegels, waarop in rood een hoogoven brandde, zag Robert Day twee roode richtingwijzers van een auto, die op de kopergele wijzerplaat zonder cijfers loodrecht op elkander stonden: kwart over twaalf. ‘Over een kwartier, half een dus, verwacht ik U hier terug. Ben ik er nog niet en wordt er getelefoneerd, dan bewijst U mij een dienst en antwoordt namens den secretaris, dat ik eerst om half twee te bereiken ben. *Een uur beschouw ik voor ome overeenkomst als voldoende*. So long.’

Robert kwam overeind. De stem was weg, de kamer leeg. Onder zijn bloote voeten voelde hij een dikke veerkrachtige mat - geel. De deur was

met metalen platen beslagen - geel. De lange werktafel op massieve trapeziumvormige pooten was enkel gevernist - geel. Middenop stond een schakelkast met twee telefoonhoorns. Achter het blauwe gordijn, in rechte lijn met de telefoon en een nikkelen bureaustoel was de badkamer. Hij wierp den gelen badmantel met blauwe omslagen af en rook plotseling op zijn huid de harde geur van teerzeep. Het bad was niet schoongespoeld; aan weerskanten waren moddersporen. Hij draaide snel de kraan open en spoot ze weg met een harden straal uit de handdouche. Aan den muur hing zacht ondergoed: wol en zij, blauw. Aan een andere haak hing een pak uit tweekleurige tweed. Het paste volkomen, ook de schoenen. Terwijl hij de doorweekte brieven uit zijn zakken van de verwarming afhaalde, rinkelde de telefoon. Hij vernam, dat Herr Heynold uit Düsseldorf vooraanmelding wenschte bij Halling Aarhuus, Harrow. Gesprek één uur precies, Greenwich time.

Aarhuus wenkte hem naar de tafel, waar zij tegenover elkaar gingen zitten. Links hing een lamp met een blauw porseleinen scherm. Halling hield zijn oogen half afgewend, en daardoor kon Robert Day hem onbelemmerd bekijken. Zijn mond bestond uit twee zeer weinig gewelfde strepen rood, alleen de bovenlip had een kleine snelle buiging in het midden, en Robert herkende met verbazing zijn eigen mond, maar ouder, scherper, en een buiging naar de kaken toe die donkere kracht geworden was inplaats van ge-

voelige speelschheid zooals bij hemzelf. De schouders waren Robert's eigen schouders, los en stevig. Het voorhoofd was de hooge glanzende bekroning van deze kalme beheerschte gestalte. Het was verraderlijk rimpelloos, maar in de koele nachtelijke stilte voelde Robert Day het verre woedende wentelen van de geluidlooze denkdynamo.

Halling Aarhuus bracht plotseling zijn oogen in evenwicht met zijn overigens volkomen symmetrische houding. Robert Day dacht aan koplampen, die naar believen halfgedoofd of voluit kunnen schijnen. De stem was hard, dun en buigzaam. Terwijl hij sprak, bekeek Robert zijn kaken, die van opzij gezien als met kracht naar voren geschoven leken.

'U heeft mij voldoende opgenomen, ik kan dus beginnen. Ik wenschte dat U dit deed vóór het gesprek, dat voor ons beiden beslissend zijn zal, want U is nog te jong en eenzijdig om tegelijk te kunnen kijken en luisteren. Ik stel mij aan U voor: Halling Aarhuus, leider van drie concerns, ten doel hebbende de vervaardiging en afzet van zoolleer, kunstzijde, gloeilampen en motoren. Straks vraag ik U naar Uw levensloop, en vermeld dus, ook omdat ik nu aan het woord ben, eerst eenige feiten uit den mijnen. Vier woorden zijn eigenlijk voldoende. Van leer tot gloeilamp. Het leer was een vergissing, de kunstzijde een hulpmiddel, de gloeilamp beteekende het slagen, de motor is een liefhebberij, een zwak zoo U wilt. Maar een metalen zwak dan, zich bewegend tuschen vier en vierhonderd paardekracht. De

gloeilamp is hard en broos, doorzichtig en geheimzinnig, een paradox, een glazen vuistslag. Ik slaagde met de gloeilamp omdat ik er één mee was. De gloeilamp is de volmaakte belichaming der nieuwe zakelijkheid. Het leer dateert uit mijn romantische periode. Verwonder U niet. Een leven, dat rijk is van aanleg en gedreven wordt door een machtigen wil, voltrekt zich in phasen. Wanneer men jong is, zooals U bijvoorbeeld, gelooft men dat de eerste phase zal voortduren. Wanneer men er dan genoeg van heeft, suggereert men zich dat er geen nieuwe mogelijkheden zijn en probeert zich te verdoen. Voor den zelfmoord, die volkomen en correct uitgevoerd wordt, heb ik als sportief gebaar de hoogste bewondering. Elke groote sportieve daad draagt het element van den zelfmoord, althans van den dood, in zich. Het beklimmen bijvoorbeeld van den Mount Everest gaat onherroepelijk gepaard met eenige tientallen procenten levensgevaar. Bij een sportieven zelfmoord nu voert men eenvoudig genoemd percentage zoo hoog op, dat men over een zekere grens, die den dood genoemd wordt, heenraakt. Nu is het Uw beurt, en daarna zet ik U de wederzijdsche verhouding uiteen. Het pak past goed, zie ik. Het doet mij genoegen, dat ik U van dienst heb kunnen zijn, door het simpele feit, dat mijn uiterlijk iets van het Uwe heeft.... Is het zoo moeilijk? Ik zal het U gemakkelijk maken. In het licht van de koplampen zag ik U over het water leunen. Ik doofde mijn lampen en reed langzaam door. De rest was een

kwestie van snelheid. Ik kan niet dulden, dat er leven, dat er energie nutteloos verloren gaat, ik kan het niet. Slechts in een nuttig en vooruit beraamd verlies zou ik toestemmen. Maar daar straks over. Om Uw identiteit vast te stellen, doorzocht ik Uw portefeuille. Ik vond een vrouwenportret en onder meer een wanhoopsbrief. U zult een en ander wel op de centrale verwarming teruggevonden hebben. Wanneer U alsnog van plan zoudt zijn om voort te leven, zou ik U een verandering van filosoof willen aanraden. Schopenhauer en Freud zijn heusch niet alles. Probeer Bergson eens, of Scheler. Maar ik vroeg U naar Uwe levensloop. Uit den brief, dien ik met de mij eigen onbescheidenheid las - ik voeg er echter aan toe, dat ik slechts onbescheiden ben uit tijdsbesparing - bemerkte ik, dat Uw levensloop bijna geheel die van anderen is, vooral van eene andere. Onafhankelijk bent U niet, geldelijk niet, en geestelijk niet. Ik sla Uw zelfmoord dus niet zeer hoog aan. Vertel nu.'

Robert Day trilde. Van pogingen tot verontwaardiging. Van ontsteltenis. Van zwakte. Hij dacht, dat de woorden van Halling langs hem heen schampten. Maar alleen de teruggehouden hoeveelheid wilskracht van dezen geweldenaar deed hem reeds lichamelijk duizelen. Geestelijk maakte het hem misselijk. Deze menschelijke tractor had hem teruggesleept van doods overkust, en vroeg hem nu naar het vorige. Bah. Aarhuus beleedigde hem, tartte hem. Behandelde zijn leven en zijn

zelfmoord als minderwaardig. Aarhuus tartte hem.... Niet op ingaan, alles is toch voorbij. Plotseling voelde hij enkel weerloosheid en ontsteltenis en antwoordde zacht en snel: ‘Ik wilde doorgaan met Uw gloeilampenbeeld. Ik ben ook een gloeilamp, maar na de kortsluiting dan. Dergelijke lampen zijn waardeloos en worden weggegooid. U vischte haar op. Wat had U eraan?’ ‘Dat hoort U dadelijk,’ onderbrak Halling.

‘Wanneer het U nog belang inboezemt: ik was op school in Winchester, tot mijn zeventiende. Toen werd mijn vader, ingenieur, gedood bij een ontploffing. Ik ben de eenige zoon. Drie zusters, jonger dan ik. Mijn moeder verdient eenig geld met het vervaardigen van schilderijen, ik verdien vrij goed op een cargadoorskantoor, Phillin, White & Co. Ik was verloofd en had wanhopig lief. Omdat U toch, om tijd te winnen, al alles weet - plotseling ging zij met een ander, zooals men dat noemt. En laat mij nu weggaan, ik wil, en kan niet terug.’

‘U wenscht dus opnieuw met het leven af te rekenen?’

‘Ja.’

Het klonk met een poging tot hardheid.

‘U hebt niet met het leven afgerekend, jongeman. Egoïsme wil ik U niet verwijten, maar Uw plotselinge neiging om Uw leven in een vijver weg te gooien zal Uw moeder heusch niet inspireeren tot nieuwe schilderijen, eerder omgekeerd, en vergeet niet, dat zij ze zonder U ten zeerste noodig zal hebben. Je gooit den appel

weg, voor je er overal in gebeten hebt. Ken je het leven? Je hebt, blindelings bijtend, een rotte plek getroffen en nu smijt je alles in den modder. Je hebt niets bezeten dan je droomen. Ik geef je den appel terug. Misschien heeft hij een moddersmaak, maar als je lust hebt om te bijten.... je hebt hem.'

Robert Day was langzaam overeind gekomen. Hij voelde hoe de woorden van den ander als een gifgas de droomen wegvraten waarin hij zich hullen wilde. Hij voelde zich naakt en beschaamd en verzette zich. Waarheen Halling hem drijven wilde bespeurde hij niet. Koppig stond hij op en zei: 'Ik ga terug. Ik lijm geen gescheurde rekeningen. Uw vergeefsche moeite spijt mij. Uit naam van mijn verwanten dank ik U voor Uw edelmoedigheid, maar zelf wilde ik liever gaan....'

Halling boog het hoofd naar hem toe en vertrok wrevelig zijn mond, maar Robert Day zag alleen, dat hij geen gouden tanden had. Het oogenblik later pakten de sterke oogen hem weer. Halling zei langzaam, maar op een toon, alsof hij het over messenleggertjes had: 'Ik ontmoette U niet toevallig. Wij hadden elkaar noodig, jongeman. Daarom reed ik dien avond door het Park, voor mij een omweg van drie minuten. Toeval bestaat niet, of nauwelijks, en dit geval is zeer duidelijk. Ik heb U niet voor niets mijn zelfmoordtheorieën uiteengezet. Geloof mij, die onsportieve en sentimenteele manier van U is niet goed. Die van mij is beter, vooral in een geval

als het Uwe. Maar denk niet, dat ik mijn theorieën heb opgesteld naar aanleiding van onze kleine schermutseling in den modder. Ik zoek reeds tien dagen iemand die zelfmoord plegen wil.... voor mij.'

De telefoon sloeg gejaagd aan. Düsseldorf.

'Heynold? Halling. Verkoop kunstzij. Alles. Drie markten. Je weet welke. Koop Warmuth van de sportredactie van de Frankfurter en maak een Olympiadeblad. Beschouw Amerika sceptisch en haal Europa naar voren. Speciaal Engeland. Fullstop. Nu weer zaken. Vraag permanente overwerk-vergunning voor de Hallinger lampenfabriek en geef 10% loonopslag. Maak zeven millioen mark liquide uit hypotheken en plaats de ponden telegrafisch op de Midlandbank. Nog even. Roep Valente uit Milaan en laat hem het nieuwe model Grenz & Los probeeren op den Nürnburgring. Bericht den rondentijd. Morgen weer. Bij elke hapering direct bellen. In elk geval morgen dit uur. So long....' ....voor mij, zei ik, zooeven, en wel op zeer voordeelige voorwaarden, maar op een wijze, die ik bepaal, wel te verstaan. U was roekeloos. U dacht niet over de achterblijvenden, de treurenden. Dat doe ik. U wou weg. Ik zorg voor de nabestaanden, wanneer U mij de wijze van Uw weggaan wilt laten bepalen. Ik doe dit niet uit gevoel voor romantiek, maar enkel omdat mijn pak U voortreffelijk past. *Als lijk kunnen wij voor elkander doorgaan*. Stap dus in den dood, zooals U van plan was, maar nu op een altruïstische manier.'

De kalme handen van Halling lagen tegenover de sidderende handen van Day. De glasgroene lenzen van Halling staarden onverwrikt in de groot geworden oogen van Day. Hij wilde kijken als iemand, die al stervend een mop hoort, en lacht, maar zijn wimpers bleven droefgeestig. Het voorstel was zakelijk geniaal en geestelijk verrot. Zijn eigen zelfmoord was geestelijk geniaal en zakelijk verrot geweest. Deze man had hem buiten elk oogmerk om gered.... Dat verplichtte tot fair play. Halling onderbrak hem.

‘U speelt rugby?’

Robert Day knikte.

‘Uw dood zal romantischer zijn, dan U van een zakenploert als ik verwachten zou, en zeker heroïscher en meer afdoende dan Uw poging van gisterenavond. Details volgen dadelijk.’

‘Ik ben geen machine, ik ben een mensch,’ protesteerde Day.

‘U is een doode, welbeschouwd,’ zei Halling. ‘Ik had U dadelijk in den modder kunnen terugduwen. Ik geef U nu de gelegenheid Uw bestaan te besluiten met een weergalooze dropped goal.’ ‘Fair play, fair play, fair play....’

Het zoemde door Day's dolgeworden kop. Hij keek schichtig en hardnekkig verachtelijk naar de nikkelstalen motormodellen, maar aan Halling's voorhoofd brak die blik. Die zou geen valhelm noodig hebben in de scrummage. Het rugbyveld.... groen en modderig. Daar was het leven wild geweest.... even. Niet omzien, niet omzien. ‘De een heeft nikkelstaal in zijn kamer, de ander

bloemen,' zei Halling hard. 'In den grond hetzelfde trouwens. Daarom durf ik U mijn.... technische zelfmoord bieden voor uw.... geinspireerde. Wanneer U dit als een teruggang beschouwt, beteekent dit, dat Halling Aarhuus, fabrikant van drie honderdduizend motoren per jaar en het tienvoudige aan gloeilampen, voor U een nietsnut is.'

'Maar zijn er niet zeven millioen vaste sterren?' Hij zei het met het trotsche idealisme van een martelaar.

'Dat zou ik door mijn bibliothecaris laten nakijken,' antwoordde Halling. 'U wordt boosaardig, maar ik haal U over.'

Robert Day vergat zijn dood in het wilde verlangen deze zelfverzekerde onwrikbaarheid te troeven. 'Uw termijn, alstublieft,' zei hij zachtjes. 'Twee maal vier en twintig uur,' antwoordde Halling zonder aarzelen.

'Pas nu op,' zei Robert Day. Hij beefde. 'Nu val ik aan. Een try. En ook een goal. Beide uit wanhoop, op 't laatste moment. Voor 't eerst van mijn leven, ja.... van mijn leven, want ik leef, omdat ik het ga winnen van U, en dan dondert het verlies niet meer.... voor het eerst van mijn leven voel ik, dat ik geen romantische lafaard ben, maar enkel een fantast. Ik ben U fair play schuldig. Daarom moet ik 't doen. Ik veracht Uw vergelijking van nikkelstaal en bloemen op één plan. Zoodoende verruilt U een vrouw voor een Rolls. Ik enkel een vrouw voor den dood. Beide absolute grootheden, ja, de vrouw ook. U

lacht al weer, spottend. Daarom moet ik 't dus niet doen. Wat is nu de uitweg? U vindt haar niet, ik wel. Deze. Ik doe het, en ik doe het niet. Ik doe het - maar anders dan U wilt. Ik doe het wel en niet. Tel dat op. Het is eenvoudig als een lagere-school-som. Het staat niet in de encyclopaedie, maar ik weet het. Ik doe het - maar later. U heeft mij zelf tot het denkbeeld gedwongen. U noemde niet alleen mijn dood onwaardig, maar ook mijn leven daarvóór. Dat was Uw fout. Nu wil ik allebei overdoen, dood èn leven. U verweet mij, dat ik den appel wegwierp zonder gebeten te hebben. U is menschenkenner, en U vermoedde in mij, den schijndoode, de neiging tegen den keer in te gaan. U wilde mij des te gereeder in den dood drijven, 't Zal gebeuren, maar dwars door het leven heen. Ik zal bijten. En diep bijten. En doorbijten. *Geef mij drie maanden en een Europeesch cediet*. Vandaag over drie maanden ben ik hier terug. Accoord?'

Robert Day schrok van zijn eigen felle stemgeluid. Zij waren beiden overeind gerezen. Halling ging het eerst zitten. Hij zweeg. Plotseling greep hij de lamp naast zich bij de fitting boven den kap en duwde den lichtkegel in Robert's bleek gelaat.

'Eerewoord?', zei hij.

'Eerewoord.'

'Als public school boy?'

'Als public school boy.'

'Als rugbyspeler?'

‘Als rugbyspeler.’

‘Accoord. Ik vertrouw je. Je bent geniaal. Jammer, dat ik je niet voor mijn zaak kan houden, je zou een concern door een crisis kunnen halen. Verdomme, je moet toch ook een concern door een crisis halen, al is het dan een kunstmatige. Nu drie dingen. Ten eerste: je moet uit een vliegmachine springen, in zee....’

‘Overrijden door een locomotief lijkt mij veiliger,’ zei Day. ‘Veel grooter verminking, en dus veel minder kans dat ze onze verschilpunten ontdekken.’

Halling Aarhuus lachte en klopte hem goedkeurend op den schouder. Uit zijn binnenzak haalde hij een dun boekje te voorschijn. ‘Verwonder U niet, dit is John Synge, Riders to the Sea’. Een overblijfsel uit mijn leer-periode. Een paar keer per jaar vergis ik mij nog wel eens. Maar dan alweer met nuttig effect, want ik stak dit deeltje uit zakelijk voorgevoel bij mij. Lees dit waar mijn vinger wijst:

> ‘When a man has been six days in the sea his own mother should be hard put to recognise him.’[1)]

‘Right-oh,’ zei Day. ‘Dan de vliegmachine maar. En numero twee?’

‘Heel eenvoudig: strikte geheimhouding tegenover ieder. Ook de vrouwen met wie je intiem zijn zult. Hij glimlachte.

1) Vertaling: Wanneer een man zes dagen in zee gedreven heeft, zou zijn eigen moeder moeite hebben hem te herkennen.

‘Het tweede staat te bezien. Wat het eerste betreft: right-oh.’

‘Numero drie: ik verzeker je nogmaals, dat je geen verstand van zaken hebt. Je weet nauwelijks, wat de Beurs is, anders zou je niet om drie maanden gevraagd hebben. Zooiets doe je niet eind October. Je krijgt geen drie maanden, maar zes.’

‘Right-oh,’ zei Robert.

‘En donder nu op,’ zei Halling snel. ‘Je hebt me eigenlijk de heele zaak verpest. Heynold zal zijn bed uit moeten voor contra-orders, en jij erin. Morgen meer. Good night.’

Den volgenden morgen schreef Robert een brief aan zijn moeder, aan de rugbyclub en aan Phillin, White & Co, en nam een ticket voor de nachtboot naar Amsterdam, de stad der Olympische Spelen.

Tweede hoofdstuk
Amsterdam: Conchita.

Het Stadion brulde. ‘Ray! Ray! Ray! U.S.A.; Hurrah; Hurrah! Germania!!. Ra! Ra! Ra!’ Dertigduizend monden praatten en schreeuwden. Dertigduizend lichamen die elk wat anders wilden, zaten stil op de betonnen tribunes, en tuurden uit dertigduizend richtingen naar een smalle witte streep dwars over de korrelig roode loopbaan. Achter die streep stonden de athleten uit veertien windstreken, naar Amsterdam gekomen om deze streep vijf en twintig maal te overschrijden. Wie de draad brak die na de vier en twintigste ronde boven de eindstreep gespannen zou worden was Olympisch kampioen tienduizend meter hardloopen.

Het was tien minuten over vijf. Uit den loudspeaker in de Marathontoren kwam een driedubbele kreet. ‘Silence, silénce, Ruhe!!’ Robert hoorde opeens het papier van zijn sigaret knetterend branden. Dwars door het zwijgen der dertigduizend viel het schot.

Hij keek verstrooid naar de haastige groep lichamen in roode, blauwe en witte tricots. Ver boven hen dreven de wolken weg in het zware diepe middaglicht, zwaarder en dieper dan hij het ooit gezien had. Dit was dus Holland....

De vlaggen woeien fier en eigenwijs. Elke vlag was de mooiste. Elk der veertig landkampioenen prikte laatdunkend de punten van zijn spikes in de overheerlijke vlakgerolde baan. Een troep schooljongens. Kinderspel. Hoe heb ik ooit als een gek achter dien ovalen rugbybal aan kunnen hollen? Ik heb heimwee, heimwee....

Een papieren vlag wapperde vlak voor zijn oogen en hij hoorde een kreet die uit drie klinkers bestond. Hij keek naar de woest waaierende hand van zijn linkerbuurman en toen naar diens borst, waarop dezelfde vlag in 't klein vastgestoken was: een wit kruis op een blauwe grond. Nu verstond hij de naam: R i t o l a . Zijn oogen zochten de loopers. Zij gingen aan den overkant door de zon. De twee voorsten waren blauw en wit, de derde wit en blauw. Hij zocht de anderen. De voorste, een witte Engelschman, schoof net de bocht uit. Dertig meter achter. Toen de eerste drie voorbijschoven keek hij naar hun nummers: 800, 797, 866. Hij zocht de namen snel op in het programma: Ritola, Nurmi, Wide. Toen hij het dichtdeed schoven zij weer langs zijn wijdopen oogen voorbij. En opeens zag hij dat dit geen spel was, maar onverzettelijijke ernst; dat zich tusschen de roode baan en de grijsgeworden wolken een tragedie voltrok, waarbij de spelers niet werden saamgeworpen zooals in de schouwburg, maar uit elkander gerukt. Hij keek door zijn kijker naar Ritola, en zag in diens oogen de wilde drift die hem dreef de anderen vooruit te

rennen, telkens als eerste de bocht te grijpen, de eerste te zijn die in het rechte eind de schok van de wind tegen zijn ribben voelde. Hij schudde het hoofd met het ongeduld van een jong koppig paard dat alleen wil zijn met de wind en het gras, waarop zijn schaduw hem meedoogenloos nazit. Maar die schaduw was een mensch, en heette Nurmi. Toen Robert drie ronden lang Nurmi met de oogen gevolgd had door zon en schaduw, de bochten door waar de loop zich scheen te vertragen en de rechte einden langs die onder de dansende voeten onmerkbaar snel wegkrompen, wist hij dat Nurmi winnen zou. Vóór Nurmi liep Ritola, maar het scheen of Ritola galoppeerde en de wind met zijn kuif opzij wierp, en dat Nurmi voortzweefde in het luchtledige achter Ritola's naakte, magere beenen. Nurmi liep met zijn borst, koninklijk en breed en zelfverzekerd, met zijn schouders, die de armen hoog langs het lichaam dwongen. Hij bewoog zijn beenen met dezelfde zorgvuldigheid waarmee hij zijn norsch gezicht beheerschte, dat nog stiller werd omdat zijn hoofd in een rechte lijn voortging, die elke seconde evenver van de roode baan verwijderd bleef. En daarom zweefden zijn beenen, en scheen hij alleen en ongenaakbaar, en de Koning van dit grootsche schaakspel waarvan Ritola het paard was.

Nog drie ronden: Ritola! Ritola! Ritola schudt zijn hoofd naar voren en lacht met zijn verbrande kaken of hij pijn heeft. Nurmi trekt zijn voor-

hoofd in rustige rimpels en loopt nog meer rechtop. Nog twee ronden. Nurmi en Ritola schieten risjes loopers voorbij, die te moedeloos zijn om aan hun hielen te blijven kleven. Nurmi en Ritola rennen steeds in gelijke pas onder het hooge blauwe bord door met de drie eeremasten, waar de winnaars met vlaggen gehuldigd worden: maar ze kijken recht voor zich uit: Ritola scherp en Nurmi onverschillig. Doch hun beenen bewegen eender en het stadion is bezeten van het rythme hunner dansende voeten, die voor- en achteruitvliegen met de regelmaat van snelle machinedeelen. Ze schieten op de eindstreep toe, voor de vier en twintigste maal. Opeens ziet Robert een witte arm, en een hand, die een touw grijpt; en een bel dreunt in zijn ooren. De laatste ronde! Dertigduizend lichamen rijzen wild overeind, en over de roode baan en het vlakke groene veld dreunt een schor geroep: ‘Nurmi!’ Maar de blauwe Fin blijft zijn knieën doodkalm opheffen tot zijn dij evenwijdig ligt met de baan, die eensklaps somber wordt nu de zon weggaat. Hij loopt rond het grasveld of het een stille open plek is in een Finsch bosch, waar hij even een paar baantjes neemt om zijn spieren los te maken, meer niet. Onder het blauwe scoringbord schijnt het of Ritola steigert; zijn mond gaat open en dicht, of hij zich vastbijten wil in de wind. Dan schuift Nurmi rustig zijn knieën iets verder naar voren dan hij vier en twintig driekwart ronden gedaan heeft: met één pas is hij naast Ritola. Zij loopen voor de laatste maal onder de eeretribune langs en

Robert ziet met de tweede pas Nurmi's elleboog voor Ritola's borst. Met de derde pas staart Ritola met opengesperde mond naar Nurmi's kalme nek. Dwars door het wilde gegil en de razende roffel der klappende handen staart hij opzij en zoekt het blauwe tricot van den norschen Fin. Dertigduizend paar armen, beenen, handen en schouders worden geschud door de storm van hun eigen kreten.

Opeens merkte hij, dat hij doodstil stond, en met spanning naar een blauw mutsje keek: bij het blauwe mutsje hoorde een blauwe mantel: het haar dat onder het mutsje uitkwam, was pikzwart en had een harde glans, die wel blauw leek, maar dat kon de weerschijn van het mutsje wezen. Haar wangen waren donkerrood en donkerbruin tegelijk, maar dat lag zeker aan het avondlicht. Haar profiel was scherp en stil, temidden van het helsche handgeklap hield zij haar vingers rustig rond een bos latyrus geklemd. Opeens keek zij hem aan. Het stadion raasde: ‘Nurmi! Nurmi!’ Zij had wenkbrauwen, die elkaar raakten, en oogen met een ondoordringbare glans. Gepolijste steen. En ook haar mond was teer en hard tegelijk: een steenen bloem. De lange seconde dat zij hem aangekeken had was voorbij. Hij hoorde een volkslied spelen en omkijkend zag hij een blauwe vlag met een wit kruis tegen den middelsten mast opwaaien. Het stadion was ineens doodstil en hij keek weer langzaam om. Toen hij voor zich uitkeek wist hij dat hij verliefd was.

Amsterdam was rood en blauw en stond vol bloemen. De taxi's dansten door de straten, de oude huizen knikten, iedereen in alle kroegen lachte, de avond was een vuurwerk, de hooge hotelkamer opeens vlakbij den blauwen Julihemel. De vlaggen in het Stadion had hij een voor een willen kussen, maar eerst verschafte hij zich toch met list en geld toegang tot de perstribune, waar zij iederen dag achter een geel tafeltje rustig stapels telegrammen schreef.

Den dag, dat Lowe met zijn ongelooflijk soepele snelle passen het Olympisch record achthonderd meter brak, lag er een bos latyrus naast de formulieren die naar Zuid-Amerika gingen, en tusschen het knetteren der schrijfmachine's, de startschoten en het bijvalsgebrul door vertrouwde ze hem toe dat ze Conchita Torres heette en uit Valparaiso kwam.

Toen hij in de seinzaal achter haar aan het loket stond te wachten, legde ze opeens den stapel telegrammen over den tienkamp neer, draaide zich om, en zei onverschillig in het Fransch: ‘Noem me maar Yu. Dat is korter.’

's Avonds dansten ze tango in de Casa Bianca en den volgenden morgen kocht hij een tweedehandsch Bugatti, want iemand met niet meer dan zes maanden voor den boeg heeft geen tijd om voorzichtig een nieuwe auto in te rijden, die de eerste dagen niet harder dan 35 K.M. loopen mag.

Zij stond midden op het Stadionplein, klein en

zwijgend onder het snelle waaien van twaalf oranje wimpels. Toen hij haar begroette, trok zij haar bovenlip omhoog, maar lachen deed zij niet. Het was zelfs geen poging tot lachen. Zij liet enkel haar sterke wit-gele tanden zien. Maar in de kleine breede handen droeg zij een suitcase.

Tot Haarlem reed hij in razende vaart. Hij omklemde het stuur met de beide handen in bovengreep, alsof hij de sterke teugels van een zegekar vasthield. Zijn schouders gingen langzaam op en neer, want hij ademde diep en wild tegen den bruisenden wind in. Hij keek niet opzij, hij wist alleen dat hij onder wolken langs een smal water voortjoeg en dat hij niet meer alleen was. In Haarlem draaide hij naar het Noorden. De weg werd breed tusschen boomen, en hij schoof zijn linkerarm rond haar heen, maar toen hij opzij keek, zag hij haar oogen: glashard en koud.

De weg steeg tusschen dennen naar een zeedorp. Hij stopte bij een klein wit hotel met geraniums en vroeg twee kamers. Hij vroeg of zij honger had en zij schudde van neen, maar in haar oogen was iets dat op een kleine hunkering leek. Aan het raam staand, trok zij de witte gordijnen opzij, uitte een donkeren kreet en tilde haar pols voor haar oogen alsof zij iets wilde afweren, dat op haar aanstormde. Hij sprong op haar toe, maar zij had zich snel omgedraaid en sloeg haar beide armen zoo wild en ver uiteen, dat zij naar voren veerden en toen weer achteruitweken. Maar met

het blauwe licht van zijn oogen vlakbij, strekte zij haar armen en stuitte zijn wild toeloopen. En met haar hoofd afgewend zei ze: ‘Ik wilde enkel maar vragen of we gingen zwemmen.’

Achter hem was het hemelbreede bulderen van de zee, die donker tegen het zwijgend strand opliep. Achter de eerste rij duinen was het zand lauw gebleven. Hij was warm van 't ronddraven na het bad, maar toch trilde hij en zijn oogen waren groot en onrustig. Zijn voeten waadden nu door het zand, maar nóg voelde hij het stroomen van het wilde water rond zijn armen, waarmee hij roekeloos voorbij twee zandbanken de zee zelf was binnengezwommen. De golven liepen hard terug naar het Westen en hij had moeten vechten door de breede golfdalen om veilig terug te komen. Veilig! Over zes maanden.... Maar toen hij naar het strand toeplaste, lachte hij. En nog. Want links, aan den anderen kant van een zachtjes stuivende zandbult, was zij. Zou ze al klaar zijn? Terwijl hij den badmantel aanslipte over het blauwe zonnebadpak, floot hij. Ze floot terug, scherp en schel, drie tonen. Vijf stappen, en hij zag haar staan tegen den zijkant van het nauwe zandige dal. Hij liep op haar toe en zij week terug in een kleine groene nis. Voor zij opzij kon duiken greep hij haar schouders in den sprong naar omlaag.

Wulpen en vischdiefjes zijn vogels met een bij uitstek scherp gevoel voor wat dood is of levend. Een doodelijk stil en werkelijk dood lichaam is

een verrukkelijke prooi voor den vreesachtigsten vogel. Maar elke wulp en elke mantelmeeuw weet donders goed het onderscheid tusschen doodstil en dood, en daarom vlogen zij zwijgend over het kleine nauwe dal, waar het zand van de zeehelling met korrels tegelijk naar binnen woei op een wind die kalm floot onder de eerste ster.

Het zand aan de zeehelling stortte opeens naar beneden en de vischdiefjes doken met groot spektakel naar de twee menschenhoofden, die op hooge pooten langs het natte zand dribbelden. In hun driftige kreten mengde zich de innerlijke vreugde, die elken vogel van zijn geboorte tot zijn dood vroolijk doet klapwieken: dat dit vreemde beest op twee beenen vleugelloos is.

Waarom had zij hem opeens driftig teruggestooten? Hij voelde nog den duw van haar korte breede hand tegen zijn mond, toen zij snel opzij week, met oogen die hard waren van verontwaardiging. Waarover? Over zijn schroom, die niet eenmaal wildheid werd? Tusschen twee kussen door was zij veranderd. Hij had zijn oogen opeens opengedaan en half opgericht geluisterd naar de breede zee. En toen hij weer omlaag boog naar haar heftig ademenden mond was zijn verliefdheid verrukking geworden, en kuste hij aarde, zee en hemel. Maar terwijl haar lichaam slap werd en rilde sloeg zij met haar kleine harde vuist dwars over zijn mond. Nu liepen zij kalm terug door den voornacht, maar hun voetsporen van den heenweg waren een rechte streep tusschen de

twee sporen die zij nu afzonderlijk maakten met hun trage voeten.

Juist toen hij de lamp uitdeed in kamer No. 9 hoorde hij hoe zij in kamer No. 10 het slot omdraaide. Hij keek naar buiten. Haar raam stond open. Over de vensterbank lag de sjaal die hij haar gegeven had, diep rood in de blauwe schemering. Hij lachte en schatte meteen den afstand tot het tuinpad: vier en een halve meter. Er was een gootpijp. Prachtig. Hij kroop in zijn dressing gown, rende naar beneden en stootte zijn bloote teenen tegen den richel van de garage. Damn. Hij gleed uit: olie. Damn. Zijn linkervoet plakte tegen het debrayagepedaal. Go to hell. De heele bende. Behalve é en. Maar wegduwen laat ik me niet. Wat snort dat mormel. Het heele dorp wordt wakker. Mij 'n zorg. Al bliezen de spatborden rond m'n ooren, naar binnen zal ik. Haal ik dien draai? Natuurlijk. Ontkoppelen. Remmen. Die sjaal.... Springen, rechterpoot op 't stuur. Een gootpijp met veel ringen. Prachtig. Links opzetten. Zijn kin en zijn elleboog kropen boven de vensterbank en de zachte zijden sjaal kriebelde tegen zijn huid. Zijn voeten schuurden tegen den steen. Niet lachen, Robert. Niet hijgen. Gewoon doen. Hij trek zijn beenen naar binnen en zei met een stem die hard en groot was in het donker van de kamer: ‘Yu, lieve Yu, je sjaal was naar buiten gevallen. Hier is hij....’

En nog later in dienzelfden nacht:

‘Weet je het al?’

‘Wat?’

‘Waarom ik boos op je was, aan het strand?’

‘Ja!’

‘Zeg het dan, ik wil het.’

‘Het is moeilijk.’

‘Zeg het toch....’

‘Het waren wolken en de wind, die ik kuste, en alle bloemen....’

‘Ja, meer, meer, nog meer.’

‘En daarom was jij er niet meer, maar alleen de avond, en de aarde, en de zee.’

‘Je moet van mij houden, alleen van mij.’

‘Maar je bent toch ook het mooiste van den dag, en veel dieper en donkerder dan de nacht.’

‘Zeg dat toch niet, ik ben ik, ik wil niet zijn naast iets anders, ik wil alleen zijn, en dan van jou.’

‘Wees niet boos, huil niet, stil dan toch.... Wat? Weet je dan nog niet dat ik sterker ben?’

‘Ja, ja, ja.’

‘Nu begrijp ik het.’

‘Wat?’

‘Dat je je kamer afsloot, daarom, en dat je veroverd wilde worden.’

‘Hoe?’

‘Zoo.’

‘Wat is zoo?’

‘Door het raam.’

‘Meer.’

‘Damn. Hier met je hand. Ja, natuurlijk lig ik goed. Ga slapen, gauw.’

‘En eindelijk begrijpt hij het....’ Ze neuriede,

lachend. Opeens zag ze den bleeken schemer. Ze sloot haar oogen, hard en fel.

De zee, die lang stil geweest was, begon weer te grommen.

De nacht daarna sidderde zij, toen de schemering begon, maar hij wist niet of het van verrukking was of van vrees voor wat komen zou. Toen zij 's ochtends in de kale eetkamer van het hotel een kalender zag, bekeek ze die lang en aandachtig en trok er toen plotseling in woeste haast de blaadjes tot den vierentwintigsten Augustus af. Hij lachte vlak tegen haar treurig gezicht, dat alleen maar strak van neen schudde toen hij haar vragend aankeek. Hij danste met een dwaas gezicht de kamer rond, in de verdrietige vreugde dat zij een geheim bezat dat op het zijne leek. Maar hij vertelde haar niet dat hij den heelen kalender had willen verscheuren, en toen zij de kaarten uit den koffer haalde legde hij ze wrevelig opzij; maar een uur later zat hij vol verrukking achter den snorrenden motor, voortjagend over de afwisselend keurig beboomde of bedroefd kale Nederlandsche straatwegen.

Ze doken van de Utrechtsche heuvels omlaag, kruisten twee breede rustig ademende rivieren waarop twee kleine witte zeilen voortdreven onder groote witte wolken en snorden door het vlakke Brabantsche land. Het was vroeg: tusschen twee bedauwde bermen schoot de roode Bugatti voort, de schuine schaduwen der peppels zwaaiden zwij-

gend onder de wielen door. Yu stuurde, met waaiende haren in den wind. De asch van haar Russische sigaretten woei op zijn beenen. Toen hij haar aankeek wees ze naar de verte, die langzaam blauw omhoog ging. Achter een bruine vlakte met turfhoopen bereikten ze een dorp met roode pannedaken, waar dikke eiken ruw tusschen de ronde keien stonden. Voorbij het dorp hobbelde op de smalle weg een hooiwagen. Ze schakelde terug op de eerste versnelling en hij snoof voorovergebogen den lauwen geur van het hooi in, dat in groene vlokken op den metalen motorkap neerdwarrelde. Ineens trok hij aan de handrem en wees met den arm rond haar heengeslagen naar rechts. Aan het eind van een groene kreek met waterlelie's stond een huis met hooge zwarte schoorsteenen, half kasteel, half boerenhofstede. Een smalle strook gras liep tusschen het water en de manshoog gewitte muren. Links stond een gele geit onder een perelaar, rechts plonste het groene water lui langs een langzaam wentelend scheprad. Er was een portiek met wingerd en de ramen hadden kleine ruitjes. Naast het hek stond een bord: TE HUUR. ‘A louer,’ vertaalde hij. En ineens keek hij woedend naar den kilometerteller, toeterde daverend met zijn hoorn en claxon tegelijk, zoende haar onbesuisd en zei toen zachtjes en wanhopig: ‘Yu, blijven we hier wonen?’ Ze begon hard te lachen in de warme groene stilte. Hij zag het rood van haar gehemelte tusschen de sterke witgele tanden, die ze ineens hard op elkaar beet. Ze frommelde in den zijzak van

haar leeren jas en en legde een klein blaadje wit papier op zijn ongeduldige knie. Tegelijk trapte ze op den starter. Het was het kalenderblaadje van den vier en twintigste.

In Amsterdam vonden zij een bruinrooden wedstrijdbotter, met grijze zeilen, een Marker schipper met een taai gezicht, een roodflanellen gordel en een linnen buis met zilveren knoopen, en een zeilknecht die een mondvol Engelsch sprak. Dienzelfden morgen werd er nokgeheschen en 's middags toen zij voor de zes en dertigste maal overstag gingen (de wind was Noord-Oost) flapperden hun zeilen in het Hoornsche Hop.

Haar voeten stonden op zijn voeten, haar armen lagen rond zijn hals; zoo wandelde hij langzaam het warme dek rond en zijn zwempak was een groote koele blauwe vlek tegen haar gele jurk. Aan weerskanten was het water; glinsterend rechts, glinsterend links.

Vóór den boeg brandend water. Achteruit schuimend water. En ineens wisten ze, dat ze gevangenen waren op een klein schip, dat traag naar een van de laatste avonden toedreef dat ze elkander zien zouden. Ze lieten elkander opeens los zonder één woord. Maar hij lachte en liet zich heen en weer bengelen aan de punt van de giek. Hij rende naar voren en ging paardjerijden op de boegspriet. Hij klom in de sloep, die zachtjes het roer achternadreef, en vloog weer met een sprong op de roerbank. Zij keek hulpeloos rond zich heen,

naar het woeste geglans van zon en water, naar zijn vragende verlangende oogen, naar zijn angstige mond.

Ineens kroop ze tegen hem aan, legde haar hand op zijn oogen, en fluisterde: ‘Vanavond, als het koel is.’

Het volgend oogenblik lag hij met een pats in het water.

Hij zwom snel en met rukken, om het water met harde stooten op te laten botsen tegen zijn hart. Zijn voeten trapten het weg, zijn armen ranselden het uitelkaar, maar vlak buiten zijn handbereik bleef het rustig en vloeide groen en eindeloos rond hem heen. Het kuste hem wanneer hij kuste, sloeg wanneer hij sloeg, gleed tusschen zijn tanden door wanneer hij er zich in wilde vastbijten. Hij tilde zijn armen omhoog en voelde met een wreed genot hoe hij langzaam wegzakte; één oogenblik glibberde de klei langs zijn gestrekte teenen, toen gleed hij weer omhoog met suizende ooren. En opeens greep het licht zijn schouders, zijn mond, zijn natte oogen, waar zijn haar overheen hing, en hij gilde over het glinsterende water, met een stem, die schel was van vreugde en ineens in verdriet kapot brak: ‘Yu! Yu!’ Want op het dek zag hij wel de twee pofbroeken der schippers, maar niet haar felle gele jurk.

Het werd avond en ze schudde haar donker haar in den wind, die de blauwgrijze wolken langzaam naar het gele Westen dreef. De botter dobberde

rustig op twee rood en groene havenlichten toe. Bij het donkere paalwerk, waar strootjes en manden dreven, keek hij snel om naar den schipper aan het roer. De Marker rookte en zijn zilveren knoopen glommen langzaam in de snellere schemering. Robert legde schuw zijn hand op haar dunne witte kous, vlak tegen haar wreef, waar hij haar het eerst gekust had. Ze stapte snel achteruit, gleed het trapje naar het gangboord af en dook donker weg in de kajuit.

Hij liet zich omlaag glijden, slingerde met een zwaai naar binnen, en viel naast haar neer. Ze woelde met haar hoofd in het kussen van de nauwe kooi. Hij pakte haar bij de schouders, waarop een witte zijden sjaal glansde, en zei lang, alsof hij uit een verte riep: ‘Yu, Yu, Yu....’ Hij wachtte, maar haar krullen lagen ademloos op het witte kussen. Hij wilde opnieuw haar naam zeggen, maar op het dek klonk opeens hard gestommel en hij schudde enkel aan haar schouders. De loopplank viel met een bons neer en hij zei haperend: ‘Yu, weet je dien dag in de Bugatti, voor het witte huis met de gracht en de waterlelie's.... Je hebt hard gelachen, en je wist niet waarom, maar ìk weet Waarom, en ik moet het je zeggen.’

Haar krullen schudden heftig van neen. Hij rook een vage geur en lachte even.

‘Ik mòòt Yu.’

Zij keerde zich met een ruk om, en kroop overeind op haar bloote ellebogen. Haar oogen waren een hard licht in de schemerbruine kajuit. ‘Jij

moet niet, ik moet,' beet zij. Zij greep zijn pols en stond met een lichten sprong tegen hem aan en duwde hem dieper het donker in. Door het trapgat zag hij een paarsen hemel met een gele ster. Hij wilde haar terugduwen, maar haar lichaam lag smeekend tegen hem aan en hij stond stil. Zij hield nog steeds zijn pols beet en duwde die opeens door het zachte donker opzij tegen zijn eigen haar. Zij sprong achteruit en bekeek hem met gevouwen handen. Hij bleef verbijsterd staan. 'Zoo was het,' zei ze hard. Hij haalde de schouders op. Het volgend oogenblik streek haar hand erlangs. 'Eender,' fluisterde ze. Ze trok zijn hoofd omlaag en streek met haar lippen langs zijn mond, langzaam en vreesachtig, alsof ze een zonde deed. 'Eender,' zei ze.

Ze greep haar tasch en wierp zich weer op het bed. Haar zaklantaarntje maakte opeens een gele kring op het linnen. In den lichtcirkel schoof ze langzaam een portret. Hij boog zich erover heen en herkende een gelijkenis van zijn oogen en zijn mond. 'Vannacht,' zei ze bijna zingend. 'Vannacht vertel ik het je.'

Hij liep het achterdek op. De botter lag aan de kaai, op de tafel onder het opgevouwen zeil lagen zakjes. Hij maakte ze werktuigelijk open: er waren boonen in en havermout. De twee schippers stonden aan den wal en rookten. Tegenover hen stond een man met een uniformpet, die zijn hand ophield. Aan den overkant van de donkergroene haven klonk een winkelbel. Er brandden petroleumlampen. Hij ging op het roer zitten en staar-

de omlaag naar een pluk stroo en een fel-oranje sinaasappel. En zoo, langzaam omlaagziend in het nauwelijks kabbelende water, voelde hij opeens een groote wreede rust, dat zij de eerste was, die gesproken had.

Hij ging naar binnen, drukte zijn hand hard tegen de zoldering van de kajuit en zei in de richting van de kooi met zijn oogen stijfdicht om de tranen terug te dringen: ‘Yu, het is donker, maar toch wil ìk het je nu zeggen. Je houdt van mij, omdat ik op iemand lijk, in Chili, waarvan je veel houdt. En de vier en twintigste ga je terug. Zeg ja of neen. Gauw.’

Maar opeens, zonder haar antwoord af te wachten, struikelde hij naar buiten. Hij viel languit op het vochtige dek en zocht wanhopig naar de Groote Beer, het eenige sterrebeeld dat hij kende, maar pas uren later ontdekte hij een ster, waarvan hij den naam niet wist.

Derde hoofdstuk
Le Dauphiné: La petite Lili.

De koffie in Café de la Paix scheen op 17 Augustus 's morgens half elf smakelijk, en Robert Day sloeg ongeduldig zijn witflanellen beenen over elkaar. Hij snauwde den kellner af en gaf hem toen 10 frs. Gewetenswroeging is duur. Een half uur later verliet de kleine roode Bugatti de Porte d'Italie. Koers Zuid-Zuid-Oost.

's Middags kwart voor zes stoof een kleine grijze Bugatti Grenoble binnen, en toen het kamermeisje van het Hotel Moderne 's avonds een kop chocolade en een long drink naar boven bracht, schrok ze van den vreemdsoortigen ijzerwinkel die op den parketvloer lag. De Engelsche meneer wou zeker de bergen in. Ook al z'n nek breken, net als haar verloofde, die voorlaatsten Zondag op de Néron zijn enkel verstuikt had.

De Engelsche meneer leunde naar buiten in de lauwe avondlucht en zag boven de Avenue Félix Poulat de eerste ster opkomen. Morgen naar de Vallouise, de eenzaamste vallei van de Haut-Dauphiné. Klimmen. Transpireeren. Moe zijn. In bed rollen. Vergeten.

Maar hij lag nog niet in bed. Hij bekeek als een kleine jongen de cadeautjes die hij zichzelf gegeven had; en waarvan hij het gebruik amper

kende: de ijsbijl, een soort houweel, dat aan den anderen kant van de schacht in een scherpe punt uitliep; de stijgijzers, acht vervaarlijk lange stalen punten op een stel, dat met banden aan de bergschoenen vastgesnoerd werd.

De bergschoenen bestonden uit spijkers, waaraan een paar stukken leer waren vastgenaaid. Hij liet ze tegen elkaar kletteren en bekeek de groote kantnagels die op vlindervleugels leken. Het leer stonk van buiten naar levertraan en was van binnen zacht en glad. Hoeveel keer zou de kleine voet van Yu daar ingaan? De laarzen rolden met een smak tegen den vloer. Een kleine wolk wit poeder gleed in de long drink. Tien minuten later sliep hij.

De Bugatti jubelde over den weg. Schapen en boerekarren op twee wielen sukkelden opzij. De boeren vloekten onder hun platte alpenpetten en de schapen mekkerden onder hun kroezig schedelhaar. Robert Day zweeg onder zijn brandend heete valhelm, en keek naar den snelheidsmeter. Naast hem stond de ijsbijl met een kurk op de scherpe punt en de weg slingerde geel onder de gloeiende zon. Honderd en vijftien. Komt er nooit een eind aan die kale rotswanden? Ergens hier in de buurt moest toch de beroemde Meye zijn met zijn prachtgletschers. Bij het volgend recht eind minderde hij gas tot negentig, keek opzij, en zag hoe rechts in de hoogte het ijs wit over de zwarte rots heenslipte. Links flitste de ijsbijl met de kurk op de scherpe punt. En haar profiel was scherp

als steen, maar haar huid was een roode wilde bloem. Vooruit, met veertig paardekracht recht in den wind, dat verdooft beter dan morphine. Honderd en tien, Honderd en vijftien. Honderd en twintig.

Hij remde en de ruk knarste door zijn heele lichaam. Zijn linker voet vergat te debrayeeren en de motor sloeg af met een drogen tik. Hij duwde den stofbril van zijn oogen omhoog. Hard wit licht sloeg zijn heet gezicht. De snelheidsmeter was in vijf seconden teruggedeinsd van honderd dertig tot nul en hij voelde zich met zijn veertig paardekracht klein, alleen en verloren op den zonnigen asphaltweg onder het wreede witte lachen van de hooge hanggletschers van de Meye. Hij kon niet schatten of ze duizend, twee duizend of drie duizend meter boven zijn hoofd begonnen: hij zag alleen, dat ze stug en hard omlaag hingen, enkel bloot glimmend ijs met schaamtelooze spleten. En uit dat waanzinnig witte zwijgen groeide de rots, heet en steil. Hij voelde zich of hij geliefkoosd werd en bespot tegelijk, en eindelijk minachtend alleen gelaten. Achter zijn rug hoorde hij ineens de rivier en toen hij omkeek fladderde een kleine roode vlinder langs den glanzenden motorkap. Op elk van zijn vleugels, die tegen de veertig paardekracht aanfladderden, was een ronde zwarte vlek. Zoo, zijn dat nu de bergen. Een beetje verbijsterend. De Meye. De moeilijkste berg van Frankrijk. Ik heb honger. In de verte ligt een dorp. Drie minuten voor twaalf. Om twaalf uur bik ik.

Maar terwijl hij op den tast het contact om-

draaide, staarde hij weer strak gespannen omhoog, en in Le Grave wees het motorklokje half een.

Twee menschen heffen op 't zelfde oogenblik op honderd kilometer van elkaar hun glas roode wijn met water omhoog en kennen elkaar niet. Een maand later drinken ze uit elkanders mond. Het leven is toch nog verbijsterender dan een hooge gletscher.

Deze tweede mensch heette Lili en was negentien jaar en zeven maanden oud. Ze had haar muzikale studien met een dusdanige volharding doorgezet, dat ze een kleine rustkuur doen moest. Ze verbleef tot dit doel in het kleine berghotel, dat den verrukkelijken naam van Chalet d'Ailefroide draagt. Ze ging elken avond om negen uur naar bed en haar kamer lag op de tweede etage en had geen balkon. De omstandigheden voor een idylle waren dus niet zeer gunstig. Maar ze vergat wel eens haar deur af te sluiten. Toch was ze zeer kuisch. Ze lachte alleen veel met glinsterende tanden tegen de zon, maar wist niet, dat ze dus bijna voortdurend naar een minnaar verlangde; en wanneer ze zich uitkleedde, bekeek ze met groot behagen haar glanzend bruine armen en beenen in den spiegel, en legde dan plotseling schuw haar handen op de roode bloesems van haar borst.

De wielen van de Bugatti namen de groene Col du Lautaret naar rato van duizend wentelingen per minuut. Hij omklemde het stuur, en vloekte

onder zijn stofbril, want hij voelde, dat hij behalve de stofwolk, die aan zijn achterwielen hing, nog iets anders trachtte te ontkomen. Lili, la petite Lili, liet haar bruine teenen over den rand van een wrakke ligstoel bengelen en dacht na over haars moeders minnaars. De laatste had een dunne zwarte sik en schoone brandende oogen, maar ze haatte zijn afhangende schouders, en dunne, doorbuigende beenen. Háár man zou zwarte oogen hebben, die haar tot tusschen haar borsten deden blozen, en breede schouders, waarop ze lachend zou kunnen zitten terwijl hij haar de branding indroeg, of een bergpad op wanneer ze een blaar onder haar voet had, maar dan niet lang natuurlijk. Robert Day drukte met zijn duim op den claxon en snorde Monetier-les-Bains door. Huizen met tralies schoven voorbij, en een fontein met een driedubbele koele waterstraal. Lili stond op een haalde haar koffergramofoon met zes nieuwe platen. Ze ging languit in het verbrande gras liggen en luisterde. De bergen trilden in het zachte middaglicht en de muziek klonk brutaal. De zesde plaat was sentimenteel en toen hij afgeloopen was, zei ze hardop: ‘Bah!’ Maar ze liet hem drie keer draaien met telkens een nieuwe naald. Op het zwarte etiket stond in gouden krulletters: ‘Innocence’. Haar korte spitse vingers veegden de stofjes van de plaat. Hij veegde zijn handen, die vuil waren van twee bougies, aan de reserveband af, waardoor ze nog vuiler werden, en sprak haastig tegen een kleinen sterken kerel in een blauw geruit hemd, die met zijn houweel in de hand naast een

greppel stond onder het gele kerkje in Les Claux. Hij keek nieuwsgierig naar de kurk op de ijsbijl en naar de vermoeide oogen van den vreemdeling met zijn langzaam accent en herhaalde voor de derde maal, dat achter Les Claux de weg ophield. De garage was vlakbij en als m'sieu even wachtte zou hij twee muilezels halen. M'sieu haalde de schouders op, gaf hem drie Gauloises, keek naar den benzinemeter van zijn smerig autotje en knetterde den weg op. La petite Lili speelde voor de vierde maal ‘Innocence’ en zette den wijzer op langzaam, en Robert had nog net tijd om terug te schakelen op de tweede versnelling toen een dwarse kei op het muilezelpad hem tusschen de lorken door een scheeven blik in het ravijn gunde, waar het water wild en groen omlaagschuimde op een eeuwigdurende derde versnelling.

De Bugatti blubberde door den modder van een bergbeek, tornde hoestend tegen een glad heuveltje op en omcirkelde in een machtigen zwaai de gramofoon van Lili. Toen de radiator op haar toewees, was ze op haar handen omhooggeveerd en kalm blijven staan. Toen ze even kalm weer was gaan liggen, hoorde ze de naald over de plaat raspen. ‘Innocence’ was afgeloopen. De Bugatti knetterde door. Zou hij blonde of donkere haren hebben onder al dat bestoven leer?

De Bugatti deelde het nachtverblijf met twee witte geiten, en Robert Day sluimerde diep in een vervaarlijk piepend en zeer smal ijzeren ledikant.

Een paar keer tastte hij slapend naats zich, stootte zijn hoofd en werd wakker. Twee sterren stonden wit in de donkerblauwe vensteropening. Hij voelde onder zijn kussen naar het kleine portret van Yu, klemde er zijn handen hard omheen en viel vijf seconden later in slaap.

Hij lag in de zon en bekeek de bergkaarten van Duhamel. Zij lag in de zon en haar tanden glinsterden tusschen een boven- en een onderlip die eeuwig moeite hadden op elkaar te blijven. Hij keek hardnekkig naar de blauwe slangelijntjes, die de gletschers verbeeldden, naar de roode driehoekjes, die hij in een of twee dagen bestijgen kon, al naar gelang van het kleine cijfer, dat er naast stond: naar de zwarte puntjes, die berghutten waren, waar hij zich op de planken zou uitstrekken om een gezonden Spartaanschen slaap te genieten. (De vlooien zijn op de kaart niet vermeld). Zij lag in de wrakke leunstoel, die beverig in het verschroeide gras stond, omfladderd door vele blanke tijdschriften. Zij was nieuwsgierig naar het leven, omdat zij het nog niet kende. Zij dacht, dat het een kalme, eenigszins uitgestrekte vijver was met waterlelie's en zoo; maar zij had geen begrip van de werkelijkheid: een prise d'eau, kunstmatig gekalmeerd door middel van een roekeloos dunne dam, die bij de eerste harde stoot gewillig zou bezwijken. Zij geloofde aan God en Maria uit gewoonte, zooals ze ook sinds haar jeugd dezelfde poeder gebruikte. Omdat ze nieuwsgierig was, las ze dus de tijdschriften van het

moderne leven: ‘Jazz’, de gele ‘Querschnitt’ voorzoover ze Duitsch kende, de lichtblauwe ‘Variété's; op wier bladzijden edellieden, volkstemmers en zeer voorname hoeren, sportkampioenen en frêle mannequins, zestigjarige dichters en kleine millionairskinderen, uitvinders en filmsterren dooreengestrooid stonden tezamen met poederdoozen, hoogovens, nikkelen leunstoelen, Boeddhakoppen, seinhuizen, nachtkroegen, renauto's en nieuwe rassen orchideeën, winkeletalages met donzen muiltjes en de Matterhorn onder een nieuwen hoek uit een vliegtuig gezien. Zij las van Lenin en souteneurs, stierengevechten en Chineesche rijst, Goethe's voorhoofd en de nieuwste platen van Polydor. Terwijl zij innam wat een Duitsche baron van Javaansche dansers dacht, zocht hij de Tour de Clouzis op de kaart, helrood, helblauw en helgeel in de zon, en draaide haar den rug toe om met behulp van een klein kompas den werkelijken top te ontdekken in den karteligen keten van kalkbergen die bovenaan de steenige weiden met een dozijn pieken naar den steilen hemel wees. Hun oogen keken zonder ophouden naar kaarten en foto's, maar zonder dat zij het wisten, bekeken hun lichamen elkander, het hare onontwaakt, het zijn verdoofd na een diepe vreugde en een groot verdriet. Haar bruine beenen, waarop de zon glansde in groen en rood, boven de omgerolde witte sokjes, keken naar zijn krachtige kuiten in blauwe puttee's en zijn dijen in een blauwe bergbroek met slobberknieën. Haar armen, even bruin en naakt als haar beenen, met mollige

buigingen en een kneepje aan den binnenkant van den elleboog, keken naar zijn roodgebrande armen met fijn blond haar, waar de aderen hoekig doorheenliepen. Zijn schouders, die rond naar buiten weken onder de blauwe trui zonder mouwen, keken naar haar onberispelijk afgeronde schouders die zij hoog tegen haar wang aandrukte wanneer zij opzij keek. Dien avond zaten zij aan de lange houten table d'hôte vlak tegenover elkaar. Zij vond zijn glad blond haar afschuwelijk en hij zag dat zij witte vlekken op haar gepolitoerde nagels had. Maar twee dagen later, toen hij met doorknikkende knieën langs de ligstoel kwam, terug van een moeilijke traverseering van de Pelvoux, die boven hun hoofden zijn drie pieken in de wolken stak, keek haar gewelfde bovenlip, die voor drie seconden met veel moeite tegen haar een heel klein beetje zwakker gewelfde onderlip sloot, naar zijn rechten mond, die in twee kleine pijnlijke hoeken omlaag knakte; en toen zij den middag daarna hollend voor een zwiependen wind thuiskwam, met donker haar waar de regen uitdroop, zag hij aan tafel met bezorgdheid, dat haar krullen echt waren.

Den morgen daarop zag hij ineens, dat de zon scheen. De zon scheen al veertien dagen, maar hij had niets anders gezien dan ijsblokken, blauw, groen, wit of zwart; en rotsblokken, bruin, geel, rood of paars. In de ijsblokken hakte hij gaten met zijn ijsbijl; de rotsblokken bekraste hij met zijn schoennagels, terwijl hij zich met zijn vingers

aan een of ander vervaarlijk dun richeltje vasthield. Rond zijn zweetende rug krulde een dubbel touw met een keiharde knoop; het verlengde van die knoop berustte in de vereelte handen van Vitel, den kleinen gids, die plichtsgetrouw voordeed hoe een verstandig bergbeklimmer met een minimum krachtsverbruik treedjes hakte, zonder uit te glijden en zijn nek te breken, naar boven, naar beneden, schuin, naar links en naar rechts, en die verder glimlachend toezag hoe de jonge Engelschman in het onberispelijke tweedpak zich afbeulde, terwijl hijzelf links het touw hield en met de rechterhand gele 'Gauloises' rookte. Maar op de rots was het een tikje anders. Ze zochten samen naar een 'cheminée', een breede of smalle spleet, die er moeilijk genoeg uitzag om beklommen te worden; dan trok Vitel zijn gehavend wollen jasje aan, knoopte zijn kraag dicht, stopte zijn veters weg en wurmde zijn breede schouders en smalle beenen zoo snel de hoogte in, dat Robert na een halve minuut niets anders zag dan een partij schoennagels recht boven zijn hoofd. Dan klonk een doffe kreet: 'Venez!', hij telde snel zijn knoopen af met welk been hij beginnen zou, en wanneer Vitel ongeduldig aan het touw rukte, schoof hij zijn eerste vingerkootjes in de laagste bereikbare spleet, pakte met een schoennagel het eerste uitstekende rotspuntje en duwde zich op. Boven aan den schoorsteen werd gehijgd, gerookt en gegeten. Robert keek naar zijn schoenen en naar het touw en dacht aan Yu, en wanneer hij de diepte onder zich zag, ook wel twee minuten

aan Halling Aarhuus. Den koelen morgenhemel, hardblauw boven witte gletschers en stalen rotsen, zag hij niet. Den trillenden blauwen middaghemel, waarin de zon vervaarlijk en onvermoeid schitterde boven gele rotsen en droomblauw ijs, zag hij niet. Den kalmen avondhemel, paarsig en dan opeens groen en diep boven roode rotsen, met hier en daar een ster, en een kwartier later sterren, sterren, overal, zag hij niet. Zijn voorhoofd was permanent gefronst en hij vertrapte met zijn zware wegwalsen de blauwbessen en de gentianen. De bergbeken, die hardop lachten, blauw over grijze gladgespoelde keien, hoorde hij niet. Hij lette enkel op het droge ratelen van de steenen die zijn schedel konden bekogelen, en dat nog nauwelijks. Hij zag het touw, den rugzak, de ijsbijl, den gids en zichzelf in grove wollen kleeren in een naakte wereld waarin zij vochten met handen en voeten onder een striemend licht dat dorst gaf; en hij hakte en hakte en hakte tot hij een razenden honger had en zijn armen op touwtjes leken die slap en trillend langs zijn lichaam hingen, 's Avonds bij de hors d'oeuvre keek hij strak voor zich uit: de heete soep stoomde tegen zijn langzaam zakkende oogharen; de karbonade sneed hij zoo traag, dat hij dacht dat ze taai was, en het dessert nam hij mee naar bed, waar hij droomloos sliep, want het portret van Yu lag in zijn koffer; tot de wekker hem ratelend wakker maakte.

Maar dien morgen maakte de zon hem wakker. De haartjes van de witte wollen deken aan zijn

voeteneind stonden rechtop en glansden in het licht; op een blinkend wit schoteltje naast hem glansde een tros druiven; de kleine wekker flikkerde op het tafeltje aan zijn hoofdeind. Zijn teenen dansten onder de dekens en onder de zwevende ribben voelde hij een verdacht getril. Hij sprong met een bons uit bed, wreef zijn slaperig lichaam venijnig hard met een druipende spons, schoof zijn twee beenen in de pijpen van een verschgestreken witflanellen broek, nam een trui in blauw en wit zonder mouwen, rende naar buiten en ontbeet in 't gras. Het was Zondagmorgen, de laatste geit van de klokjesbengelende kudde, die dagelijks naar de hooge weiden trok, verdween wit achter een rots, de bel van het kleine scheeve kapelletje luidde, de zoete honing glansde op het versche brood, twee boerenmeisjes legden gele bloemen en donkergroene lorkentakken voor de deur van het kapelletje en de haartjes op zijn naakte armen waren rood in de warme, warme zon. Het klokje zweeg, hij likte de honing van zijn lippen en liep blootvoets naar het kerkje, zachtjes neuriënd: ‘Lady love, lady love, welcome me home....’ Onder een blauwe bos gentiaan lag iets wits. Het was een heel klein zakdoekje. Het rook naar ‘Rêve d'Or’. In den hoek stond een uitvoerig geborduurde L.

‘Oui, m'sieu, mademoiselle est parti à cinq heures et demi, en ze heeft haar lunch meegenomen. Je n'sais pas, m'sieu. Merci beaucoup, m'sieu. Non de nom, waar is mijn ijsbijl? Neen, geen salami, s'il vous plait. Ja dat weet ik heel goed, maar

vandaag niet. Wat wel? Alles, pain noir, biscuits, boter, bananen, honing, assez. Bonjour.'

Hij holde recht naar het Noorden, langs het dansende schuimende water, hijgend en zingend en schaterend in de felle fanfare van de heerlijk brandende zon. In zijn linkerzak had hij een zakdoek, in zijn rechter een zakdoekje, in zijn linkerhand een ijsbijl, in zijn rechter een bloem, in zijn mondhoek een grasje.

Bij de refuge Cézanne, klein en bruin in de eindelooze keienvlakte, drie witte geiten, een groote, een kleinere en een kleinste, met een boerenkind, dat met één groezelige en één gewasschen wang lachte. 'Oui, m'sieu, elle est passée ici; oui, en jaune, met een kleine grijze rugzak; oh! il ya longtemps, longtemps....'. Pha, als ik recht naar boven steven, win ik een uur. Hij sneed het zigzagpad, dat lui tegen de helling opkroop, in een kaarsrechte lijn. Kuilen van twee meter breed waren gootjes, venijnige stronken, waarlangs hij uitgleed, hadden bewonderenswaardig blinkende groene blaadjes, keien die over zijn teenen rolden blonken in regenboogkleuren, het waterstraaltje dat langs een gele hoop leem omlaag siepelde, smaakte naar champagne frappé. Zijn voorhoofd glom, zijn neus glom en zijn armen blonken even heftig als zijn polshorloge. Ze was dus naar de refuge Tuckett, aan den overkant van de Glacier blank. Nog honderd meter.... dan was hij op de hoogte van den gletscher. Achter die rots met het

profiel van een lachend aardmannetje kon hij den overkant zien, waar de hut was. Hij liep op handen en voeten, de ijsbijl hengelde aan zijn pols. Hij schoof zijn kin vooruit op een warmen steen. O duizend dooden, ze neemt een zonnebad....

De kin en de steen bewogen geen van beiden, vijf minuten lang. Hij was bekaf, maar hijgde heel zachtjes, uit vrees dat zij het twee kilometer verder hooren zou. Twee kilometer vlakke gletscher tusschen haar naakte beenen en zijn witflanellen broek, fantastisch versierd met groene geometrische figuren. Maar zijn sweater was brandschoon en zijn scheiding kaarsrecht. Allez. Nu niet langs de steenen het gemakkelijke weggetje den gletscher over, maar hoogerop, breede spleten of geen breede spleten, en hard fluiten.

Hij floot niet. Hij vergat het. Hij dacht strak aan de plek waar haar bruine arm ophield en haar witte schouder begon. Hij slaapwandelde met witflanellen beenen over de breedste spleten. Na elken groenen afgrond waar hij overheen zweefde voelde hij vlug of hij het zakdoekje nog wel had. Boven aan den steilen verrukkelijk warmen rotswal, dien hij geruischloos beklom om hoog achter de hut te komen, nam hij het witte lapje in zijn hand en bekeek het met teederheid in zijn mondhoeken en twijfelzuchtig opgetrokken wenkbrauwen. Hij bracht het halverwege zijn mond, maar floot toen opeens, hard en schel, de Marseillaise, of was het uit de ‘Tannhaüser’? Hij wist het waarachtig niet, hij wist alleen dat zijn bloed

bonsde, in alle vijf de vingers waarmee hij het zakdoekje vasthield. Toen schrapte hij vervaarlijk hard met zijn schoennagels tegen een rotsblok en liep op den achterkant van de hut toe, terwijl de ijsbijl lawaaierig achter hem aan sleepte.

Toen viel de rugzak uit zijn hand en barstten ze allebei in lachen uit. Haar beenen waren bloot, haar voeten bloot, haar armen bloot. Op haar bruine wangen waren twee witte vegen poeder. Haar rokje hing niet heelemaal recht en haar sweater zat met den rug naar voren. In de eene hand hield zij het glimmende doosje van Coty, in de andere achter haar rug, iets glanzends van lila. Hij lachte met de heerlijke volharding van iemand, die veertien dagen lang tegen zijn gewoonte in rimpels in zijn voorhoofd gehad heeft, en twee minuten lang verwarde verklaringen gebrabbeld rondom een klein wit lapje; hij lachte om zijn nog steeds eigenwijs uitgestrekte hand met het zakdoekje, lachte om haar fantastisch gemaquilleerde wangen, om zijn Zondagsch-witte broek met heidensche hieroglyphen, om haar verschrikte linkerhand met het zachte zijden ondergoed, om de glanzende nagels van haar kinderlijk kleine teenen.

Tusschen hen in, voor de donkere hutdeur, stond de tafel op drie en een halve poot met één tinnen beker, één tinnen bord en één stalen mes.

‘Ik heb de verkeerde poeder meegenomen,’ zei ze, zachtjes zuchtend, ‘en nu wilt U zeker wel een emmer water halen?’

Toen hij terugkwam had ze de sweater met de halsopening naar voren gedraaid, het servies verdubbeld en de poeder weggewreven. Alleen vlak bij haar lippen was een veegje over. Toen gingen zij eten.

'Uw hand bloedt!' riep ze opeens met verschrikte oogen. 'U hebt uw pink bezeerd tegen mijn blik ananas. Nu moet ik U beter maken.' En zachtjes, met lachende oogen en een heel ernstigen kindermond: 'Laten we hem gaan verbinden? Binnen in de hut is een verbandkist, ik weet precies wáár.' Zij sprong van het krukje op, nam zijn gezonde hand en trok hem mee de hut in, die donker was.

Toen zij naar buiten kwamen bloedde zijn onverbonden pink nog maar een heel klein beetje. Maar de poeder naast haar mondhoeken was verdwenen en onderin de V-vormige opening van haar donkerblauwe sweater was haar huid lichtrood.

'Mijn armen zijn veel bruiner dan de jouwe, Robby,' zei ze, 'en je mag me nu niet meer bonbons geven, anders word ik te dik.'

'Maar ìk ben heelemààl bruin, antwoordde hij, terwijl hij ernstig naar het graniet van de Pelvoux staarde, 'en als je bang bent om dik te worden, ga dan met mij mee de bergen in, dan val je wel weer af.'

Ze bloosde en bloosde nog eens. 'Dat vindt mijn

moeder niet goed,' zei ze, terwijl ze zijn hand op haar schouder legde.

'Je kunt mij vertrouwen, petite Lili, ik zou nooit iets doen tegen jouw wil.'

'Je bent stout, Robby, dat voel ik, maar mijn moeder heeft een minnaar. Maar dat mag je aan niemand vertellen. Ben je rijk?' Ze keek hem nadenkend aan, met twee ernstig op elkaar gedrukte lippen.

'Ja,' zei hij moeilijk. Wat kon hij beginnen tegen dit kind met haar mollige bruine armen, dat op denzelfden toon over de minnaars van haar moeder, de moderne cinema en de bonbons van Cadbury sprak? De zon scheen, hij verlangde naar troost en het was 2 September. Zij speelde toch, waarom zou hij niet meespelen?

Hij dronk uit haar kleine saamgeperste handen, en toen het heldere water op was, en het was heel gauw op, drukte hij ze lang tegen zijn mond. Opeens trok ze zachtjes met haar handen aan zijn haar, en vroeg: 'Robert, geloof je in God?'

'Neen, Lili,' zei hij hard, 'ik geloof alleen aan de aarde.'

'Maar dan kan ik niet met je mee de bergen ingaan,' zei ze hoofdschuddend met sierlijk opgetrokken wenkbrauwen, 'en geef me nu nog een schijf ananas, en wat is dat, geloof in de aarde?' 'Dat is wanneer je gelooft aan het vagevuur en den hemel hiér, en dat doe ik. En aan de liefde als het diepste. Als ik jou zoen, denk ik niet aan God, en als jij mij zoent, toch zeker evenmin?

Als je wel aan God denkt, dan zoen je me niet echt.'

'Robby, ik heb je toch gezegd, dat ik maar een beetje speel. Wanneer ik je zoen, hier.... vlak onder je leelijke haar, of hier, op je bedroefde oogen.... of op je mond....'

'Nu, wat met mijn mond?'

'Wacht even tot mijn lippen weer behoorlijk rood zijn, hè? Nu, wanneer ik je daar zoen, dan denk ik onderwijl toch ook wel eens aan God, of aan de minnaars van mijn moeder.'

'Lili, als je zoo zoent, dan weet je nog niet wat de liefde is.'

'Maar dat weet ik ook nog niet, Robert.' Zij lachte met oogen klein van nieuwsgierigheid. Hij was woedend, maar kriebelde haar enkel met een strootje. 'Je bent slecht, Lili,' zei hij brandend, 'al geloof je ook honderd maal aan God. Je bent half. Alles wat je doet met alles wat je hebt, je body, je hart en je ziel, dát is goed. Ik zoen je met al mijn bloed. Ik zou willen zoenen met mijn heele....' Ze legde haar hand op zijn mond en drukte zijn hoofd achterover in het hooi. 'Stil,' riep ze, en haar oogen waren klein en smal van angst, 'stil, stil, stil. Dat hoort niet bij het spel.'

Hij vloog overeind en rende weg, struikelend over de greppeltjes. Zij bleef achter tusschen het leege blik ananas en het volle blik perziken. Haar oogen waren dicht, haar mond half open. Haar schouders bewogen in het zachte hooi. De middagzon stond drie vingerbreed van de Pelvoux. Het hooge

Oosten was wit van windveeren. Hij was dus niet getrouwd....

De granietwand van de Pelvoux wierp een zwarte schaduw. Ze schoot overeind, sloeg schichtig haar beenen tegen elkaar en trok haar rokjes omlaag. Naast haar in 't gras lag zijn glimmend polshorloge. Zeven minuten voor vijf. Ze bukte zich, raapte het op, hield het tegen haar ronde pols, maar liet het toch in de halsopening van haar sweater glijden.

Toen hij de kaars had aangestoken, zag hij op zijn bed den kleinen grijzen rugzak liggen. En een briefje met groote roode letters:

DEMAIN (S'IL FAIT BEAU).

In de hut nam hij de grootste pan die hij vinden kon, spoelde haar heftig met water en smeet er de provisie in. De spaghetti. De tomaten. De bouillonblokjes. Hij vulde het schoteltje van den petroleumgaskoker met spiritus, wachtte tot het blauwe vlammetje dat den brander verwarmde klein werd, draaide toen snel het ventiel van het koperen reservoir dicht en lachte hard toen een blauwgele vlam uit den brander naar boven brulde. Lili zat op den hoek van de houten tafel, speelde met de franje van haar blauwe zijden sjerp en zuchtte.

‘Robby, ik ben dom. Ik ken niets dan muziek, un tout petit peu.’

‘Je bent lief, Lili.’

‘Maar ik moet óók koken leeren, Robby.’

‘Geef me de kaas. In die schroefdoos bij je linkerhand. Ik kan toch koken?’

‘Ben je dan rijk genoeg voor een kok?’

‘Dat is de kaas niet, Lili, dat is de boter.’ Hij keilde de doos de tafel over. ‘En geef ook den wijn.’

‘Wat heb je een harde stem, Robby. Als je zoo tegen je bedienden bent, loopen ze weg. Het is maar goed, dat ik van je houd. Mag ik een slok?’ Hij roerde hard in de soep. ‘Ga eens kijken of ze al terugkomen, Lili?’

‘Die dame met die twee gidsen, die naar de Pic des Agneaux zijn?’

Ze liep met de veldflesch in de hand naar buiten. Hij roerde. Ik.... een kok? Waar denkt ze aan? Is ze dol geworden? Over vijf maanden.... Nog een beetje zout. Ze is zoo grappig. Zou ze werkelijk niets weten, of doet ze maar alsof? Nog een paar olijven. Roeren, roeren, roeren. Ze keek voorzichtig rond den hoek van de hut. De soep walmde rond zijn bruine armen en zijn rond hoofd. Hij is mooi. Hij is sterk. Ik wil hem voor mij, maar zou hij heusch niet getrouwd zijn? Wat wordt het al vlug nacht. Ik ben toch maar blij dat die drie terugkomen.’

‘Wijn!’ gilde hij.

Ze woei naar binnen, donker tegen het roode avondlicht. In haar hand de blinkende aluminium veldflesch. In een vaart schoot ze de houten bank

langs en bonsde tegen hem op. De tinnen lepel schoot uit zijn hand, de soep in.

‘Vlug, Robby, ze komen. Ze zijn vlakbij het gletscherbeekje. Moet er wijn in de soep?’ Haar armen waren rond hem heen, en haar handen voor zijn borst schroefden de veldflesch open. Ze hield de donkere opening vlak onder zijn mond. ‘Vlug, Lili.’ Opeens boog ze haar hoofd naar voren en keek hem aan met groote bevende oogen. Ze drukte haar hoofd tegen zijn hals en hij voelde hoe ze dronk. En haar zoekende mond tegen den zijne, de seconde daarna. En de wijn die overvloeide, rood tusschen jonge roode lippen.

Hij wankelde tegen den houten wand van de hut, sloeg zijn voorhoofd tegen zijn vuisten, waarmee hij steun zocht tegen de plank, waarop vaten stonden. Een tinnen beker kletterde tegen den vloer. ‘Ik ben dronken, Lili, dronken.... van jou.’

‘Van mij????’ Zij eindigde in een lach, trotsch, sterk, plagend, verheugd, bang, alles dooreen. ‘Het is jouw schuld, want je vroeg om wijn en nu is er nog maar een heel klein beetje over voor de soep, Robert.’ Ze kuste zijn oor. ‘Vlug, draai je om, ze komen.’ Hij hoorde een ijsbijl tegen een steen schampen. De Radius zong zachtjes met een kleine blauwe vlam. Hij pompte tot de vlam brulde en rende toen naar buiten, den anderen kant van de hut om, met een kletterende emmer om water te halen. Bij het gletscherbeekje wierp hij zich op zijn knieën en dronk. Het water

brandde koud tegen zijn lippen. Dat geeft niets, Robert. Al drink je den heelen nacht door, je bent dronken, je blijft dronken. Die smaak gaat niet meer weg. Nooit meer. Nooit meer....?

Hij stommelde terug in het donker met de volle emmer. Het water plaste over den rand en liep zijn schoenen binnen. Hij lette er niet op. Voor de deur stonden twee gidsen te rooken. Hij groette haastig. Op tafel stonden twee kaarsen. Ze keek hem aan met groote onbegrijpelijk kalme oogen.

'Waar was je zoo lang gebleven, Robert? Mademoiselle Bléret, dit is Robert Day, un camarade. Ik heb je soep toegedekt, Robert.'

Mademoiselle Bléret glimlachte en ontblootte een rij geelgerookte tanden in een hard bleek, minstens vijf en dertigjarig gezicht.

'U kent Kessel? L'Equipage? Hemzelf? Hoe verrukkelijk! Heeft U 'Belle de Jour' in 'Gringoire' gelezen? Robert, geef het zout aan Mademoiselle.... Dominique, dat is in Rue de Bréa, geloof ik.... En daar heeft U Koujita gezien? Ik prefereer Lanvin. Neen, dit costuum is van Amy Walker, ja, dat is allemaal antilopenleer. Vind U die soep ook zoo heerlijk? Hoor je dat Robert? Robert! Droom je?'

'Ja, ik droom, Lili.'

Ze was koel en begeerlijk in het kaarslicht, dat haar gezicht smal en donker maakte. Een half uur geleden had hij uit haar mond gedronken en nu praatte ze met hartstocht over Lanvin. Speelde ze tòch?

De lantaarn maakte een wiebelenden lichtcirkel.

‘Robert, waar ben je?’ Een ruk aan het touw, dat rond haar middel geknoopt was, en een lach. Haar schoenen schrapten tegen de rots, en de kleine ijsbijl schampte telkens weer weg wanneer zij steun zocht. Een steen rolde omlaag met een bang schrikachtig gekletter. Zij keek omhoog. Er was geen ster, geen maan, geen glans, enkel de lantaren aan het eind van het dunne touw. ‘Robby,’ riep ze nog eens. ‘What's the matter, birdie?’ Zijn stem kwam niet uit den lichtcirkel, en zij tastte wild rond zich heen. Opeens zag zij hem naast zich neerglijden. Zij boog zich achterover en hij kuste haar. ‘De lantaarn hangt aan den ijsbijl, birdie, en de ijsbijl staat in een spleet. Zie je niet hoe het licht witter wordt? En over een half uurtje zijn we op de sneeuw, dat loopt veel lichter.’

Ze klauterden de rots af, liepen door harde sneeuw met de schoenen schuin en naderden opnieuw de donkere rots. Opeens rukte ze hard aan het touw, en liep langzaam vooruit, terwijl ze het in groote lussen opwond. ‘Robby, laten we naar het volgende hutje gaan, en morgen naar die piek. Die wacht toch zeker wel op mij, la petite Lili?’ Hij voelde zijn schouders tintelen, keek naar haar en dan weer omhoog en opnieuw naar haar. Toen kuste hij haar en de lussen touw gleden een voor een uit haar hand. De laatste lus sloeg zij langzaam rond hem heen, drukte haar beenen vast tegen zijn knieën aan, trok het touw om haar eigen middel en maakte op de tast een knoop. Toen liet zij zich achterover vallen, van zijn mond

vandaan, gillend van het lachen. Op elk van zijn schouders hield zij een kleine hand, maar haar mond bewoog heen en weer onder de zijne met de speelschheid van een roode bloem die de wind heen en weer blaast. ‘O Robert, die knoop krijg je nooit meer los, nooit meer!’

Opeens voelde zij zijn linkerhand wegglijden onder zijn windjacke. Aan dien kant zat zijn mes. Zij boog zich voorover en beet zachtjes in zijn pink, en toen hij zijn hand wegtrok, pakte zij het mes met haar mond. Het eerste flauwe licht maakte het staal blauw tusschen haar witte tanden. Haar oogen lachten onder haar sierlijk dunne wenkbrauwen. Hij stond op de harde donkere rots, zij op de zachte witte sneeuw, en rond hen was het touw. Zoo kwam het licht. Een sombere siddering ging door de witte wereld, maar hij voelde enkel de troost van haar mond, en zij de kracht van zijn knellende armen. Langzaam deed hij zijn oogen open en keek opzij. Het was of een helle harde gongslag langs zijn oogen vloog. De zon was omlaaggesprongen en de geweldige witte vlakte van de Glacier Blanc, een vlakte die zonder één rimpel tot den horizon van rotsen rolde. En aan alle kanten rezen de bergen omhoog, ruwe donkere handen rond die éene bleeke vlam van het nieuwe licht, dat hier brandde voor hen alleen. Op zijn onderlip was een kleine bloeddroppel. Zij trok zijn hoofd naar zich toe en zoende het smalle roode streepje voorzichtig weg. En even voorzichtig streelde hij haar schouders. De bruine tweed was kroezig en warm. Hij wees naar de

Pic de Neige Cordier, een roode rots boven een lange witte helling, die voor de helft in een blauwe, langzaam kruipende schaduw lag. Zij schudde kalm van neen. Hij wees achter zich naar de refuge Caron, een nauwelijks zichtbare bruine hut, die klein als een lieveheersbeestje tegen de hooge Roche Paillon lag aangeplakt. Zij knikte heftig van ja. Hij rolde het touw op en ging langzaam op weg, zonder om te zien of zij wel volgde. Terwijl hij de hutdeur opendeed, nadat hij de grendels had weggetrokken, kusten zij elkander. Zij deden hun oogen open en de hut was leeg.

Op de houten tafel stond een flesch ‘Rêve d'Or’, geel in het harde licht van de ondergaande zon. Zij wiesch de vaten met het plezier van een kind, dat zeepsop alleen kent met bellen blazen, en gooide de tinnen borden en kroezen met een hard gekletter neer in de beangstigde stilte. Het raam stond open op de schemering. Het kleine ruischen van het levende water aarzelde en hield toen op. Toen zij weer keek, was het of de bergen grooter geworden waren, en dreigender. Zij hoorde het verre geratel van vallende steenen. Eén beukte hard tegen de hut, en de beker dien zij uitdroogde viel uit haar handen op den vloer. Zij liep voorzichtig naar het raam om het dicht te doen, en bleef stil naar buiten leunen. De blanke Barre des Ecrins leunde vlammend terug in de schemering, die met elken oogwenk dieper werd. Boven de donkere Grande Sagne stond de eerste gele

ster. Zij holde naar de hutdeur en riep: ‘Bobby! Bobby! Kom gauw!’ Hij zat op een smalle rotsrichel voor de hut en zij zag met schrik hoe hij zijn armen gevouwen hield, terwijl zijn beenen blauw boven den witten afgrond bengelden.

‘Ik kom,’ zei hij kalm. ‘Ben je bang?’

Hij tilde haar de hut binnen en zette de lantaarn op tafel.

‘Een beetje.’

‘Toch niet voor mij?’

Ze schudde van neen, maar keek hem niet aan. Ze liep naar het raam en wees naar buiten. ‘Robby, die witte berg, die zoo achterover leunt, alsof hij gekust wil worden, dat ben ik, en die zwarte daarnaast met al die steile pieken, net een roofridder, dat ben jij. En nu ga ik een beetje Rêve d'Or op het zakdoekje gieten. En de zwarte berg kan lekker niet van zijn plaats. En wedden dat we morgen niet gaan? Om een zoen.’ Hij holde haar na, rond de tafel en over de bank. Het laatste roode licht viel schuin naar binnen, en sloeg langs haar beenen, langs de zijne - weer langs haar beenen, weer langs de zijne. De hut dreunde van hun bergschoenen en hun gelach. Hun schoennagels blonken wanneer zij door de lichtstreep liepen, maar hun lichamen waren al donker. Het zakdoekje fladderde wit voor zijn wildgeworden oogen.

Het roode licht sloeg langs zijn mond. Vallend pakte hij haar pols. En trok haar laag op zijn borst. En kuste haar.

Toen zij opstonden schrokken zij. Het roode licht

was weg. Saamgewrongen in hun handen lag het zakdoekje, gescheurd.

De radiumwijzer van het wekkerklokje kroop voort. Twintig voor negen. Haar voeten. Kwart voor negen. Haar knieën. Twaalf minuten voor negen. Haar schouder. Zeven minuten voor negen. Haar borst. Vier minuten voor half tien. De laatste vijf minuten van een maagd.

Vierde hoofdstuk
Een groene gletscher. Een zwarte berg. Een bruine vrouw. Een witte geit.

Hij schoof de deken weg en drukte zijn voorhoofd tegen den kouden steen. Binnen sliep zij met haar mond half open, en haar teere borst onder de ruwe dekens. ‘Je suis heureux, et je me sens tout petit, petit chez toi....’ Hij was gevlucht zoodra zij sliep, met een deken over zijn arm. De bergen stonden dood en strak in de lucht, die zwoel gebleven was; de nacht was een wand, waar hij tegen aanwoelde, en die geen houvast bood voor zijn handen, geen steun voor zijn voeten. De nacht was een oneindige gladde muur, waar hij langs gleed, dieper, dieper, tout petit, petit.... sterren werden grooter en hard, en een wind begon haastig te dansen. Over een uur kwam de morgen, de zon, warm op haar bruine armen. Hij zou zijn handen omhoog laten glijden tot vlak onder haar oksels, zij zou de ellebogen tegen haar lichaam drukken en zoo zijn vingers gevangen houden, tegen het begin van haar borst. Je me sens heureux.... ik ga weg, Lili.... Gaan we dan in de Bugatti naar Grenoble....? Het is 15 September, Lili.... Gaan we kijken naar een huisje, tout petit petit? Ik moet een groote wanhopige sprong doen, Lili.... en een tuintje met

gentiaan, en een balcon dat op de bergen uitkijkt, en ik krijg een vleugel, nietwaar, daarvoor ben je toch wel rijk genoeg.... Over vier maanden ben ik een stinkend rottend lijk, dat millioenen waard is, Lili, wanneer het wordt opgevischt....

Hij werd wakker, voelde het licht langs zijn rug, en keerde zich wild om, met de vuisten voor de oogen. Vervloekt, de zon, altijd de zon, onweerstaanbaar, dag na dag; nog honderd maal, nog veertig maal, nog drie maal, en dan.... Een steen plofte omlaag. Hij sprong op, en zag: Een groene gletscher. Een zwarte berg. Een bruine vrouw. Een witte geit. Zij was naar buiten gekomen om hem te zoeken, en toen ze hem zag slapen, met zijn hoofd achterover in de zon en de vuisten voor het gezicht, gleed zij op hem toe, en de deken viel van haar schouder. Toen plofte de steen omlaag en haar vijf vingers die de deken vasthielden balden zich tot een kleine vuist. Voor haar stond een geit, kopschuddend, met scheeve gele pupillen en dunne hoeven waar het witte haar zacht overheen hing. Zij was geschrokken, en daarom lachte zij, hard en hel, terwijl zij haar oogen sloot voor de felle zon. De geit mekkerde. Robert had zich op zijn vuisten opgericht. Hij hijgde. Het was mooi. Haar sidderende bruine hand, die zich uitstrekte naar de witte geit. Haar gezicht omhoog naar de zon. Achter haar de glanzende groene gletscher. Daarboven de zwarte rots, waarlangs het licht omhoog schoof. Hij wou gillen: ‘Draai je om! Draai je om!’, maar zij

lachte hard tegen de helle zon in, en de kleine bruine hand, die voor haar buik lag en de deken vasthield, schudde. De geit mekkerde niet meer, maar schoof schoorvoetend achteruit. Rond een groote steen kwam de spitse snoet van een bok met een lange witte pluisbaard. Zijn horens raspten tegen de rots. Met twee vlugge huppelsprongen stond hij voor haar, liet langzaam den kop zakken en keek naar haar op met tintelende gele oogen. Zij lachte niet meer. Haar kleine vuist met de deken ging langzaam omhoog tot voor haar borst. De felle oogen van den bok volgden haar handen, zijn snuit rees mee de hoogte in. Ineens wipte hij snel op en sloeg naar haar schouder met zijn smalle hoef. Zij gilde. Robert greep een steen en smeet. Zij holde de hut in. De bok keek hem een oogenblik aan met booze gele oogen en schokte toen weg, smal en wit. In de verte mekkerde de geit. Het water ruischte. De zon scheen. Zij huilde.

‘Kleed je aan,’ zei hij zachtjes.

‘Geef mijn kleeren dan,’ zei ze, met haar mond in de deken, ‘en vooral de Rêve d'Or, en maak water warm, un tout petit peu.’

Terwijl ze zwijgend ontbeten ging de hutdeur open. Een jager kwam binnen. Hij keek naar de ijsbijlen en naar de Rêve d'Or, maar zei niets. Toen hij vertrok ging Robert hem in een donker voorgevoel na. Hij vroeg waaar hij heenging. Vallée d'Entraigues? Neem dan dit briefje mee voor Hotel d'Ailefroide. Hij greep zijn zakboekje

en krabbelde: ‘Komen morgen terug, waarschijnlijk via Monetier les Bains’.

‘Robby, ik wil nog niet terug. Ik wil met jou mee, de wereld in. En ik durf niet naar 't hotel. Overmorgen komt mijn moeder met een nieuw jurkje van Lanvin voor mij en misschien ook wel haar minnaar. Blijf je van me houden?’

‘Zoolang ik kan, Lili. Maar we moeten terug. We hebben bijna niets meer te eten. De macaroni is op, en de ananas, en het vleesch, en de suiker, en er is nog maar een blik perziken.’

‘En een halve flesch Rêve d'Or. Is er geen ander hutje in de buurt, waar ze sardientjes verkoopen?’

Hij haalde de kaart te voorschijn en wees met zijn vinger naar een zwart puntje tusschen gele streepjes.

‘Die kaart kan me niet schelen, vertel nu maar gauw hoe ver het is.’

‘Chalets d'Arsime. Vijf uur van hier, twee uur stijgen, drie uur dalen. Vitel heeft mij verteld, dat daar een herder woont. Er is dus brood, en melk, en boter.’

‘Zullen we dan ons bedje maar oprollen?’

Ze gingen op weg langs een blinkende sneeuwhelling, waarin hij treedjes schopte of hakte wanneer de sneeuw te hard werd. Hij riep haar zijn bevelen toe en zij gehoorzaamde glimlachend, liet het touw vieren rond haar kleine ijsbijl en draaide haar enkels precies zooals hij het wilde.

Anderhalf uur later liepen ze naast elkaar in de

zachte sneeuw naar den Col du Glacier Blanc. Vlak onder de pas was de sneeuw omhoog gewaaid. Toen ze hun hoofden boven die witte hobbel uittilden stonden ze in een andere wereld. Nieuwe bergen stormden op hen toe: de Meye, van dezen kant een onvermurwbaar rechte muur, de drie pyramides van de Aiguilles d'Arve, de Mont Blanc, de Matterhorn. Zij tuurde door haar kleine veldkijker. ‘Robby, ik zie een huisje in de diepte, en koeien, kleine roode koeien, en er zijn natuurlijk bloemen. Laten we daar gauw heengaan. Kom, vlug.’

Hij keek nog eenmaal om naar het geweldige bekken van de Glacier Blanc, enkel wit en zwart, en zuchtte. Hij voelde een ruk aan het touw. Zij daalde recht naar beneden, zonder te denken aan het gevaar. Hij voelde aan het andere eind van het touw hoe ze op hem vertrouwde. Hij haalde langzaam de schouders op en gleed haar na. Een donkergrijze wolk met witte randen verliet de Ecrins en breidde zich boven hun hoofden uit. Midden in de moraine lag een groote platte steen. ‘Hier wil ik een perzik hebben, Robby. En maak nu dat akelige touw maar los. En ik wil minstens drie kwartier uitrusten! En wil je, voor je me zoent, mijn schoenen uittrekken, want ik geloof dat ik op één teen een blaar heb, tout petit petit, maar het doet toch pijn.’

Hij keek ongeduldig naar de lucht die donkerder werd, naar de grijze rotsen achter zich, waarop de sneeuw blonk in een valsch wit licht. ‘All right’. Hij keerde den rugzak om en het blik

perziken rolde in haar schoot. In den zijzak rammelde iets. Sacrébleu. De pokersteenen. Een uitredding.

‘Gooi je niet? Dan gooi ik wel voor jou,’ zei hij hard.

‘Quatre femmes, et neuf. Je garde.’

‘.... En ik ken Louise Legrange, dat is een filmster, en die komt dan bij ons op visite, maar daar mag je dan niet verliefd op worden.’

‘Voor jou. Trois rois. Coche pour toi.’

De ivoren steenen kantelden over de vlakke rots, die donker glom onder de laagdrijvende wolken. De koning was rood, de vrouw was blauw, de dienstknecht zwart. Lili leunde zijlings tegen zijn schouder en fluisterde langs zijn haar.... ‘En 's ochtends voor ik ga studeeren, maak ik ham and eggs voor je, en om II uur mag je me naar de Boulevards rijden om boodschappen te doen.’ ‘Voor mij. Quatre femmes. As. Un coup. Veine vandaag!’

‘Je bent veel te gelukkig in dat dwaze spelletje, Robby. Gooi gauw hoog voor mij. En ik wil ook een open haardje, hoor, want ik heb een berevel. Ik heb ook een beer, een levende, hij is groot, en ruig.’ Ze kriebelde in zijn nek.

‘Pour toi, trois valets. Encore un coup. Quatre valets.’

‘Maar ik kan heusch wel met twee toe, Robby.’ ‘Voor mij. Weer quatre femmes. Un roi. Sacrébleu. Coche pour toi.’

Ze legde haar hand op de dobbelsteenen en steunde zich met de andere tegen zijn schouder. ‘Wat moet

je met al die vrouwen doen, Robby? Eén is toch genoeg?'

Hij keek naar de sneeuwgele lucht en toen naar haar, terwijl hij zijn smalle wenkbrauwen neertrok over zijn oogen. 'Sta op, Lili, het gaat sneeuwen.'

'En ik wil, dat de zon doorkomt. Daar is hij al. Eén vrouw is toch genoeg, Robby? Ik ben erg ouderwetsch, die bloemetjes voor de kerk waren van mij, ik geloof in God, en misschien ook wel in jou....'

Het laatste zonlicht brandde geel onder een wolk vandaan. Ze moesten weg. Hij maakte zich met een ruk van haar los, schrok van zijn eigen ruwheid en wilde de handen op haar schouders leggen om haar zachtjes naar zich toe te trekken. Hij begreep niet waarom ze gilde, overeindschrok en wegstruikelde, verschrikt omkijkend, hollend van steen tot steen, tot in de weiden, waar ze languit neerviel.

Hij rolde langzaam het touw op, en stak zijn ijsbijl in den rugzak. Naast het leege blik ananas lag haar spiegeltje. Hij raapte het op en schrok. Zijn oogen waren geel en smal in het stormachtige licht, en de pupillen wijd van angst in zijn smal mager gelaat, dat spits werd naar de kin toe. Haastig bond hij het touw op den rugzak, en ging op weg, langzaam, bijna struikelend.

Op de platte rotstafel lagen de vijf pokersteenen. Quatre femmes, un valet.

Zij knielde op het sombere gras en tastte rond zich heen, sprong op, knielde weer en tastte weer rond. Wat deed ze? Ze was toch niet gek geworden? In het zachte gras komend, sloop hij naderbij. Ze zag hem niet, of deed alsof. Hij wilde naast haar neervallen, zijn hoofd in haar schoot duwen, vergiffenis smeeken, haar alles uitleggen, wat hij niet kon uitleggen. Opeens trok zij haar roode baret af en smeet die in 't gras.

‘Robert,’ riep ze zachtjes. Hij knielde naast haar en keek over haar schouder. In haar handen hield ze een kleinen krans van blauwe gentiaan, dien ze aarzelend naar hem toehield.

‘Lili, Lili, Lili, ik kan niet, ik kan niet....’

‘Ben je dan getrouwd, Robby?’ zei ze zachtjes, terwijl ze den krans langzaam uit elkaar trok en de bloemetjes naast elkaar legde.

‘Ik ben niet vrij,’ zei hij moeilijk.

‘Ben je getrouwd, Robby?’

‘Ja, ja, ja,’ zei hij snel en scherp.

‘Je hebt dus gelogen, Robert.’

‘Ja.’

Ze keek hem aan, met sierlijk opgetrokken wenkbrauwen, en lippen die strak en pijnlijk opeengeklemd waren. Haar vingers speelden met het gras.

‘Die bloemen kunnen nu nooit meer groeien, Robby. En dat is heel erg jammer voor die bloemen. En ga nu maar weg. Beneden bij het hutje zie ik je wel.’

Het was nu zijn beurt om te vluchten, dwars door de sneeuwvlokken, die spelend neervielen.

De hagel siste omlaag. Een donderslag rommelde. Het water liep borrelend door de hellende weiden. De sneeuw gierde schuin en venijnig. Twee lorken spookten in den klammen mist, die snel om zich heen tasttte en alles geluidloos verzwolg. ‘Lili, Lili!’ Er was geen antwoord, geen echo. ‘Robby, Robby, Robby!’ Geen antwoord, geen echo. Ze dwaalden door den mist en zochten elkander, dachten aan den zomermorgen waarin ze uitgetrokken waren, aan hun kussen op de rots, hun kussen in de sneeuw, hun kussen boven het smalle koele water, aan den jongen wijn, wild van mond tot mond, aan de twee saamgelegde matrassen in de leege hut, aan den diepsten kus, en het liefste inslapen daarna. ‘Lili!’ ‘Robby!’ De wind schudde en ranselde hen, de hagel beet, de vlokken sisten gesmoord. En wanneer het even stil was, de mist, met de zon diep daarachter, en hun eigen dansende schaduwen vlakbij. ‘Lili! Lili!’ ‘Robby!’ De ijsbijl gonsde en zong, een wolk brak met een slag tegen een andere, groote vonken vielen. Nooit, nooit meer durf ik terug. Ik schaam me. Nooit, nooit meer kan ik van een vrouw zijn, ik die me verkocht heb. Hield ik echt van hem, of was ik enkel nieuwsgierig? Hield ik echt van haar, of wilde ik enkel troost, en vergeten? Ik hield opeens van hem, na dien eenen kus, en nu heeft hij mij verraden, en het is voorbij. Quatre femmes, un valet. Of was het een koning? Wie is de koning? Ik niet, maar Halling Aarhuus! Of de Dood. Ik wil niet. Ik wil niet. Ik moet. Fair play. Het leven is mooi en diep. Dwalend door den mist

stond hij opeens voor de hut. Een laag langwerpig gebouwtje van planken, dat rondom in den modder stond. Aan de dakspar zwiepte een kruis van twee latten. Hij gooide zijn hoofd tegen de donkere planken en huilde. En ook een harsdroppel liep langzaam omlaag van onder zijn warme hand, die hij wanhopig hard tegen het hout drukte.

'Robby, Robby....' Zij stond aan den anderen hoek, geen tien meter van hem vandaan, met haar rug tegen het wrakke beschot, dat naar buiten helde. Zij steunde op den kleinen ijsbijl, om niet weg te glijden in den modder, die tot over haar zolen kwam, en staarde voor zich uit. Hij schoof langzaam rond den hoek, met zijn rug tegen de planken, ook met zijn zolen in den modder, ook steunend op den ijsbijl. Zij staarde voor zich uit. 'Lili,' zei hij gesmoord. Langzaam keek ze opzij. Twee seconden later lag zijn hoofd op haar schouder. Hij snikte. Ze streek langzaam over zijn schouders. Maar haar oogen waren strak en droog.

Zoo vond hen de herder. Hij was gaan kijken naar de vliegende sneeuwwolken, ongerust om zijn kudde, en zag opeens een jongen en een meisje. Zij had groote starre oogen en haar lippen waren bedroefd naar binnen gebogen, zoodat zij groefjes in haar wangen had. Zij hield den jongen voorzichtig vast en zijn handen gleden langs haar lichaam op en neer. Een waterstraaltje liep van

het dak en spatte tegen hun hielen omhoog.

‘Waarom hebben jullie niet geklopt?’ zei hij verwijtend uit het diepst van zijn witte baard. Hij hield de hutdeur met zijn voet open en wees langzaam naar binnen. ‘Entrez donc.’ Zij gehoorzaamden zwijgend. De halfdonkere hut rook naar turf en warm broeiend hooi. Het koolvuur in den hoek naast het kleine venster flakkerde. Van achter een stapel hout haalde de herder twee korven te voorschijn. Hij zette ze voor het vuur en legde er geitevellen overheen. Hij keek hen beurtelings aan en strekte de handen bijna gebiedend omlaag. ‘Asseyez vous.’ Ze gingen zitten. Hij knielde naast Lili en trok haar snel haar modderlaarzen uit, die hij vol met hooi propte. Uit een klein wit buffet haalde hij brood, sardines, marmelade, worst. Hij zette een kistje tusschen hen in op den leemen vloer, legde er een servet van grof blank linnen overheen en hing een pan met melk aan den haak boven het vuur. In een blauw porceleinen kom blonk de boter. Robert greep naar het mes in zijn gordel en wilde het, zooals altijd, rechtop in het brood steken, maar Lili nam het hem uit de hand. ‘Laat mij snijden,’ zei ze. Ze liet het lemmet spelend over haar handpalm glijden en duwde toen het scherp hard door het brood heen, vier maal. Ze lachte koel. ‘Het is flink scherp, Robert. Dat onderdeel van onze huishouding is in orde.’

De herder greep opzij, toen achter zich, trok een mes met een kunstig gesneden hoornen heft uit de dakspar, blies langs het lemmet, veegde het af

aan den witten doek en stak het in de boter. ‘Proef die boter,’ zei hij trotsch. Ze proefden ‘Gesmolten zon,’ zei Robert. ‘Rêve d'Or,’ zei Lili, ‘en even gauw voorbij.’ De herder streek met zijn harde hand over zijn gelig witten baard. Zijn oogen waren groot en verheugd. ‘Boter van mijn kudde,’ zei hij met nadruk. ‘De beste die er is. En nu ga ik kijken waar mijn koeien zijn. Wanneer het goed is, staan ze met de koppen naar den wind. Eet en drink terwijl.’ Hij lichtte den deksel van de melkpan, schudde het hoofd, greep omhoog en reikte Robert een geitenleeren zak toe. ‘Wijn,’ zei hij. ‘Tot straks.’ Hij liep naar de deur met den kalmen zekeren tred van iemand, die aan het lage halfdonker gewend is, en greep een gekronkelde besneden stok, die naast de deur stond. Lili keek nieuwsgierig. ‘Zelf gesneden,’ zei hij opeens na een kleine stilte, en hield het boveneind naar haar toe. Zijn stem werd opeens warm en heesch en telkens kuchte hij. ‘Die vlammen bovenaan, dat is vrouwehaar, het haar van de koningin der oogsten. Die twee sterren zijn haar oogen. De twee heuvels zijn haar schouders. Die bloemen zijn haar handen. Daaronder is de stok heel lang glad gebleven. Omdat het nu al twaalf jaar geleden is, komende October, heb ik mijn kudde erbij gesneden, omdat ik daarvan nu het meeste houd: de kleine kalfjes vooraan.’ Lili zag, hoe tusschen de koningin en de kudde de stok zwart was, met een uitgespaard wit kruis. Ze stond snel op, en legde haar handen op zijn schouders. ‘Ik wil nu met U mee,’ zei ze, terwijl

ze schuw naar Robert keek, ‘ik wil dadelijk de kalfjes zien.’ Hij wees naar haar natte schoenen en schudde het hoofd. Plotseling rekte hij zich omhoog en luisterde. ‘Ik geloof niet meer dat het noodig is,’ zei hij, ‘ik hoor ze al.’ Buiten klonk een gerekt geloei, en het tinkelen van een koeienbel. Hij deed de deur open. De vlammen vlogen omhoog en terug. Hij trok zijn hoofd naar binnen en deed de deur langzaam en zorgvuldig dicht. ‘Ze zijn er,’ zei hij met glanzende oogen. ‘En eet nu vlug, dan gaan we slapen. Jullie zijn getrouwd?’ Lili antwoordde snel. ‘Ja, heel kort nog maar, en we zijn heel heel gelukkig. Het is heel heel anders dan ik me voorgesteld had. Waarom lach je niet, Robert? Zooals ik?’ Ze tilde haar kin de hoogte in, en begon te lachen, uitbundig, terwijl haar lichaam doodstil bleef. Hij zweeg verslagen. ‘Het is goed dat jullie zoo zijn,’ zei de herder. ‘De vroolijkheid en de ernst samen, dat is het leven.’ ‘Nietwaar,’ zei Lili, ‘de liefde dat is het leven.’ ‘Maar het is toch niet noodig om dat te zeggen,’ antwoordde de herder, terwijl hij zijn fluweelen mutsje afnam, ‘de liefde vult het heele leven.’ Robert schoof onrustig heen en weer over zijn geitevel. ‘De liefde, die één keer komt, en soms weggaat, voorgoed, en toch altijd blijft.’ Lili keek hem aan. Ze klemde haar kleine handen rond den gekronkelden stok, daar, waar hij zwart was. Haar vingers streelden de bloemen en toen het kruis. De herder boog zich over haar heen. ‘Jij begrijpt mij,’ zei hij zacht. ‘Blijf zoo, en verraad de liefde nooit.’

‘En wat, wanneer ik het wel deed?’ zei ze schel, terwijl ze glimlachend naar Robert keek. De herder schudde het hoofd. ‘Dan is de dood beter,’ zei hij diep, ‘juist omdat de liefde het leven is. En nu gaan we slapen. Bedden heb ik niet, maar achter het hout ligt stroo, en er zijn twee dekens, en neem de vellen mee. Bonne nuit. Ik slaap bij het vuur.’

Hij schudde hen de hand. Robert sloop weg, en knielde neer in het stroo. Hij trok zijn trui uit, en vouwde er een hoofdkussen van, dat hij neerlegde voor Lili. Hij hoorde hoe zij het eten wegruimde. Even later was ze naast hem. Ze droeg een flakkerende kaars. Met één vinger hield ze de leertjes van haar laarzen vast, en op haar andere hand lag zijn glinsterend mes. ‘Steek het vlug weg, Robert, het is scherp. En ga nu maar gauw liggen, met je rug naar me toe.’ Ze schoof de trui opzij, en ging liggen, met gevouwen handen. Hij stak het mes in de scheede aan zijn gordel, maakte zijn riem los en smeet hem neer aan zijn voeteneinde. De wind blies en Lili fluisterde met een kleine langzaam stervende stem. Wat zei ze? Een gebed? De wind blies harder. Hij draaide zich om en hoorde niets meer. De wind blafte rond de hut. Tusschen het huilen door siste de sneeuw.

Zij kwam langzaam overeind in het schuifelend stroo, en ging weer liggen. Door een reet in de plank stoven fijne druppels omlaag op zijn voorhoofd, maar hij bleef liggen met de oogen strak dicht. Een stroohalm prikte tegen zijn nek; zij

kwam weer overeind. En ging weer liggen. Hij hoorde het kruis zwiepen in den wind. Ze kwam overeind en tastte rond zich heen: haar vingers sloegen hard tegen een balk. Stilte. De hagel die kletterde. Een verre lawine gromde zachtjes omlaag. Zij trok langzaam haar schoenen aan, en hij hoorde hoe de veters schuurden door de stalen oogjes, toen zij ze samenreeg. Hij keek voorzichtig door zijn wimpers. Door de kier viel grijs licht. Links staan mijn schoenen. Wanneer zij wegloopt ren ik haar na. Zij is wanhopig ouderwetsch, daarom begrepen de herder en zij elkaar. Ook al bleef ik leven, ik ben te wild en te ontstuimig voor haar. Ze is een kind. Zij moet vertroeteld worden; ik ben ruig en hard en hoor bij de bergen; zij is zacht en ze hoort bij een berenvel, een haard, Rêve d'Or, de Champs Elysées.... Haar hand tastte langs hem heen. Hij deed de oogen wijd open. Haar vuist viel. Het mes glinsterde koud door het licht van de smalle kier en verdween donker in zijn kleeren. Zijn oogleden schokten saam, een kreet schuurde door zijn keel, hij greep haar pols, haar been, de wol van haar kous liet los, hij sloeg in het donker om, met zijn hoofd tegen zijn schoenen, hoorde de hutdeur openwaaien, en dicht, weer open en dicht, zijn borst stak, zijn veters hingen los, het hout lag in den weg, de vlammen van het vuur deinsden omlaag en sprongen weer op, de blauwe oogen van den herder waren vlakbij, zijn groote handen die zijn hooge laarzen vastmaakten, zijn eigen hand die dwaas en strak naar buiten wees, de

gesneden kop van de koningin der oogsten op den gekronkelden stok naast de deur, en toen de slierten mist. De wind greep zijn haar, zijn schouders, zijn armen, sloeg zijn stem aan flarden en blafte steeds door, ‘Lili!’, sloeg zijn mond met scherpe vlokken - ‘Lili!’ - dreef de nevelslierten op hem aan en wikkelde ze rond zijn armen, zijn beenen, zijn middel - ‘Lili!’ - wierp zich woest tegen hem aan en versperde hem den weg. Hij stond stil, maar raakte opeens geen grond meer, en in den nevel, die elke schreeuw verzwolg en langzaam en geluidloos dieper werd, zonk hij snel omlaag.

Hij deed de oogen open, de grond was nat, de hemel blauw met witte vlekken, zijn kleeren kleefden aan zijn borst, die pijn deed. De weiden waren mistig. Achter hem was de hut, die vaag en smal op hem toedreef. Hij hoorde hijgende stappen. Boven hem waren de blauwe oogen van den herder, zijn harde hoornige handen waaraan hij zich optrok. ‘Vlug, het touw, ze is naar boven geklommen, en kan niet terug.’ Een harde trillende schrik, zijn beenen die wankelend op de hut toeliepen, de vlammen die venijnig schitterden met honderden lokkende tongen, cognac die scherp door zijn keel naar binnen liep, de deur, die met een schok in zijn achterhoofd dichtsloeg, de mist die langzaam voor zijn oogen uiteendreef, de ijsbijl die met elken stap steviger werd in zijn hand, de scherpe punt.... Lili, Lili! Hij hield zich vast aan een rotspunt, naast hem kuchte de

herder en snoerde het touw rond zijn middel en kuchte weer weg. Hij volgde hem tuimelend naar omhoog met groote haastige stappen. Hij wilde neerstorten bij elken stap, maar zijn vingers grepen telkens den volgenden steen vóór zijn voeten uitgleden, de ijsbijl aan zijn polsriem kletterde tegen de rots en de wind floot, hij verbeeldde zich dat hij haar hoorde zingen in de hooge verte, het was voor het laatst en hij moest zich haasten om nog eenmaal haar stem te hooren. Zoo trok de muziek hem naar boven. Haar oogen keken hem aan. Zwart. Een wolk schoof voorbij. Het zwart werd blauw. Dat was de herder. Zijn gekronkelde stok wees links en rechts. Links een afgrond, rechts een afgrond. Omlaag glinsterde de gletscher, groen en wit. IJsvonken schampten langs zijn oogen. De herder hakte met de ijsbijl, die hij hem uit de hand genomen had. Robert trok aan het touw. ‘Waar is ze?’ Plotseling viel de wind en hij hoorde zijn stem gillen door de stilte. ‘Aan het eind van de graat links!’ De diepe stem bonsde hard. De wind veegde nu enkel zacht en snel langs zijn voorhoofd, en suisde niet meer in zijn ooren. Zijn handen bonsden rond den gekronkelden stok. Zijn rechtervoet gleed langs het gladde ijs, kruiselings langs zijn linker. Zijn vingers graaiden langs het kruis op den stok. Hij gleed. Een schok. Een schreeuw. Kronkels touw sloegen hem na. De ijsbijl schoot omlaag. Hij greep wild, pakte het staal, wentelde zich om en perste zijn ribben tegen de punt, hijgend zoo hard hij kon. Groen licht schoot

onder zijn wimpers door, langzamer. Zijn voeten tikten tegen een steen. Zijn wenkbrauwen schuurden over het ijs. De glans onder zijn oogen doofde snel. Nacht.

Vijfde hoofdstuk
Parijs: Kiss me quick.

‘**W**aarom word je zoo bleek? Heb je een spook gezien! Er zijn heusch geen geesten op Montparnasse. Neem nog een Cassis, net als ik. George, twee Cassis.’

‘S'il vous plait, madame....’

Toen George zijn vriend Buster ontmoette, die met zeven flesschen op een nikkelen blad naar de bar onder de ‘Dome’ afdaalde, verwisselde hij zijn ondoorgrondelijken glimlach voor een knipoogje.

‘Bssht,’ siste hij. ‘Germaine heeft den jongen Engelschman aan den haak geslagen.’

‘Wie? Die lange blonde jongen met dien kapotgebroken mond, die altijd vijf frank fooi geeft?’

‘Precies. De gek met de Bugatti.’

‘Heeft hij zijn blauwe gramofoontje weer bij zich?’

‘In de auto denk ik, hij heeft vast zin om een plaatje op te zetten, midden op de Boulevard, want hij zit als maar zenuwachtig met een blikje naalden te rammelen.’

‘George,’ gilde een vrouwenstem, snerpend en opgewekt en treurig als een saxophoon.

‘De suite, madame....! Ze hebben dorst, Buxton....’

Robert liet de Cassis staan, Germaine duwde haar

glas tegen zijn mond, maar hij schudde nijdig van neen en ging door met de naalden te rammelen. Ze nam zijn hand en schoof die tusschen haar leeren autojas, maar hij balde zijn vingers tot een vuist. Ze wreef haar pony tegen zijn schouder, en nieste toen ze de Harris tweed rook, maar hij staarde onafgebroken naar het asphalt van de Boulevard Montparnasse. ‘Ga mee,’ zei hij plotseling. ‘We zijn over vijf minuten terug, George.... Sla je arm om me heen. Praat tegen me, Germaine. Doe lief. Neen, ik heb geen gewetenswroeging en ik rijd niet terug door de Rue de la Paix. Zoen we, wanneer wij bij dien lantaarnpaal zijn. Wacht even tot ik teruggeschakeld heb.’

De Bugatti teekende een S tusschen een horde gele Citroëns door, beschreef een gewaagde raaklijn aan de teenen van een verkeersagent en schokte aan den anderen kant van de Boulevard langs de stoep.

‘Wat is er, Jerry,’ zei ze angstig, terwijl ze vlug naar het stuur greep, omdat hij, half omkijkend, bijna een krantenkiosk binnenreed.

‘Stik!’, zei hij ruw, ‘dat vertel ik je vannacht wel, ik ben nu nog te nuchter.’ En hij kuste haar, midden op de Boulevard Montparnasse, op haar donkere oogen, nog ronder van verwondering dan ze al waren, en op haar spitse kin. Hij had de roode vlek van haar mond bedoeld, maar hij zat weer met zijn wiel tegen de stoep op, zoodat ze haar lippen niet opnieuw bij hoefde te werken.

‘Bewaar je tranen, want er komt nog veel erger,’ zei hij schor in het donker. ‘Ik weet niet hoe lang ik daar bewusteloos gelegen heb, met mijn voeten tegen die rots, en mijn kapotte gezicht op het ijs. Kom hier met je hand, voel die diepe snee, hier onder mijn haar, ik kan hem blindelings voelen in het donker. Lach niet, ik wil niet van jou zijn, vannacht, ik ben gelukkig, dat ik je dien wond kan laten voelen, die het ijs in mijn lichaam gebeten heeft, in mijn lichaam, dat nog leeft. Ik durf me niet omdraaien, want hij ligt aan den anderen kant, de oude herder met zijn gebroken oogen, en zijn doodstille witte baard. Ik ben blij dat jij naast mij ligt, bloot en warm, laat ik één nacht een kind zijn, ja, goed zoo, lief zoo. Wanneer je langs mijn schouders strijkt, beven ze niet meer zoo. Geef me je andere hand. Wat is dat voor een vreemd licht, begint de dag nu al? Praat ik zoo verward? Goed, dan begin ik - waar ook weer? O ja, ik zag opeens het groene ijs, en den aan flarden gescheurden blauwen hemel. Hoelang ik bewusteloos lag, en hij dood, zonder dat we het een van beiden wisten - zij alleen kan het vertellen, en ik zal haar niet weerzien - na vandaag. Misschien weet ze het niet eens, want ze was verstard van angst - angst voor wat ze gezien had en voor wat ze.... damn. Neen, leg je hand niet *op* mijn borst. Dat lidteeken daar? Een kras van een rotspunt, uitgegleden toen ik klom, halfnaakt in de zon.... Toen ik uitgleed, op de smalle richel ijs, waar wij langs liepen, met de steilte aan weerskanten, en het was de eerste

maal dat ik uitgleed, omdat ik moe was, begrijp je, enkel maar doodmoe, - toen heeft hij zich aan den anderen kant naar beneden gegooid. Wij zaten samen aan het touw, en hij begreep dat hij mij met zijn handen niet houden kon, en daarom wilde hij het met het tegenwicht van zijn heele lichaam doen. Wanneer hij de ijsbijl niet had laten glippen, naar mijn kant, dan waren zij noch ik ooit levend naar beneden gekomen, want door den dubbelen schok knakte het touw op een scherpe richel, die het glad doorsneed. Waarom wij langs die gletschertong gegaan waren? Om tijd te winnen, en om boven haar op de rots te komen, waaraan zij zich vastklemde. Ik werkte mij omhoog, langzaam hakkend met é en hand. We zijn ook omlaag gekomen, hoe, dat weet ik niet meer. Ik herinner me alleen, dat we langs een rotsblok kwamen, waar vijf pokersteenen lagen te glimmen in de sneeuw. Quatre femmes, un roi.... Dichtbij de hut hoorden we muziek. Het was een Duitsche alpinistenclub, die van de Refuge de l'Alpe naar Mônetier des Bains trokken, met banjo's en gitaren. Ik zie nog hoe ze op ons toe kwamen, glanzend, luidkeels zingend en lachend. Toen zagen ze ons staan en de muziek knapte plotseling af. Zij, Lili, ging met hen mee naar omlaag. In Mônetier zijn auto's te huur. Drie van de jongens bleven achter om te helpen zoeken. Hij lag in een ondiepe spleet, hij was enkel verminkt in zijn nek, en daar bonden wij een doek omheen. Hij was mager, en licht, wij hadden geen moeite hem te tillen. Toen wij hem

naar boven heschen, schuurde zijn gele gezicht langs het ijs, net als het mijne. Zoen me, zoen me dan toch, bijt me, ik wil pijn hebben, ik wil voelen dat ik leef, van binnen ben ik koud, en dood. Ik zie alles achter glas, sinds dien nacht, dat ik met hem alleen bleef. Want de jongens waren weggegaan, om voedsel te halen en maatregelen te nemen met de autoriteiten en zoo. Het was doodstil, het kruis stond strak in de lucht, er was een kring om de maan, maar die kring ging later weg, en het licht glom in een gebroken flesch, en in het water, dat om de hut loopt. Het zong eerst zachtjes, zooals water altijd doet in de bergen, maar later schreeuwde het, vreeselijke dingen. Ik kon niet anders doen dan luisteren en ja knikken, aldoor ja, want het was waar, wat het water zei, woord voor woord. En daarom bleef ik zitten, tot het morgen werd, met mijn handen rond mijn knieën, en tusschen mijn tanden een edelweiss.

Wat er verder gebeurde? Het gewone gedoe, politie en een onderzoek en eeden voor de rechtbank en scène's met haar moeder. Het ergste was, dat Lili mij niet kon loslaten. Zij wist van een derde dat ik weer in Parijs was, en gisteren kreeg ik weer een ‘pneu’, dat zij mij vanmorgen rendezvous gaf in de Dôme. Daarom ben ik gisteren naar jou toegekomen, en daarom ben ik vanachtend vlak langs haar heen gereden, met mijn arm rond jou heen, een nieuwe schofterij bovenop de andere, want al.... je bent toch altijd een vrouw. Ik heb je als bliksemafleider gebruikt,

wees boos wanneer je wilt, het was voor mij het eenige. Ik heb haar gezegd, twee keer, drie keer, dat de dood tusschen ons stond. Zij begreep het niet. Ik zeg het nog, ik zeg het weer. De dood is ook tusschen jou en mij, tusschen mij en elke vrouw van wie ik zal willlen houden. Moet ik me dat ongeluk niet zoo aantrekken? Het is niet enkel dat. Luister, over een paar maanden ga ik op een reis, die.... lang is, en gevaarlijk. Ik rol zoo goed als zeker den dood in. Begrijp je nu, waarom ik zoo rustig naast je lig, terwijl je warm bent, en verleidelijk? En waarom ik een anderen nacht te keer wil gaan als een beest, met jou, en tegen jou, omdat, in het donker, jij het Leven bent, dat ik in mijn armen houd? Wat helpt het? 's Ochtends, wanneer ik wakker word, lig ik dood, naast een doode, en tusschen ons is de lucht hard als glas, waar ik niet doorheen kan, of als ijs.... het groene ijs van de graat, aan weerskanten waarvan wij lagen, een doode, hij, een doode, ik. Wanneer je morgen, of overmorgen, wakker wordt, en ik ben er niet, zoek dan niet naar me, ik kom wel terug, maar ik kan het geen twee nachten uithouden onder het zelfde dak. Ik heb deze kamer, en nog een in de buurt van de Seine en nog ergens twee in een kleine villa. Parijs is een mooie verrottenis, daarom blijf ik hier. Geef me nu een zoen, en ga jij maar slapen...'

Robert stond achter de halfopen deur van zijn zitkamer, en hield zich vast aan den cocktailshaker, die onbegrijpelijk langzaam heen en weer zwaaide.

‘Hevinell, hier James Hevinell,’ hoorde hij. Duizend honderd paardekracht motoren, wat deed die kerel aan zijn telefoon? Hevinell.... klein blond vrouwtje bij zich.... vroeg me naar het Aarhuus concern.... dronk enkel whiskey.... dacht dat hij er vandoor was.... ‘Ja, James, hier, ben je daar, Calmann? Die aandeelen Aarhuur-Concern moesten we morgen maar opruimen, ik wil je nu een tip geven, omdat ik morgen voor twee dagen naar Orleans ga.... ik ben nooit voor niets op een fuif, ik hoor altijd wat.... Waar ik ben? Bij een jongen Engelschman op de Quai d'Anjou, die melancholiek kijkt, als een bezetene zuipt en geld teveel schijnt te hebben.... ben met Monteroux meegekomen, je weet wel, die kunsthandealar. Ja, Rosie is bij me.... so long.’ De cocktailshaker nam opeens een sprong zonder aanloop, en bonsde de deur open. Hij struikelde over een paar zeer lange en zeer blanke beenen, die buiten de divan hingen. Hij keek in de lachende grijze oogen van Hevinell, en herinnerde zich hóe hij gelachen had om diens streng, glad gekamde grijze haren, die halverwege zijn schedel ineens ophielden. Hij was naar binnen komen zwaaien met een klein teer vrouwtje, dat er uitzag of ze gewatteerd was op haar dunne zilvergrijze beenen na, die ver buiten haar groene kraaltjesjurk uitstaken. Nu waren haar beenen rozebloot, Hevinell's haren leken een kleine wildernis en bij elken stap dien hij deed trapte Robert op een kraaltje. Hevinell's vest hing los over zijn losse schouders, en zijn kort machtig lichaam schudde

van het lachen.

‘Pardon, pardon,’ zei Robert, ‘maar ik zocht de whiskey. De dry gin is op, ze dansen nog, hoor maar hoe de boel dreunt, en ze krijgen dus dorst. Bovendien heb ik zelf dorst, evenveel als de heele bende.’

Hevinell wees naar een leeg glas naast het vrouwtje met den mopsneus en de zachte kersenlippen, dat onverstoorbaar sliep.

‘De whisky is hopeloos op,’ fluisterde hij. ‘Iemand wou de laatste flesch aan zijn mond zetten, en toen heb ik 'm maar meegenomen naar beneden. Maar m'n Voisin staat voor de deur, ga even mee naar m'n huis, ik heb nog zes flesschen in de kast staan. We kunnen den boel best alleen laten, dat stel boven vrijt en danst wel, en dat daar slaapt lekker.’

Hij wees op het rustig ademende reclameplaatje van Bourjois.

De auto stond met twee wielen op de stoep. Het slot bewoog zich in een zenuwachtige spiraal. Hevinell schoot met den Yale sleutel of het een revolver was. ‘Het middelpunt; sacrébleu,’ fluisterde hij, ‘ben ik dan al m'n meetkunde vergeten?’ Op de dansende tafel in de hall lagen een paar kleine handschoenen, zacht, wit, stil, en een roodleeren paardetuig met gele belletjes, die wel op een neer gleden, maar niet rinkelden. Vreemd. Hevinell sloeg kasten open en dicht en botste tegen tafelpooten. ‘Come along, Old Horse,’ brulde hij. Robert lachte, en liep op

handen en voeten de hall op en neer. Plotseling hield hij stil met één voorpoot in de lucht. Boven aan de trap klonk het huilen van een kind. Hij galoppeerde naar de voorkamen. ‘Hevinell, je baby huilt.’

‘De baby kan me niet verdommen, ik moet de whisky hebben, en vang jij die verdomde Cypersche kat, telkens wanneer ik op wil staan, val ik over een van zijn vier pooten. Gek hè, dat je van Parijsche buitenlucht niet nuchter wordt, al rijd je honderd en veertig keer de Boulevards langs. Come along, Old Horse.’

Robert sloop de trap op. Er lag een roe los, die ratelend op het marmer omlaag sprong.

Wat een heerlijk lief klein gejammer. Ik ga kijken, god weet ligt het kind alleen. Hij luisterde aan drie witte deuren. Ha, de middelste. Hij liet zich op zijn buik glijden en tuurde door de kier. Geel licht. De pooten van een bed. Het ondereind van een staanden spiegel. Twee kleine bloote voeten, die heen en weer liepen op een berevel, heen en weer, onhoorbaar heen en weer. Hij streek zijn hand langs zijn haar, trok aan zijn das. Het volgend oogenblik stond hij binnen.

‘Is James beneden?’

Ze had een breed vrij voorhoofd en blond haar, dat snel en wild permanent achteroverkrulde. Ze had een kuiltje in haar hals en de baby in haar armen. Ze bracht de hand van het kind naar haar lippen en herhaalde: ‘Is James beneden?’ Hij knikte verbijsterd: ‘Ik ben gek op witte zijden pyjama's,’ barstte hij uit, en toen onverschillig:

‘Ik kwam even kijken of hier soms een kind alleen lag.’

‘James is dus niet alleen op dat feest van U?’ zei ze, terwijl ze twee dunne blonde wenkbrauwen fronste. ‘Hij heeft een uur of wat geleden getelefoneerd, dat hij op een fuifje was bij een jongen Engelschman, dat bent U natuurlijk, en dat hij even later thuiskwam.’

‘Klopt,’ antwoordde Robert vroolijk. ‘Ik ben gek op lippen met zoo'n heel kleine buiging in 't midden, vooral wanneer dat samengaat met zoo'n buitengewoon scherp vernuft.’

Ze haalde een blooten schouder op. ‘Ga nu maar weer drinken,’ zei ze bitter, terwijl ze de baby in bed legde. Hij keek naar het wekkerklokje op het nachttafeltje, ‘'s Maandagsmorgens vier uur houd ik altijd op met drinken,’ zei hij plechtig. Ze lachte. ‘En wanneer begint U dan weer?’

Hij hield het wekkerklokje onder haar dunne rechte neus, en draaide den grooten wijzer langzaam een slag om. ‘Vanmiddag, hier, het aperitif,’ fluisterde hij. Zij keek hem vragend aan met haar zachte ronde dierenoogen. Hij haalde glimlachend zijn portefeuille uit zijn zak en deed voorzichtig de deur open. Zij volgde hem. Terwijl hij zich over haar hand boog, liet hij de portefeuille op de mat glijden. Ze glimlachte. Hij bracht haar hand aan zijn lippen en liet zich toen op de bovenste traptree glijden. Uit de benedenkamer kwam het schorre gezang van Hevinell:

‘Sho-oo-w me the way to the next whisky bar.’

Godzijdank, het tuig is opgedonderd. Alweer een dag en een nacht voorbij. Vanmiddag vier uur.... Een bedrogen vrouw met een kind van twee Jaar.... bah. Ik doe het niet. Ach, waarom niet. Het leven is kort, ik moet me haasten om mijn beloften te houden, anders heb ik er den tijd niet meer voor. Waar zou Yu zijn? Zou Lili huilen? Eén heeft mij verraden, op allemaal zal ik mij wreken. Waarom? Ik weet niet eens meer, of ik van haar hield. Mijn borst tegen Yu's borst - mijn borst tegen Lili's borst - straks mijn borst tegen een borst die ik niet ken - nog niet ken - overmorgen weer een ander, wanneer ik wil. Mag ik, meer dan een ander, omdat ik over drie maanden wegzak tusschen twee witte golven? En ken ik dan het leven? Ik moet mij wel verscheuren, anders heb ik den moed niet om dood te gaan. Het leven is mooi.... Hij leunde uit het raam. Boomen stonden zwart en zwijgend in den mist, waarin de lichten gingen verkleuren naar den bleeken morgen toe. Het water kabbelde tegen den. kaaimuur. Quai d'Anjou of Noordzee, overal hetzelfde grijnzende spottende water, waarin ik mij moet verzuipen, zonder dat ik zelfs zwemmen mag voor mijn leven. Wat doet die kerel daar? Een magere schaduw leunde met zijn rug tegen een boom, twee rafelige beenen staken recht vooruit, en boven een roode das blonk een blauwe flesch schuin de lucht in. Robert rilde in zijn zijden pyjama. Hij sloot snel het raam en liet het gordijn zakken. De schooier smakte met zijn lippen en stond op. Sacrébleu, de wijn is zuur en

de keien zijn nat, ik ga onder de Pont Neuf, La Grappe d'Or is te duur. Wat doet die kerel daar achter dat gordijn? Een schaduw leunde reikhalzend over. Iets stomps stak recht omhoog boven den mond. Sacré.... hij zuipt, net als ik. Maar ik lig op de keien, en hij kruipt straks in bed, een rijke stinkerd die voor zijn leven genoeg heeft, en die zuipt uit verveling. Wat heb ik? Natte keien tot de lente komt, wanneer hij met de een of andere kip aan de Côte d'Azur zit. Vier sous in mijn linkerzak en een gat in m'n rechter....

De staande klok in de rose hall sloeg vier uur. ‘Oui m'sieu, madame zelf heeft uw portefeuille gevonden, op het tafeltje in de hall. Ik zal vragen of Mevrouw U kan ontvangen.’

De vierkante rozenhouten pendule in het beige boudoir sloeg vijf uur, juist toen hij het dunne zilver lamé bandje van haar schouder omlaag wou gaan schuiven. Maar de vijfde slag werd gevolgd door een zesde, en die zesde was een harde bons tegen de deur. Zij vloog overeind, de ‘Kiss me quick’ viel om, een kleine blonde lawine rolde langs Robert's knieën, twee roode vuistjes woelden zich vast in het zilverlamé en de glanzende creatie van Paul Poirier werd verduisterd door een donkerblauw matrozenpak. ‘Maman, j'ai faim,’ zei een kleine heldere stem. Robert trilde. Hij hoorde alpenklokjes klingelen, zag golven wit over een glanzend strand spoelen, rook jong versch gras, proefde bergwater. Maar

de half luide gladde stem van Madame Hevinell bracht hem weer terug in het bleekbeige décor van ‘Chez Dim’, dat voortreffelijk harmonieerde met de vuilgele kleur van zijn cocktail; hij zag de roode lippen van het jonge kind, trillend vlakbij de nog veel roodere lippen van de jonge vrouw met haar koude oogen, die opeens warm wegzwierven naar zijn oogen: maar Robert keek enkel naar de kleine handen, die het zilverlamé langzaam vingertje voor vingertje loslieten, naar de krullebol, die verdrietig ronddraaide, naar de twee verschrikte blauwe oogen, naar de lippen die begonnen te lachen, naar de kleine dunne tanden, die een hoog en zingend geluid doorlieten. De stem van het kind was een klein wit wolkje, dat langs zijn voorhoofd vloog; een beekje, dat over zijn teenen tuimelde, een tak met bloesems, die langs hem heenritselde, regendruppels, die langs zijn heete slapen spatten. En toch had de dreumes enkel maar gezegd: ‘Wil jij dan paardje met me spelen?’ Robert vouwde zijn handen rond de kleine roodgeschramde knieën, tilde het spartelende lijfje de lucht in zoodat hij het zilverlamé volkomen uit het oog verloor en vroeg: ‘Hoe heet je?’ ‘Alexandre, en ik ben zes jaar, of zeven jaar. Louis heeft me vanmiddag m'n knikker afgenomen, maar ik krijg van vader een heeleboel nieuwe, en dan wil ik best twee keer geen taartjes eten. Wat heb je een grappig pukkeltje achter je oor! Mag ik straks op je nek zitten?’

‘Alexandre, wees niet zoo onbeleefd. Je weet dat je hier niet mag komen als moeder visite

heeft. Ga naar je speelkamer.'

Robert pakte Alexandre bij zijn ellebogen en tilde hem omhoog, tot de gouden krullen bijna het bleek-blauwe plafond raakten. 'Wat ben jij sterk! Waarom ben jij geen oom van me?'

'Alexandre, versta je me niet?'

Robert keek woedend naar het zilveren schouderbandje. 'Pardon, madame, ik heb wel tijd,' stamelde hij. Hij voelde onder zijn vingers de kleine ribben van het kereltje op een neer gaan. 'Verstaat U Engelsch,' zei hij plotseling.

'Ja, ik was in Engeland op school.'

'En Uw kleine jongen? Heeft hij soms een Engelsche nurse?'

'Neen. Maar waarom vraagt U dat? En wilt U nog een cocktail?'

'Dank U. Ik wil niet, dat hij verstaat, wat ik zeggen ga, en ik wil dat hij nog even bij mij blijft. Ik geloof, dat het beter is, dat wij vanavond niet naar dat.... theater gaan, om die.... eenacter op te voeren. Om kwart voor zes heb ik een rendez-vous. Uw kleinen jongen zal ik nooit meer terugzien, en daarom houd ik hem nog even vast, geloof mij, met meer teederheid dan ik ooit een vrouw heb vastgehouden. Had dat paard een witte staart en blauwe ooren? Ik heb een olifant gekend die een groene slurf had! Alexandre is het eerste kind, dat ik in maanden op mijn knie heb gehad, en toen ik mijn armen rond hem heensloeg, besefte ik opeens hoe godverlaten wreed en harteloos de liefde is, of liever wat wij daarvoor houden. Waarom een auto harder loopt dan

een paard? Omdat een auto van binnen acht pooten heeft, die heel hard op en neer gaan, en met kettinkjes aan de wielen vastzitten. Ja, madame, dat rendez-vous is heel dringend. Ik wil het U vertellen, wanneer U het niet verder vertelt. Het is onder de Pont Neuf, met een apache, die mij cocaïne levert, aangezien de liefde een slecht verdoovingsmiddel is.... A Paris, à Paris, j'ai un petit cheval gris.... A Melun, à Melun, j'ai un petit cheval brun.... Als je groot bent, krijg je een echt paard, Alexandre, met een echt paardetuig, ook van rood leer. Neen, die apache is heelemaal niet interessant of romantisch, en dat apachenbal in de banlieu was het evenmin. Ik ben er met een klap op mijn kin en een rondje afgekomen, toen ze ontdekten, dat ik geen echte matroos was. Die Marokkaan met zijn coco ging als een dolle te keer, en ik kon me helaas niet de weelde veroorloven mij een mes in mijn rug te laten poten. Ik ken geen andere liedjes, Alex, alleen nog maar van ‘Malborough s'en va t'en guerre....’ Morbide gedachten? Maar dat is in onze milieu's in Parijs toch heel normaal, mevrouw. Daarnet bij de lunch in Café de la Paix zei een meneer met geverfde lippen en gecharboneerde wenkbrauwen ‘Hello dear’ tegen me. Ik heb vriendelijk teruggelachen en heb hem rendezvous gegeven in de Rue de Lappe inplaats van hem zijn gemaquilleerde oogen blauw te slaan. Laat U mij na een dergelijke bekentenis nog Uw kind vasthouden? Dan moet U toch wel in de meening verkeeren, dat U ernstig op mij verliefd

is. Alexandre, weet je wel, dat je een voorvader gehad hebt die een blouse aanhad heelemaal van goud, en gouden kuitkousen, en een autohelm net als vader heeft, maar dan ook van goud, en daar bovenop lange roode veeren die met den wind meewoeien? En gouden gouden krullen net als jij? Ik ben het volkomen met U eens, we kunnen die.... eenacter nog altijd later opvoeren. Op deze manier behoud ik de onvertroebelde herinnering aan Uw voortreffelijke 'Kiss me quick'. Adieu, madame....'

Toen hij grimmig op den starter trapte vloog de voordeur open. Het was Alexandre, die tusschen de beenen van een verschrikten huisknecht door, de straat op stormde. Het volgend oogenblik lag het kleine bonzende lichaam tegen hem aan. Langs de linkerhand van het kind liep bloed. 'Moeder wou het niet,' hijgde hij. 'Maar ik doe het toch. Het is voor jou, omdat ik op je nek gezeten heb.' Onder zijn gescheurde blouse haalde hij een fluweelen hondje te voorschijn. 'Hij heeft een blauwe kop en gele beenen, en je moet hem op je auto prikken en wanneer ik hem dan op straat zie, weet ik dat jij het bent. Dag. Dag. Dag.'

Tien uur. Madame Hevinell, in goudbrokaat, danste in Montmartre. Alexandre sliep in zijn witte bedje in Passy. Robert beschilderde de gele pooten van een fluweelen hond. Op de linkerpoot stond *Alex*. Op de rechterpoot *Ander*. Af en toe stond hij op, kneep zijn oogen hard dicht, deed ze weer open, keek aandachtig naar de inktvlek-

ken op zijn vingers, liep snel naar het raam en tuurde naar de Seine, die langzaam en zwijgend langs stroomde. Zijn vloeken knetterden luid in den mistigen nacht en zijn vingers knepen hard in de geelfluweelen pooten. En dit was de eerste maal dat Alexander een volwassen man zag huilen.

'Jij bent de vierde vannacht,' zei hij rauw. 'Drinken wil ik niet, of je gezond bent interesseert me niet, of ik je hebben wil weet ik nog niet, maar kleed je in ieder geval uit, want die groene jurk van je kan ik niet zien. Veel last zal je niet van me hebben, want ik ben een levend lijk. Hier zijn tweehonderd frank, of moet je meer hebben. Ik doe het niet voor m'n plezier, maar omdat ik begonnen ben, en nu door moet gaan, net als een of ander stuk machine, dat ze op hol gemaakt hebben. Hoe oud ben je?'

'Zeventien,' zei ze, terwijl ze het raam dicht deed. Hij bleef doodstil staan en hield zich aan de tafel vast, waarop een paars pluche kleed met zwarte vlekken lag. 'Zeventien,' mompelde hij, 'dan ben je dus nog niet lang zoo.'

'Twee maanden,' zei ze, en hij hoorde hoe ze ritselend haar jurk uittrok.

'Zeventien,' mompelde hij. 'Die jeugd van tegenwoordig.... Bah, Robert, je bent een schoft.' Hij was langzaam door zijn knieën gezakt en zat nu op den grond met het kleed in zijn handen, waaraan hij zich krampachtig vasthield, want behalve het kleed en de tafel was er alleen nog

maar het bed, en daar wilde hij nog niet naar kijken. Het was stil, waarom kraakte ze niet met de matras, om hem te roepen, waarom maakte ze hem niet wild, zooals die anderen waarin hij kermend was weggekropen, terwijl een koude hand, waaraan hij niet ontkomen kon, rillend langs zijn rug bleef strijken? Taxi's sisten gesmoord voorbij, een metro ratelde, het licht knapte uit, lange zwarte strepen veegden snel langs het plafond, waarop stilletjes lichtgele beesten zaten. Het zware ronken van de stad deed zijn ribben trillen; een man floot, een verre locomotief gilde, maar de kreten werden steeds langer en scherper en stegen kermend naar zijn keel. Hij groef zijn vingers los uit het kleed en tilde zijn handen in de hoogte, maar zijn hals bereiken kon hij niet. De gele beesten vlogen met een schok weg in het donker, waar hij met zijn voeten geluidloos doorheenzakte, dieper dan de grond, de straat, de nacht.

Hij werd wakker en draaide voorzichtig en ongeloovig zijn hoofd heen en weer, want de zon scheen. Hij lag tusschen een geel behang, dat in lappen naar beneden hing, en haar blooten witachtigen schouder. Zij sliep met haar neus in het kussen, dat vlekken had van rouge, en haar halflang haar lag over een scheur boven in haar roze hemd. Het was goor, en hij had een jeukende bult op zijn been, een vlooi natuurlijk. Het plafond was wit en strak, diepe gouden geluiden klommen naar binnen achter het zonlicht aan.

Hij greep zijn pols en voelde het aarzelend schokken van het bloed: tak-taktaktak-taktak-*tak*. Hij beet in de deken: het was wol, dat hij tusschen zijn lippen had. Hij wreef zijn mond langs haar blooten schouder, langs een puistje en een moedervlek, het leefde, de huid was rood toen hij zijn mond terugtrok en hard op zijn lippen kauwde. Hij voelde verrukt hoe venijnig het pijn deed: liet zijn hoofd op het kussen vallen, woelde met zijn mond haar haren uiteen en zei zachtjes in haar oor: 'Ik ben wakker.... ik leef.... luister dan toch!' Zij kreunde en sliep door. Hij stapte wijdbeens over haar heen en knielde op den vloer in de gele plek zon. Zijn rug was koud en hij trok het paarse vlekkige kleed naar zich toe, dat in een frommel rond de tafelpoot lag. Een nachtvlinder fladderde uit een plooi en vloog tiktakkend de kamer rond; hij schokte achteruit en bonsde tegen het bed. Zij bleef doorslapen, ademend met diepe snelle zuchten. En tegelijk dat hij de dekens bijna schuw over haar slordige schouder legde, hoorde hij achter de deur het kleine kermende janken van jonge hondjes. Hij deed de deur open, en hijgde toen hij naast de mand neerknielde, die in een hoek van het grijze portaal stond, waar stukken papier lagen, en een af gekauwd been, en een vuile stoffer. De hondjes waren alle zes bruin met wit en zacht en nog blind en toen hij er een in zijn handen nam, voelde hij verrukt het krabbelen en knagen tegen zijn vingers, en vloekte hard en rauw, zoodat de moeder van de zes mormels grommend haar tanden liet zien; vloekte, omdat

er een snik kwam uit zijn schorre keel, waarin de borrels dorstig nabrandden, terwijl een klein warm beestje kreunde tegen zijn koude wang.

De Bugatti stond te tintelen in den herfstmist, en Alexander zat op de voetrem en keek hem met heldere onschuldige porceleinen oogen aan.

Zesde hoofdstuk
Heidelberg: Columbia D. 609.

Het was de laatste sprint van de Zesdaagsche. Het Velodrôme d'Hiver stonk zwaar naar alcohol. Hij was vooraan en vloog voort door den gelen mist der hooge lampen. Want iedereen rookte sigaren, behalve de scheidsrechter. Zijn scherpe voorband sneed de rook met de snelheid van een broodmes. In het voorbijvliegen zag hij achter de balustrade Jolanda, charlestonnend met een groote ham in haar voorbeeldig bloote armen. ‘Sandwiches’, gilde hij en boog zich weer over zijn glimmend stuur. Schuin beneden hem flikkerden nikkelen pedalen. Bah! mededingers. Wanneer ik een sandwich gehad heb, haal ik alles in. Zijn pedalen werden breeder en breeder en het frame dik als een cocktailshaker. Hij hoorde een gerammel. Er was toch niets kapot. Dat was het ijs in den shaker natuurlijk. Daarom heb ik zulke koude beenen! Trappen, trappen, dan wordt je warm. Het rood en zilver van Jolanda's jurk vloog heet langs zijn ooren. Zij wierp hem een sandwich toe. Tusschen het witte brood glansde de ham. De sandwich rende voor hem uit. Trappen, trappen, trappen. Het gerammel werd harder. Hij hoorde een helsch gejuich. Hij was overwinnaar. Kan me niets verdommen, ik wil en zal die sandwich, hij komt van Jolanda. Twee meter voor zijn mond

zweefde de ham. Een meter vijftig. Twintig centimeter. Het rammelen werd sneller. De sandwich beschreef plotseling een boemerangboog en hing recht boven zijn scheiding. Hij keek omhoog en verloor zijn stuur. Zijn wielen klommen recht tegen de bocht op en verbrijzelden de balustrade. Het gerammel hield op. Hij werd met een slag wakker, proefde een afgrijselijken dorst en een smaak in zijn mond alsof hij in lijm gehapt had. Hij bevrijdde zijn armen uit het Perzisch tapijt dat rond zijn nek gekronkeld lag, en dat hevig en vuurrood vloekte tegen zijn lichtgroene pyjamabroek, kwam op zijn ellebogen overeind en bekeek het schilderij boven zijn hoofd, waar hij met zijn koude teenen tegenaan gerammeld had en dat in het blauwe morgenlicht zachtjes heen en weer schommelde. Het bestond uit vierkantige blauwe kogels en afgeronde paarse kubussen. Hij haalde rillend zijn schouders op, kruiste zijn beenen onder zich om zijn ijzige voeten te warmen en keek slaperig naar de dozijnen gramofoonplaten die op den vloer naast hem rond een witte leeren poef zwierven als een pikzwart zonnestelsel met een akelig bleeke maan. Naast de poef stond een goudvisschenkom met gele whiskey soda, en drie sinaasappelen lagen tusschen een bende glasscherven doodstil en bescheiden op een oranje tijdschrift, waarop met groote letters ‘ART VIVANT’ stond. Voor den schoorsteen sliep iemand. Zijn breede snurkende rug bestond uit een gebatikte sjaal. Een achtergebleven gast. Maar wie? Hij nam een sinaasappel en mikte op een blauwe vlek midden in de sjaal. Het

was raak. Het gesnurk eindigde in een diepen zucht. De blauwe vlek beschreef een halven cirkel, en Robert staarde in een baksteenkleurig gezicht, met felle neergetrokken wenkbrauwen boven een paar grijze oogen, die vlak naast elkaar stonden. ‘Goedenmorgen,’ zei zijn strak omhooggebogen mond, die twee verbitterde groefjes in zijn wangen trok. ‘Mijn naam is Da Cuentes. Ik ben Amerikaan. U bent de gastheer, nietwaar?’ Robert knikte, nam een tweeden sinaasappel van ‘Art Vivant’ af en begon te pellen. Da Cuentes streek zijn ruw kort haar terug van zijn harde platte slapen en vroeg kort: ‘Dronken geweest?’ Robert haalde de schouders op en spuwde een sinaasappelpit in de richting van een troep glasscherven. ‘Ik helaas niet,’ hernam Da Cuentes. Hij draaide zich om, greep den sinaasappel, wierp hem de lucht in en ving hem in zijn mond op. ‘Ik heb een gietijzeren maag. Een familiekwaal. Uw sherry was prima. Boven op de Amantillado heb ik de Hennessey gegoten, en daar bovenop de White Horse, maar 't hielp niet. De vierde maal, dat het me mislukt, en dat nog wel in m'n vacantie.’

‘Vacantie?’ zei Robert. ‘U werkt? Gelukkig mensch!’

‘Natuurlijk werk ik!’ Da Cuentes slobberde de eerste helft van zijn sinaasappel uit en lachte met vierkante witte tanden. ‘Filmoperateur.’

‘Waar?’

‘Overal. Over twee dagen in Heidelberg. Jaren geleden een halve poolexpeditie, tot ik een darminfectie kreeg uit een of ander snertblik. Daarna

Hollywood om bij te komen. Twee jaar bij de Fox. Reportage: oorlog in China. Weer Hollywood: heb met Evelyn Brent gewerkt. Prachtvrouw. Tien jaar van m'n leven voor één nacht met Brent, maar ze is geen type vrouw dat je zoo maar mee naar bed krijgt. Ik heb anders genoeg chance, maar 't verveelt me. Te goedkoop. Ik kijk liever en draai. Bruiloften. Moorden. Echtbreuk. Landelijke idyllen. Politiedrama's. Vulkanische uitbarstingen. Omarmingen. Gebeurt er onder het filmen een ongeluk, dan draai ik het, wanneer ik niet helpen kan, als de bliksem mee. Altijd goed genoeg voor het journaal.' Hij stopte de tweede helft van den sinaasappel in zijn mond en keek minachtend de moderne schilderijen langs.

'Volkomen immoreel,' zei Robert hard, en raapte den derden sinaasappel van 'Art Vivant' op.

'Phoo. Even immoreel als de zon. Die krijgt ook geen verduistering wanneer er hier een millioen krepeeren. Wat is goed en slecht? Wanneer er relief in de foto zit, dan is 't goed. Is 't licht verkeerd, dan is 't slecht, en doen we 't over. Zoo leef ik ook. Slappe afdrukken gaan direct retour. En, gastheer of geen gastheer, een half uur verdwijnen met de vrouw van een ander, is dat minder immoreel?'

Robert smeet hem een stuk schil toe, dat Da Cuentes lachend tegen zijn bloote voet opving. 'Alles is toch losgeslagen,' mompelde hij woest. 'Iedereen leeft raak, waarom ik niet? Ik heb nog meer reden dan een ander. Zou er nog Sauterne zijn?' Hij beet op zijn lippen. Meer reden dan een ander. 'Neem

liever spuitwater met wat Angostura, dat restaureert. Ik heb drie syphons onder dien divan verstopt, ze speelden er toch maar brandweertje mee. Neen, meer naar links. Jullie zijn na den oorlog net een troep matrozen versch aan wal, die dronken in de kroegen liggen en niet eens weten, dat hun schepen aan de kaai allang gekelderd zijn. Wanneer ze er eindelijk achter komen, gaat de een zich verliederen, de tweede drinkt zich te bersten, de derde maakt revolverdrama's met een vrouw en nog een of twee minnaars en de vierde loopt het water in. Hebt U het koud? Zal ik het raam dichtdoen? Ik heb het vannacht opengegooid om de heerlijke kroegstank naar buiten te laten, maar 't heeft geen bal geholpen. Wanneer ik enkel van de lucht dronken kon worden....' Hij haalde wellustig zijn neus op en keek hongerig om zich heen.

''t Is niets,' zei Robert. 'Een beetje veel gedronken en zoo, daarna heb je 't 's morgens koud. Maar ga door. Ik zal U op weg helpen. Was het slecht wat ik gisterenavond deed?'

'Was het liefde? Een coup de foudre?'

'Neen. Dolheid. Overmoed. Wanhoop. Verdooving. Tijdverdrijf.'

'Eindelijk een oprecht mensch. Drie kwart van jullie slag maken van elk lolletje een liefdedrama. Wanneer je donders goed weet dat het een pretje is, noem het dan geen liefde. Liefde is verdomd zeldzaam, en iemand die zijn kodakkiekjes voor klassieke schilderijen houdt is een gek, en als hij er over jammert, een ploert. Hier zijn sandwiches. Ook verstopt. Ham of kaas?'

‘Ham,’ zei Robert. ‘Europa gaat dus naar den bliksem? Vergeet niet, dat wij typisch na-oorlogsche Europeeërs zijn.’

‘Waarschijnlijk: Door gebrek aan richting, gedweep met de ziel, en het bekijken en bevitten van elkander. Jullie instelling is verkeerd. De apparaten wiebelen. De baden zijn te slap, en de afdrukken veel te snel gedroogd en daarom houden ze niet. Maar dat is niet erg belangrijk. Het leven rolt toch door, bij ons in Amerika of ergens anders. Rol een van die syphons hier naar toe als u wilt.’ Hij keek strak naar de gebroken glazen en spoot toen het Vichywater in zijn keelgat.

‘En wat is het leven?’ zei Robert spottend.

‘Wie er naar vraagt is al verloren. Werken moet je. Het leven is een gevecht.’

‘Om wat?’

‘Om geluk natuurlijk, of wat ieder er voor houdt. Waar anders om? De een vindt het in de liefde. Meestal duurt dat drie maanden. De rest is min of meer gezellige dwangarbeid. Met af en toe een vleugje troost. De tweede vindt het in zijn werk. Ik bijvoorbeeld. Een derde in de sport. Maar dat is allemaal in de breedte. Alleen de liefde geloof ik gaat in de diepte. Maar nog eens: de liefde is verdomd zeldzaam. Tachtig procent is voortplantingsdrang. En dat is maar goed ook. Want de echte liefde, daar ga je kapot aan. Weten doe ik het niet, maar ik voel het. En nu heb ik genoeg geraaskald. Laten we een plaatje opzetten.’

Hij rekte zich uit, rolde zijn lichtblauwe pyjama op tot vlak boven zijn vierkante knieën en tango-de

langzaam op den divan toe. Hij nam nog een sandwich, waarin hij wild en ijverig hapte, en liet de zwarte platen een voor een op zijn knukkels balanceeren. ‘Out of the moonlight.’ Tra la la, rrarara, oude mop. ‘I'm sorry Sally’, even nieuw als Valencia. Ouverture Parsifal, veel te geleerd. La Violette Double? uitgebloeid. De blaren vallen van de boomen. Flower of Love....’ ‘Smijt er alcohol overheen,’ schreeuwde Robert. ‘Desinfecteeren!’ Hij stiet de goudvisschenkom ondersteboven met zijn bloote teenen en ging doezelig door met het kauwen van een hamsandwich, terwijl hij op de woeste melodie van ‘La Marche des Chefs Cosaques’ zijn oogen uitwreef, die hardnekkig bleven steken.

De gramofoon jammerde, zong, psalmodieerde, gilde en fluisterde. Ze aten, dronken en zwegen. Midden in de Missa Solemnis schopte Robert met zijn linkerteen de zwarte plaat van de blauwe loopschijf, staarde Da Cuentes in de hoekige grijze oogen en vroeg: ‘Wat gaat U in Heidelberg uitvoeren?’

‘Journaal. Ik film een studentenconferentie. De wederopstanding van Europa of iets dergelijks. Maar dat is bijzaak. Ik heb plaksel noodig voor een nieuwen film, die ik in m'n eentje maak, en die enkel uit gezichten van menschen, dieren en bloemen bestaat. Vacantie-amusement.’

‘Hoe laat gaat de trein?’

‘Altijd een minuut nadat ik instap.’

‘Geen grapjes voor 't etenstijd is. Al gaat er geen trein, IK ga. De Bugatti ligt voor de deur. We

nemen een bel whiskey mee, een paar syphons voor de stof in onze keelgaten, gaan om de beurt aan 't stuur en rijden in één stuk door naar Heidelberg. Hebt U veel bagage?'

'De handcamera, met film, m'n harmonica, m'n Gillette en een tandenborstel.'

'Ik enkel de tandenborstel, de gramofoon, de whiskey en vier melancholieke platen. Het ouwetje loopt niet minder dan honderd. Wanneer we niet aan splinters vliegen, zijn we er morgenochtend.'

'Verstaat U Duitsch?'

'Genoeg om in te flirten.'

'Right-oh' zei Da Cuentes. Maar hij schudde zijn baksteenen kop.

Parijs. Zondagmorgen. Droefheid van gele blaren op de roode motorkap. Aanplakbiljetten van Maladies des Voies Urinaires. Souteneurs aan de Seinekade. Vin d'Anjou aan een 'zinc' in de Rue St. Louis, waar een kanarie hemeltergend mooi fluit en een kalme werkman in een schoone grijze Zondagsche boezeroen een nieuwe pijp stopt en behagelijk 'L'ami du Peuple' leest. Dansende kinderen met onberispelijk witte kuitkousjes, die papieren bootjes laten drijven op de grijze vijvers van het Luxembourg en een artistenmodel dat haar borsten buiten het kozijn laat wiegelen. In het Bois het heftig verdriet van den herfst en een heerlijk sidderend slanke amazone met een gracieuze hoofdknik die drie millioen waard is. Stofbrillen. Spoorwegovergangen. Stofbrillen. Whiskey-soda. De wind een heete vlam, die naar den avond toe ver-

koelt. Slapende honden en boereknechts met klarinetten en harmonika's. Sodawater. Koffie, zwart. Koplichten, opklimmend in den schemer. Honderd twintig. Heuvels. Honderd tien. Honderd. Koplichten. De morgenzon, die de randen van de voorruit gloeiend beetpakt. Strassbourg. 7 1/2 kilomètres. Heuvels. Wijnbergen. Eindelooze alleeën, waar de schaduw der witte populieren schuin overheen ligt. Veldwachters. Spelende kinderen. Varkens en kippen die links houden. Dorst. Whiskey-soda, Ralenti. Don de Citroën. De Rijn. blauw? geel? groen? GRIJS. Achtung. Verboten. Heidelberg. 32 Kilometer. Honderd veertig. Een sparrebosch dat een heuvel beklimt. Blauwe daken glinsteren. Roode daken dansen. Een grommende groene stroom. Een kalme grijze brug. Honger en stof. Zum goldenen Löwen.

Achter het raam van de badkamer gonst de rivier en de wind blaast een dunne wolkensliert tegen het sparrebosch aan. Het water is zacht en heet en Robert zingt en schuimbekt. Da Cuentes schopt tegen de badkamerdeur. Robert houdt op met plassen en hoort hoe de Amerikaan krachtig grinnikt. Een wit papier fladdert onder den drempel door.

DAS NEUE EUROPA
LISTE DER VORLESUNGEN.

.... Die materielle Ethik der Werten bei Bergson und Scheler.... Der Feminismus in der modernen Angelsachsischen Literatur.... Antropomorpholo-

gie.... Kommunismus und Imperialismus.... Alles vet gedrukt. Daartusschen abstracte vignetten: cirkels, kubussen, pijlen, meetkunde-rebussen. Hij bekeek het papier peinzend, rechtop en naakt in het bad, met glanzende schouders waarin een rond litteeken stond. Hij klom uit het zeepwater, liet het pamflet vallen en zette er zijn natte voeten op. Allemachtig, wat heb ik een groote pooten. Mijn teenen staan op het papier en mijn hiel op de mat. Net groot genoeg voor een kleine voet met vijf groote teenen. Yu. Lili. Yolande. Niet omzien, niet omzien.... over een paar maanden lig ik in een monsterachtig groot koud bad. Was 't mijn schuld? Het leven is kort en heeft zij den sleutel omgedraaid of ik? Dwars door 't papier schemerde zwarte drukinkt. Hij draaide het om. Ha, dat is beter.

CE SOIR A 21 HEURES:
BAL CHAMPÊTRE CHEZ UNCLE TOM.
ON NE S'HABILLE PAS.

Godzijdank, ik heb de pest aan een stijf overhemd. Wie is Uncle Tom, Da Cuentes?

Da Cuentes strompelde hoogrood de badkamer binnen met de witte harmonika onder zijn arm, ging op den rand van het bad zitten met een blad noten op zijn knieën en begon de Meistersinger te spelen van achteren naar voren.

‘Dat speel ik vanavond als eigen fabrikaat jazzmuziek, kersversch uit Amerika,’ gilde hij boven

het dierenconcert uit. ‘Iedereen gelooft het. Dollar über alles. Uncle Tom? Dik in de dertig, schatrijk en een glazen oog uit de loopgraven. Studeert philosophie, Theaterkunde, is vrijgezel en jaagt.’

‘Waarop?’

‘Op genitaliën natuurlijk. Ga door met je friction. Als ik hem een grand amoureux genoemd had, zou je rustig doorgewreven hebben. Jullie in Europa noemen lang niet genoeg de dingen bij hun naam. Jullie zijn te romantisch en daarom gaan jullie te bersten aan de mooie zonde. Uncle Tom heeft een zaligen drankkelder, maar hij is een schoft. Hij wisselt wekelijks of maandelijks van ontvangapparaat voor zijn Weltschmerz. En allemaal keurige kinderen, want hij is verduiveld knap, op z'n oog na een Duitsche Byron. Bah, wees dan liever eerlijk en ga naar een hoer. Maar de barometer stijgt, even hard als de aandeelen toonfilm, en het feest gaat dus door.’ De harmonika hinnikte ‘All by yourself in the moo-oo-nlight’ Achter het geribbelde matglas van de badkamerruit gromde de rivier.

De schoongespoten en nu weer scharlaken Bugatti schoot langs den Philosophenweg onder een hemel die de kleur had van sterk verdunde bessenjenever. De motor raasde, de rivier gromde. Da Cuentes hing dwars en gevaarlijk buitenwaarts om Robert niet te hinderen bij het snelle sturen en haalde een melodie uit zijn spierwitte harmonika die leek op een telegrafisch weergegeven gebed van prairiehonden. Zijn vingers drukten op de zwarte knopjes in het witte gesneden ivoor, zijn handen trokken

de balg van wit antilopenleder uit elkaar, en wanneer hij ophield, was het om een slok te nemen uit een donkergroene flesch Niersteiner, die hij vast tusschen zijn crèpe rubber zolen geklemd hield. ‘Rechts,’ gilde hij tusschen een kort en een lang gehuil door. De Bugatti hobbelde een keiweg af, wrong zich door een halfopen smeedijzeren hek, en daalde op de tweede versnelling een grazige helling af in de richting van bliksemende koplichten en rustig zwaaiende lampions.

‘Stop,’ gilde Da Cuentes. Hij tilde zijn linkerbeen binnenboord, liet de harmonika op zijn knieën glijden en haalde een vreemdsoortig lang nikkelen pistool met twee loopen uit zijn binnenzak. Hij grinnikte en zijn mond werd een driehoek. ‘Een magnesium-pistool,’ fluisterde hij in Robert's oor. ‘Eigen uitvinding, voor nachtopnamen. Ik ben vanmiddag wezen inspecteeren. Rechts om dat boschje heen, dan zie je den dansvloer. Hier, pak aan. Stuur met één hand en schiet. Ik speel een tango.’

‘Uncle Tom!’ schreeuwde Da Cuentes toen de vonkenregen de lucht inbarstte.

Uncle Tom knipperde verblind met zijn ééne gezonde oog, het andere bleef star. Uncle Tom droeg een smokingjasje met een klein model zonnebloem in het knoopsgat, een zeer wijde witflanellen broek en een vest dat met vuurrood was afgeboord. Hij liep op de Bugatti toe en gaf Robert een dunne linkerhand, omdat hij in de rechter een flesch American Flag hield.

Hij mompelde hardop met zijn wreede, zeer lange lippen, waarboven een donker snorretje trilde: ‘Verrukt, verrukt. Ik begroet in U de adelaar die tot ons neerdaalt, de romantiek die terugkeert met acht cylinders en veertig paardekracht. Wij liggen hier op - excuseer mij, maar ik ben nu eenmaal gastheer - mollige tapijten, 't zij van gras, 't zij uit Bokhara, bespreken den Untergang des Abendlandes, en plotseling barst de hemel vol nieuwe sterren....’ De vierkante tanden van Da Cuentes beten zijn speech meedoogenloos door.

‘Van sterren gesproken, waar is de Hennessey? Ik heb gezworen dat het vanavond lukken zal!’

Robert vond het een rotfuif. Ze zaten in groepjes op het gras, en hij kende niemand. Er waren weinig vrouwen, en er was veel bowl. Aan elk van de vier hoeken van den houten dansvloer stond een doorzichtig vat met rozen aan den rand, waarboven een roode lampion bengelde. De drinkglazen hadden radiumranden en glansden bleekgeel in het blauwe donker. Hij gulpte de aardbeien, frambozen en ananas naar binnen, drukte ze tegen zijn gehemelte en liet er het mengsel Moezelwijn en American Flag langsgolven. Da Cuentes stond opeens naast hem en drukte hem den lichtrevolver in de hand. ‘Ga mee,’ fluisterde hij, ‘we gaan opnamen maken. Wanneer ik twee keer kuch schiet je. En telkens een omweggetje door het donker naar het volgende stel. We moeten ze betrappen. Een liederlijk heerlijke verzameling intellectueele smoelen. Zouden we geen whiskey op den kop kunnen tikken? Die bowl is de pest voor mijn ingewanden.

Vrijende paartjes loopen we voorbij, natuurlijk. Je weet hoe dat is, hè: twee lichamen die niet praten maar wel bewegen. Kijk ook naar de gezichten, dan kun je later zien of ik ze goed getroffen heb. Maar 't gaat zoo snel, dat je er niet meer dan twee of drie zult kunnen zien. Spijt me voor jou als er mooie vrouwen bij zijn. Go!!'

Ze naderden de eerste pratende groep, allebei zingend en waggelend.... 'De Volkenbond van Europa bestaat in practischen zin niet voor de reparatie's strikt doorgevoerd zijn.... Ach wat, begin toch met het diepste probleem: één golf communisme veegt alles van de baan. Een herziening der zedelijke waarden dus.... Maar dat wordt Marx tegen Christus....' Paff!! De vonken knetterden. Da Cuentes drukte zijn camera tegen zijn borst en draaide. Een bruin hoofd met een scheiding en een hazelip. Een koperkleurige snor en één scheel oog. Een rug. Iets dat blauw glansde, of geel....?'Thank you, gentlemen. I beg you pardon, lady and gentlemen. Uncle Tom zal U wel op de verrassing hebben voorbereid.' Da Cuentes grinnikte. Ze liepen naar de volgende bowlton. Robert kneep hard in den revolver. 'Wat Lady? Ik heb geen vrouw gezien!' Tegen den rug van dien fascist met de gouden hoektand. Ze danste daarnet een Blue. Ze heeft een jurk aan van blauw met oudgoud, een beetje dun. Heb je dat niet gezien? Houd dan direct op met die smerige bowl en neem straks een Hennessey, dat restaureert. Ze heeft de borst van Evelyn Brent. 't Is godsgeklaagd, dat ik dat hier in Heidelberg vinden moet.

Vooruit, de volgende groep, die niet danst.'

Ze gingen kalm en onverschillig zitten bij een verwarring van ledematen op een donker tapijt.... 'Alleen het medelijden kan ons redden.... Dostojewski, die het licht wierp in de diepten van de ziel.... Alleen de kracht kan ons redden; wanneer het moeras gedempt wordt, moeten de kikkers dood, en ik zeg niet eens helaas.... Elk individu heeft recht op geluk.... Europa gaat te gronde aan het preserveeren van zwakkelingen.... Alleen het leed kan de ziel doen bloeien....' Paff!! Da Cuentes draaide. Een kort kereltje met een waas van zacht blond haar, een jongen met oneindig lange beenen en een meisjesgezicht, maar een harde cirkelronde kin; een blond kind met een kanten mutsje en dikke beenen; een paar zeer lichte lange kousen, een jurk in blauw en goud, los donker haar op een witflanellen schouder.... 'Thank you, ladies and gentlemen.' Ze hielden zich den tijd van vier glazen op bij de volgende bowlton. Da Cuentes liefkoosde zijn apparaat. 'Ik wrijf me blaren in mijn handen om de heerlijke smoelen,' zei hij zachtjes in Robert's oor. 'Heb je haar nu gezien? Ze is erger dan de ergste flapper, ze zoent zich godbetert van de eene greep naar de andere! Kom mee, vlug, er wordt langzamerhand flink geheschen en ik wil nuchtere verstandige gezichten, met juist een tikje emotie, 't Is het moment.' Ze luisterden weer twee minuten, Robert met den vinger aan den nikkelen trekker, Da Cuentes met zijn hand aan den drukknop van zijn camera..... 'Het Neo-Thomisme is de eenige steun buiten den godsdienst

om.... Een schilderij van Cézanne zegt mij meer.... Het diepstgeworteld religieus instinct kan niet door kunst bevredigd worden.... En de rede? Maar Kant zegt in zijn 'Kritik der Urteilskraft....' Kant? Die den treurigen moed had, de som der zintuigelijke waarnemingen als chaotisch....' Paff!! Da Cuentes draaide. Een bruin gezicht met sproeten en daarboven evenwijdig gefriseerde haargolven. Een uilebril onder een donker stuk vilt en donker haar in de opening van een wit tennishemd. Lange beenen. Smalle heupen, blauw met goud, een breede naakte bovenarm die dun en rond werd naar een gouden polsarmband toe. Wat deed ze bij elke groep, dat duivelskind met haar schitterende oogen, die ernstig waren en lachten tegelijk? Haar los kort haar zat in de war: liet ze zich zoenen? 'Geef hier die whiskey, Cuentes.' 'Je krijgt niet meer.' 'Dan schiet ik niet meer.' ','t Is afgeloopen, genoeg gezichten en houten wijsheid, ik ga hamsandwiches zoeken.' De muziek barstte los, een lange blondine met een stompneus en een schouder die naar benzine en Eau de Cologne rook gaf hem een arm. Ze dansten. De lange jongen met het meisjesgezicht en de ronde kin hield zijn armen rond het blauw en goud heengedrongen. Robert liet zijn blondine, die hardop zuchtte, met één arm los en draaide zich half opzij. Haar oogen waren bruin en nu één en al glinsterende lach, maar haar voorhoofd was hoog en koud, en haar mond trillend en breed, een moeilijk bedwongen spotlach. De muziek hield op, zijn blondine was verdwenen, de jongen met de halfcirkelvormige kin kuste

haastig haar hand en dook naar de bowlton. Opeens zagen zij elkander aan. Hij keek naar haar trotschen maanvormigen mond, alsof hij woorden verwachtte, maar zij stond sprakeloos. Zij keek naar zijn rechte verbeten lippen, maar hij stond sprakeloos. Haar kalme bruine oogen grepen zijn grijze oogen, groot van ontsteltenis. Zij zagen niet hoe de dansvloer leegliep en stonden stil en alleen tusschen de vier zwaaiende lampions. Het zwijgen zakte rond hen heen, het janken van de jazz en het hysterische hyenagehuil van de harmonika verdronken in het grommende ruischen van de rivier. Er was geen afstand meer tusschen het grasveld en den diepen blauwen herfsthemel. De lampions dansten tusschen de sterren. Zij wandelden op elkander toe tusschen twee blauwe wolken. Hij greep een ster, hield er zijn handen omheen alsof hij bang was dat de wind hem zou uitblazen en duwde hem sprakeloos in haar wild bruin haar. Toen bekeek hij aandachtig haar heldere oogen, schudde het hoofd en nam de ster weer weg. Opeens viel het licht uit zijn trillende handen en hij duizelde omlaag in den wind, die onder zijn voeten wegschoot. De ster viel met een gerinkel van glas aan stukken. ‘Wie meer dan twaalf glazen breekt betaalt’, zei de correcte stem van Uncle Tom door een loudspeaker. Zij merkten opeens hoe ze stil stonden en elkaar aanstaarden en bloosden allebei. Tusschen hen was drie meter kale dansvloer. Hij wilde zijn arm optillen maar kon niet. Zijn oogen afwenden maar kon niet. Eindelijk draaide hij zich, tegen een geweldigen luchtweerstand in, lang-

zaam om op zijn crêpe rubber hielen. Zij draaide zich even langzaam om op één gouden hak en stampte met de andere op den houten vloer.

Da Cuentes stond naast hem. ‘Heb je haar nu gezien?’ zei hij doodernstig. ‘Waar is ze?’

‘In het huis. Ze drinkt koffie en eet sandwiches, laat Uncle Tom aan een lange blauwe sjerp rond de tafel draven, laat hem dan hinneken en voert hem klontjes.’

Robert vloekte. ‘Ze is niet zoo’, mompelde hij. ‘Haar oogen zijn ernstig naar binnen toe.’ Hij liep naar zijn auto om zijn cigaretten te zoeken, en struikelde bij zijn voorwielen bijna over een paar beenen. Hij zag vage gezichten en hoorde vage filosofie. Naast zijn achterwiel vond hij een flesch Hennessey. Hij klom zachtjes in de auto, vond zijn cigaretten naast de voetrem, stak er een aan en leunde aandachtig luisterend voorover.... ‘Keyserling maakt zichzelf en ons belachelijk door zijn critiekloos gedweep met Oostersche systemen.... Maar wij kunnen ons niet in de armen van Amerika werpen.... Behalve financieel dan!.... Het neo-Thomisme, de eenige Europeesche leer, die niet door Azië geïnfecteerd is....’ Robert voelde zich of hij op de eerste versnelling een lange heuvel opklom en vervaarlijk warm liep. Hij smeet de cigaretten woedend neer, graaide een glas naar zich toe, dat op den radiator stond en nam een slok Hennessey. Hij draaide snel de koplichten aan. De sociologen knepen hun oogen dicht. Hij grinnikte, maar hield opeens in. Zij kwam voorbij, blauw en goud, aan

den arm van Uncle Tom, die zijn roodomboord vest voor een Fair Isle pullover verwisseld had. Zij liet haar tasch openvallen en stak Uncle Tom een klontje tusschen de lippen. Robert sprong overeind op de zitting en trapte woedend op de claxon. Zij gaf Uncle Tom een tweede klontje. Da Cuentes kwam aandansen en haalde hooge smalle vogelkreten uit zijn witte harmonika. Zij gaf Uncle Tom een derde klontje. Hij voelde verwoed en snel of de schakelaar op vrijloop stond, trapte op den starter en gaf met een floep vol handgas. De motor raasde. Zij maakte zich van Uncle Tom los en liep met lange veerende passen op de Bugatti toe, zonder hem aan te zien. Maar toen zij vlakbij was, draaide hij snel het gas af. De harmonika gaf een meeuwekreet. ‘Stop daar,’ gilde hij in de richting van Da Cuentes, ‘ik ben godweet dronken, en een gast hier, maar dit wil ik jullie wel zeggen: het neue Europa is niets dan jullie nieuwste lolly. Thomas is niets en Keyserling is nog minder, het humanisme is een sentimenteele spier- en denkverslapping, jullie neo-thomisme en anthropol.... met nog twaalf lettergrepen zijn hartelooze hersenziekten. Alleen de snelheid is goddelijk. In de tochtige laboratoria van jullie hersenen koken jullie de whiskey pur van het leven uit elkaar inplaats van ze met één slag naar binnen te slaan.’ Hij boog zich voorover, graaide opnieuw het glas van den radiator en goot den laatsten slok door zijn keelgat. ‘Jullie praten over herziening van geestelijke waarden, maar ik zeg jullie dat er maar drie dingen zijn, die eeuwig hetzelfde blijven: het leven,

de liefde en de dood, en al denk je er drieduizend jaar over, begrijpen kan je ze niet. Gehoorzaam slikken is het eenige. En dan verkies ik nog de felheid van het leven, dat vlak langs den dood gaat. Honderdtachtig kilometer per uur langs een kalen weg is beter dan de liefde en het beste van alles, want de liefde is kort en de dood op zijn kleinste versnelling haalt op zijn sokken de snelste Sunbeam of Bugatti in. Wie het dichtste bij de eeuwigheid in één seconde gekomen is, niet in zijn droomen of met zijn gedachten, maar met zijn lichaam, die heeft geleefd.... Alles bij elkaar genomen is het leven een godsliederlijk heerlijke warboel. Wie er niet mee tevreden is, moet daarom maar uitknijpen. En nu ga ik de whiskey zoeken.'

Maar hij bleef staan. Zij kwam op hem toe, dwars door het gefluit en het applaus en lachte glinsterend en ondeugend. In haar hand hield ze zijn sigarettenetui. 'Dit heeft U verloren in de bovenmenschelijke snelheid van Uw discours. Tusschen twee eeuwige dingen door heeft U misschien tijd voor een Gauloise?' Haar oogen waren opeens ernstig geworden. Hij strekte zijn hand uit, maar zij kwam naderbij, greep hem bij zijn knie en zijn pols, zei een paar woorden en liet hem toen weer los. Hij bleef rustig staan, alsof er niets gebeurd was. Maar in den tijd van die twee seconden voelde hij zich bevriezen en ontdooien, vervloekte hij haar en riep haar honderdmaal bij een liefsten naam dien hij geen tijd had te bedenken; lag tevreden en stil in haar naakte armen en vluchtte in bevende haast weg van haar blooten schouder, die maar

heel even wegkroop onder het blauw en goud; kuste beurtelings haar smalle wangen en het breede rood onder haar oogen en stampvoette omdat zij hem in verfijnde zwijgende onverschilligheid voorbijliep, aan den arm van honderd anderen. Toch had zij enkel maar vier woorden gezegd, met haar doodernstig zinnelijken kindermond: ‘U bent niet zòo.’ Wanneer hij haar niet had aangekeken, en dus zijn hersens bij elkaar had gehad, en wanneer zij hem niet smadelijk gevangen had gehouden bij zijn ronde knieschijf en zijn vierkant polshorloge, zou hij zeer zeker snel gevraagd hebben hoe hij dan wèl was. Maar ze was al bezig met zijn gramofoontje, en keek hem opeens aan, terwijl zij een Columbiaplaat in de lucht hield. ‘Dat is van Borodine,’ zei hij zachtjes. ‘Dans les Steppes Centrales de l'Asie.’

‘Houdt U van die melancholische muziek?’ Hij knikte.

‘Dus er bestaat voor U dan toch nog iets anders dan een motor van veertig paardekracht?’

Hij kleurde en wilde een poging doen om neen te schudden, maar ze was al verdwenen.

Het feest kreeg langzamerhand een verwijderde gelijkenis met een bacchanaal uit den vervaltijd. Er waren er die verdwaalden. Een vrouwenbeen raakte een mannenschouder. De jazz raffelde op de hoogste versnelling. De lampions gloeiden rooder. Zij hervonden elkander in dezelfde wolk serpentine's. Hij slingerde een oranje serpentine rond haar hals. Haar oogen schitterden koud. Ze boog haar hoofd en beet het strookje door met haar gave

witte roofdiertanden. Haar los bruin haar viel over haar ooren. ‘Een zwakke band,’ zei ze snel en opgewonden, en langzaam: ‘Bovendien kleurt oranje niet bij dit blauw.’

‘Wat kleurt dan wel?’ Ze ontdekten plotseling dat ze samen dansten.

‘Goud,’ zei ze, en haar hand veegde snel door zijn haar.

Ze waren aan den hoek van den dansvloer. Hij trok de lampion omlaag, blies de kaars uit, legde zijn arm wild onder de buiging van haar knieën en droeg haar het donker in. ‘U had die lampion wel aan kunnen laten,’ fluisterde ze lachend, ‘ik ben al meer dan eens met vol licht verdwenen.’ En toen hij haar neerzette kruiste zij haar armen op haar borst en hield haar mond in de hoogte. Haar oogen waren dicht en ze fluisterde hartstochtelijk: ‘U bent de laatste en zeventiende. Vlug een beetje, dan heb ik ze allemaal gehad, en kan ik naar bed gaan.’

Hij ging vlak tegen haar aanstaan, drukte zijn knieën aan weerskanten tegen haar zachte knieën en legde zijn handen op haar koude schouders.

‘U vergist zich, ik ben niet zoo,’ zei hij moeilijk. Zij bracht haar mond vlak bij de zijne. Hij ademde diep. ‘Lenthéric,’ mompelde hij. Zij knikte goedkeurend. ‘Le Pirate,’ definieerde ze nader. ‘Pas nieuw. Weet U overigens wel dat ik sociologie studeer? Maar vlug nu. U bent vanavond nummer zeventien en ik kan niet naar bed voor....’ Ze duwde haar lippen tegen de zijne. ‘Bent U bang?’ zei ze snel en wild en bijna schuw en uitdagend.

‘Neen,’ zei hij hard tegen haar rooden mond aan. En opeens, gesmoord van verontwaardiging: ‘U bent niet zoo. Ik zie het aan Uw oogen. Maar Uw nabootsing van de moderne dans - en cocktaildemi-vierge is uitstekend. Toch bent U anders. Uw voorhoofd is een koude verre gletscher. Uw tanden zijn wilder dan al dit wanstaltig tamme gelal. Ik wil niet de zeventiende gevangene zijn van Uw gemaquilleerden mond. Maar evenmin de eerste. Ik wil niet, ik wil niet.’ Hij hield zijn hoofd opzij. Zij drukte het tegen haar schouder. ‘Bijt dan,’ hijgde ze, ‘bijt dan, wanneer een kus U te min is; maar veracht mij niet. Ik wil niet beleedigd worden. Ik.... ik zal heel gelukkig zijn wanneer U mij bijt.’ Haar oogen waren heelemaal ernstig, en hij zag voor het eerst, dat ze onmerkbaar weinig naar boven liepen. ‘Waarom tergen wij elkander zoo?’ zei hij zacht. ‘Daareven was er drie meter harde naakte dansvloer tusschen ons, en tien seconden lang heb ik heftig van U gehouden, zelfs zoo, dat ik het verleden vergeten ben, en wat nog erger is.... de toekomst; nu staan wij tegen elkander aan, en haten elkander.’ Hij keek strak naar het gouden medaillon op haar borst, want hij voelde, dat hij wankelen zou, wanneer hij haar nu weer aankeek. ‘Ik weet donders goed, dat liefde beter en dieper is dan 180 K.M. per uur langs een kalen weg in een gekgeworden Bugatti, ik ben niet zoo, het is een verdooving, wat doet men niet uit wanhoop....’

Zijn lippen beefden tegen haar hals. Zij wreef haar polsen langs zijn schouder, alsof haar vingers het

niet durfden. Ze praatte over zijn schouder heen, den herfstnacht in, en haar stem was zingend en schamper tegelijk: ‘Ik ben evenmin zoo. Ik speel.... misschien ook wel uit wanhoop.’

‘Waarom?’

‘Ik kan U hetzelfde vragen. Maar laten we het verleden doodzwijgen. Voor altijd. Goed?’

Hij drukte haar handen. ‘Waarom zegt U voor altijd?’

‘Ik heb het gevoel dat ik U weer ontmoeten zal.’ ‘Ik weet zeker, dat ik U niet meer ontmoet. Het leven is wel snel, maar ook kort, heel kort soms, en ik zal alle moeite doen om U te ontloopen. Bij de gekste klimpartijen heb ik als een dolle gelachen, en wanneer ik gevallen was, zou ik met een lach en een vloek den dood ingerold zijn, maar sinds ik Uw oogen gezien heb.... ik kijk liever een kwartier lang in mijn koplichten.’

‘Waarom zegt U niets van mijn schouders en mijn knieën, waar U meer dan onbehoorlijk tegenaan geleund hebt?’ Ze wreef haar vingers langs haar wang. ‘Ik voel de bergen,’ zei ze glimlachend. ‘Harde zwarte vereelte toppen.’

‘Dat komt van de scherpe richels en het schuren langs het touw,’ zei hij.

‘Klimt U?’

‘Soms. Ik was in Chamonix. Ik deed de Grépon en zoo. Terwille van de slanke lijn. Maar ik houd meer van den winter, van de witte stilte, van de ski's.’

‘Waar?’

‘Chamonix, altijd Chamonix. Een breede vallei

met weinig wind, en veel zon, en de Mont Blanc, en de Pâtisserie des Alpes.' Ze lachte als een kind van zestien.

'Waarom niet St. Moritz?'

'Ik houd van Frankrijk. Mijn moeder was een Française.'

'De mijne ook. Maar ik heet Robert Day.'

'Marie Louise Tchernine,' fluisterde ze.

'Wat hebt U dan aan in Chamonix?'

'Een gele trui. Of een blouse in rood en zwart. Of iets nieuws.... Maar ik dacht dat U mij ontloopen wou?'

'Ik wilde weten, hoe U er uit ziet behalve in blauw en goud,' zei hij onverschillig. 'Ik zal geen tijd hebben voor wintersport. In Januari heb ik iets heel belangrijks te doen.'

'Op het oogenblik ook,' fluisterde ze. 'U mag mij een sigaret geven.'

Hij zuchtte zwaar, bijna te zwaar. Het leek eerder een onderdrukt lachen.

'Tegen de alcohollucht,' giechelde ze.

'Maar ik ben niet dronken,' protesteerde hij.

'U bent wel dronken.'

'Ik ben niet dronken. Ik weet zelfs precies dat ik zeven sigaretten in mijn koker had, toen ik er het laatst in keek, en sindsdien heb ik geen druppel gedronken. Wanneer ik dronken ben, zijn het er nu natuurlijk veertien.'

'Om wat wedden we, dat U geen zeven sigaretten meer heeft?'

'Om een rit in mijn Bugatti.'

'Om het doorloopende recht van in Uw Bugatti te

mogen meerijden, of nog erger, dat ik altijd met U mag meerijden.'

'Accoord. Gemakkelijke belofte, want ik zie U niet meer.' Hij greep in zijn zak. In het etui schemerden zeven witte klontjes suiker. Ze brulden allebei van het lachen.

'In Chamonix krijgt U ze terug,' zei ze plagend.

'Ik kom niet naar Chamonix.'

'U komt wel naar Chamonix.'

'Misschien stuif ik er doorheen, met een snelheid van 180 K.M. op weg naar....'

'Waarheen kan mij niet schelen, als ik maar mag meerijden.'

'Ik beloof het.'

Zij drong zich tegen hem aan. 'Geef mij iets, als een bewijs. Tristan gaf Isolde een hond, een tooverhondje.'

Zijn oogen werden plotseling groot en glanzend. 'Ga mee naar de Bugatti, dan geef ik U het kostbaarste dat ik heb,' zei hij. 'Mijn mascotte. Hij heeft blauwe ooren en oranje billen en heet Alexander. Ik kreeg hem....' Zij legde haar hand op zijn mond. 'Wij zouden niet over het verleden spreken.'

'Marie Louise Tchernine, kleine Russin, je bent een wonder van God en ik geef je Alexander, die ik van een kind van zeven jaar kreeg, het eenige moment in al deze maanden dat ik niet slecht geweest ben. En ik hoop dat ik Alexander nooit meer terugzie, want in Januari heb ik het druk, heel erg druk; in Januari moet ik op reis, een korte reis, maar een gevaarlijke reis, en wanneer ik je aan-

kijk, heb ik er den moed niet meer toe. Ik zoen Alexander op zijn blauwen kop en streel zijn oranje pooten, ik druk Alexander tegen mijn borst en kriebel hem in zijn nek, ik doe alles met Alexander wat ik met jou.... Dag Alexander, blaf nog eens tegen den baas.'

'Au revoir, Robert.'

'Adieu, Marie Louise.'

Alexander keek eigenwijs als altijd. 'Je kan toch maar nooit weten,' dacht hij. Overigens nam hij zijn verandering van standplaats op met de onverschilligheid die een modernen hond betaamt. Wist hij wel wat het verschil was tusschen een radiator en de teere borst van een jonge vrouw? Achter de een raasde een motor van 40 P.K.; achter de ander klopte een heftig hart. Maar dat was voor hem alles 't zelfde: hij was een moderne hond.

Zevende hoofdstuk
Chamonix: Marie-Louise Tchernine.

‘**J**erry!! Waar heb je al dien tijd gezeten?’

‘Kind, kind, Germaine, wat ben ik blij, dat ik jou weer terugzie. Ik herken je enkel en alleen, omdat je me nog altijd Jerry noemt, inplaats van Robby, want ik ben aardig op weg om zatjes te worden, maar nou heb ik tenminste houvast. Wat ik gedaan heb? Niets bijzonders. De vliegmachines van de Europeesche luchtlijnen versleten, Boedapest. Rome. Berlijn. Riga. Lacrimae Christi. Kummel. Nog meer kummel. Ga je weg? Met die twee? Ken ik allebei. Die smoking met die onnatuurlijke zwarte oogharen heet Lulu. Een beste kerel. Was vroeger autorenner voor Fiat. Nu clandestien.... je weet wel. Het is Zondag en ik zeg dus geen onvertogen woord. Raphael, een Kiss me quick. Dat groene lamé is Damita. Ken ik ook. Lido. Cabine. Lenigheidsdemonstratie. Ben, toen ik jou in den steek had gelaten, drie dagen braaf geweest. Toen raakte ik m'n mascotte kwijt en werd de kuischheid te zwaar. Damita, dierbare vergissing van vier en twintig uur, weet je nog wel hoe liederlijk heet het zand aan het Lido was? Gaan jullie weg? Vannacht? Naar de sneeuw? Naar Chamonix?? Hoe ver is dat?’

‘O niet veel, zeshonderd zestig kilometer maar.’

‘Raphael, dan nog een cocktail, sidecar.’

‘En dan de Lancia, Jerry. Ik wil naar bed.’

‘Goed, je mag naar bed, maar niet met mij, en niet meer vandaag. Ik wil weg, ik heb genoeg van Parijs, ik heb genoeg van alle hoeregezichten, behalve het jouwe, Germaine, ik heb genoeg van het asphalt en het rotte taxigeraas en dat serpentinegedraai nachtkroeg in, nachtkroeg uit, en jullie valsche apachen en alle geverfde smoelen. Ik wil de zon, ik wil de vrijheid, ik wil.... Raphael, gooi die sidecar weg, of zuip het zelf op, ik wil een doodgewone Martini met donders veel gin.’

‘Toe Jerry, laten we dan naar de Riviera gaan.’ ‘Die groote godvergeten blauwe waanzin? Non merci. Ik wil een sidecar. Of een Moonstruck Motor Car. Als er maar veel gin in is. Maar waar ga jij naar toe, Lulu? Kijk niet zoo plechtig, je bent heusch niet in je smoking geboren. Ja, Damita, hij laat je heusch niet in den steek. Je bent veel te lief geverfd, en ik weet hoe lenig je soms bent. Val dood, wie wordt er na zijn zesde cocktail nu nog boos? Wat? Les Alpes? Wat zijn dat voor planten? Ja, ik begrijp je wel, al wil ik nog een cocktail, ik houd niet van rotsen, ik heb genoeg op de keien gezeten, voor ik erfde. Sneeuw? Niet sec genoeg, Raphael. Kerel, geef mij dien shaker eens. Neen, ik zit heusch heel safe op die twee stoelen, ik heb boven andere afgronden.... Lulu, hier, mormel, loop dan toch rechtop kerel, zit ik soms scheef? Naar Chamonix, zeg je, en zonder Damita, en de trein gaat over een uur? Laat den boel derailleeren. Kom met mij mee. Ik breng je wel. Of jij mij. Ga de Lancia halen, en gooi de koffers

erin. Meer dan genoeg plaats voor drie, en neem een extra tandenborstel mee, ik wil niet meer naar dat vervloekte hotel met twaalf liften, ik heb geen tijd, ik wil die Raphael nog even leeren hoe je een sidecar maakt, en pas op Germaine, dat ze er straks niet uitdondert, het heerlijke mormel is even vet als ze slank is, en geef den wagen ook te zuipen, de boel is schoon leeg. Neen, Raphael, je begint verkeerd, kom hier....'

Germaine giechelde. Robert Day wiegde zijn dronken bol tegen een valies heen en weer en liefkoosde haar zwarte kaplaarzen. Straks bijt hij nog in het bont. Wat mompelt hij? Waar we zijn? Lulu, waar zijn we? Voorbij Dijon. Slaap jij maar hoor. Kom hier met je hoofd. Even voelen of hij zijn chequeboek bij zich heeft, de dommerd.... Blijf uit mijn hartstreek vandaan, Germaine. Daar zit niets, en wat er zit, is niet voor jou. Jij hoort bij mijn binnenzak en bij de regionen onder mijn taille. Jullie taille begint tegenwoordig op je heupen, jullie zijn allemaal even lief en abnormaal, mijn taille begint.... wel, bij mijn navel natuurlijk, de.... hoe was het ook weer?.... de eenige afwisseling op de anders zoo eentonige buikvlakte. Voorbij Dijon. Nu zal alles wel wit zijn. Het wordt licht. Ik zie het in je spiegel. Houd nu op met poederen en geef mij die flesch. Neen, die andere, de sherry natuurlijk. Het is toch morgen? Blijf van me af. Als ik drink, wil ik rust hebben.

Lulu, als je m'n kar molt Wat, kettingen om

de wielen? Right-oh. Zal ik het van je overnemen? Ach stik. Stuur dan maar, klein kind. Heb je zin. Breng nog een flesch Amantillado mee, met die kettingen. Wanneer ze dat sneeuw noemen.... vuil zoodje. Ga weg met je rouge, Germaine, ik weet verdomd goed, dat ik bleek zie. Ik drink ook al zes en dertig uur. Twee en dertig? Ook goed. Breng dan twee flesschen mee. Wat? Aix-les-Bains? Mont Revard? Ik houd niet van bergen. Jouw motor praat den heelen tijd, Lulu, laat mij nu ook eens praten. Je jaagt natuurlijk al m'n nieuwe blauwe email naar den donder. Natuurlijk kan me dat schelen. Ik moet nog langer met m'n geld toe dan vandaag en overmorgen en volgende week en volgend jaar. Wintersport. Bah. Ik lach om jullie rodelers en skispringers. Je zal mij eens zien springen, bijna zonder aanloop, één keer maar, en dadelijk het verst. Neen, nooit vroeger aan gedaan. Gaat je niet aan ook. Vraag ik jou, waar je was, voor ik in het Prado per ongeluk je Martini leegdronk? Wie bewaart er zijn leeggedronken flesschen? Ik niet. Als de klok twaalf slaat, mik je de flesch op de keien en neemt een nieuwe. Ook wel eens tusschendoor. Dank je Lulu, als er in zit wat op 't etiket staat.... En klim nu maar omhoog, je zult mij wel zien zakken, maar de donder hale je, als je omkijkt....

Jerry, ga weg, ga slapen, 't Is drie uur, de zon schijnt, ik ga wandelen, ik wil Chamonix zien. Neem nog een bad, maar dan een koud. Kom hier, kind, je das zit een heel klein beetje scheef. Kriebel

niet zoo aan mijn oor. Ben je gek. Als ik nu dronken was.... Maar jij. Verveel jezelf. Adieu, Jerry....

... Lulu, ik weet het verschil tusschen Parijs en hier. Een bewijs, dat ik nuchter ben. In Parijs shaken ze naar links en hier naar rechts. Pardon, madame. Neen, dank U, ik ben voorzien. O, roept U den gérant niet, ik ga morgen toch weg. Hebt U een balconkamer? Gooit U ook sneeuwballen in pyjama? Hallo, ik wil 'Ain't she sweet' hooren. Jullie met je bob-baan. Kijk hoe ik me hier overeind houd. Vlieg ik soms de bocht uit? Germaine, je bent zeven cocktails weggebleven, dat is langer dan een natuurlijke echtgenoote betaamt, je franje op je voorhoofd zit links in de war, en vat geen kou met je bloote armen op die koperen railing, of zit er heete lucht in? Heb ik nu menschenliefde of niet? En morgen wensch ik om 8 uur gewekt te worden en nu ga ik slapen en Lulu, beste kerel, ik wil je een cheque voor twaalf cocktails geven, maar dan moet je wat voor me bestellen. Neen, het is heusch niet in de apotheek, maar zie je, ik slinger straks m'n smoking naar buiten en als je toevallig voorbij komt, laat die dan oprapen en bestel een paar sportpakken en zoo, dan weet ik zeker dat ze passen. En een ommelette bij 't ontbijt. Ach Raphael, ik bedoel Mr. Shaker, ik weet wel, dat dat niet bij je baantje hoort, maar ik heb al zooveel dingen twee keer gezegd vanavond, telefoneer die ommelette dus door, maar bestel er uit gewoonte geen ijs bij, here, that's a crown, good night everybody, Jerry's Radio is closing down now....'

Het sloeg vier uur.

Vijf uur namiddag. Hij geeuwde en keek rond. Het nachtlampje brandde, de jalouzieën waren neer. Op het leege witte bed naast hem lagen de zwarte smoking en het donkerblauwe skipak somber naast elkaar. Wat waren dat voor zilveren tressen? Damn, een patentsluiting. Aanpassen. Wat stonken die sokken met die roode draadjes aan den verkeerden kant. Schapevet erin. Ik lijk wel gek. 't Is vijf uur. Hier met die smoking. Eerst wasschen.... ook zoo gek niet. Gloeiend water en handdoeken op de verwarming. Lang geen berghut hier. Die vervloekte stijve boorden. Nevermind, je moet je avondlijken honger en verdere begeerten op een behoorlijke manier demonstreeren. Maar ik heb geen honger, alleen vervloekte dorst. En ik wil de omgeving zien. In de Lancia. Met de kettingen. En skischoenen. Dank je voor koude voeten in de sneeuw, als 't mormel stilstaat, en Aarhuus wil niet, dat ik doodga. Wat zorg ik toch goed voor een ander, ik ben heelemaal niet bang voor een longontsteking. Wat zal Germaine nijdig zijn. Zwart en donkerbruin met patentsluiting en rood-zwart-witblauwe banden rond m'n smoking-enkels. Nu m'n nagels nog. Wat ligt daar? ‘Belle de Jour’ par J. Kessel. Zeker toegekregen bij het skipak. ‘Un C o e u r P u r ’. Grappig die reclameomslagen. Uitknippen Jerry. Op je revers spelden. Pracht camouflage. Maar prik vooral niet in je zuivere hartje. Niemand die ziet hoe heerlijk je naar de verdommenis gaat heeft er iets mee te maken dat je

zuipt, en liedert, omdat.... Jerry, Jerry, bek houden, geen leege flesschen alsjeblieft, wat zullen we hebben vandaag? drinken of Germaine: Germaine loopt niet weg, en de drank kan bevriezen in dit klimaat, maar Germaine niet; daar wordt voor gezorgd. Damn, wat zijn die trappen hoog. Dan de lift maar. Grijns niet, aap van een jongen, ik train me voor het gemaskerd bal. Hoeveel graden vorst? Veertien? Prachtig. Maar waar is de bar? Links. Hello, Lulu, je suis tout à fait ravi.... heerlijke schoenen.... kerel lach niet, ik moet godweet de sneeuw in, wanneer ik vanavond een bevroren radiator krijg, je weet, een enkele verkoudheid.... m'n leven is veel te kostbaar, denk toch aan die arme Germaine, hoe zou ze zich ooit kunnen troosten over mijn verlies.... 't mormel is natuurlijk weer halfnaakt van achteren en van voren tot haar keel bekleed.... ik? een Martini, Lulu, wat heb je een houvast met die laarzen tegen zoo'n barkruk; kijk, daar staat Germaine, vijf voet van me vandaan, en ze wil me natuurlijk niet zien à cause de ce monsieur.... kijk nu. Lulu, ik leun naar buiten, pak haar heerlijke pols met de eene hand en mijn Martini met de andere, ga met een ruk terug of ik op een sliding zit.... Germaine, die frambozen kissproof van jou en Martini is géén combinatie. Maar lief ben je. Trek je bontjas aan, we gaan rijden. Niet? Goed, dan ga ik alleen. Of ik niet dansen wil? Merci, nooit voor 't ontbijt, en Martini is geen ontbijt, en in ham and eggs heb ik geen trek. Lulu, waar is de Lancia? Krijg ik het contactsleuteltje niet? Best. Garçon, een blik sar-

dines. Ik wil een sleuteltje hebben. Jullie denken dat ik dronken ben? van één Martini? Phaa....

Buiten beet de koude nachtlucht hem dadelijk den mond dicht, en zijn bloote vingers kleefden aan het contactsleuteltje, dat hij in de hall, steeds charlestonnend op zijn bespijkerde laarzen, uit zijn vestzak had getooverd. Hij liet het glinsteren in het licht van den witten nacht, en lachte. Een duplicaat. O Lulu, dans jij, en poker je fortuin aan flarden, o Germaine, verf je lippen onder de tango door en wrijf je kin tegen een half dozijn gewatteerde schouders, om van je heupen niet te spreken.... ik ga rijden, ik wil den omtrek zien. Ik heb twee helsche koplichten, en de sneeuw is een schuivende spiegel. Damn, wat klettert daar? Een zoodje leege bussen. En avant, mon cher. Hoor die veertig paarden eens niezen. Open die choke. Waar staat de Groote Beer? Daar dwars op: ik wil naar het Westen, m'n zoeklichten branden den nacht aan flarden, kijk m'n spotlight dansen, of danst de wegberm? Tusschen elke twee keien een denneboom. Ze springen achteruit, goed zoo, berg het veege lijf.... 55 K.M., verrukkelijk, die bromtol. Loopt hier een trein? Dat hadden ze me in 't hotel ook wel eens kunnen zeggen. O Germaine, ga naar Patou en koop een pyjama met patentsluiting. Omhoog, terugschakelen op de tweede. Damn, wat glijden die spijkerschoenen. Weg met die klompen. Zoo, netjes naast elkaar in een hoekje, vóór alles orde en netheid in een auto, en nu vol gas met kousenvoeten! Maar er is geen bocht. Wachten tot

de bocht. Een Lancia die met 70 K.M. geen bocht kan doorslingeren is niets waard. Laat je teenen dansen, laat de motor zingen.... rhum, rrrhummm, rrrhummm....

- - - - - - - - - -

ummm.... ummmm.... mmmm

‘Pijn?’

Het klonk heel ver weg.

Hij wilde lachen, maar zijn kaak trok. Hij wilde knikken, maar wierp zijn kin met een ruk weer omhoog: hij wilde geen pijn hebben. Niet voor zichzelf en niet voor de vrouw, naast wie hij geslapen had.... Maar waarom had hij geen verlangen zijn oogen open te doen, waarom bleef hij liever zoo, langzaam ronddraaiend in 't breede bed, naar links, links, dan ineens stil, trillend, als, als.... als een kompasnaald, en nu naar rechts, harder.... stop. ‘De versnellingen liggen door elkaar,’ zei hij hardop. Hij voelde hoe de adem terugsloeg naar zijn gezicht.... een hand was vlakbij zijn mond. Hij drukte de lippen stijf tegen elkaar en ademde diep, het deed pijn, aan den linkerkant, maar het was Ma ja, dat hij rook, en die hand was dus de hand van Germaine. ‘Het kwam zoo, Germaine,’ begon hij, zachtjes, en aldoor kleintjes lachend, ‘de motor zong regelmatig genoeg, maar de boomen stonden op ongelijken afstand. Waarom heeft een cocktail een vaste maat en staan de boomen langs een weg kriskras door elkaar? Dat is misdadig. De boomen en de motor en ik, we dansten, misschien een beetje syncopisch maar 't was sneller dan een tango. Zoo'n beetje

balalaika, allemaal aan elkaar geknoopte bevliegingen. Ik stuurde dus in serpentines. Goed. Laat ik het je voordoen. Als ik de lakens loswoel, stop je me wel weer in. Dat kennen we. Hoeveel nachten lig ik nu al alleen? In elk geval heb ik voor goed begrip m'n rechterbeen noodig, want in elke bocht moet ik een beetje bijremmen. Je denkt zeker, wat praat hij weer veel. Uit pure vreugde dat ik zeker weet, dat ik m'n stembanden tenminste niet gebroken heb. De rest komt morgen wel. Nu, je begrijpt, dat wanneer er een boom midden in een serpentinebocht staat.... slaap lekker Germaine, we halen alles wel in, kind, ik ben duizelig van den honger, zou je je hand niet even op mijn voorhoofd leggen, harteloos kreng....'

Het eerste, wat hij zag, waren de skischoenen, die rechthoekig op elkaar stonden. Ze draaiden niet, maar stonden volmaakt stil, met een rustig glimmende patentsluiting. Er was een teekentafel, half in de zon, en tusschen de passers op het helwitte papier en het nikkelen scherm van de werklamp was een stil vuurwerk. De wanden waren van donkerbruine planken; er hingen blauwdrukken, foto's van bergen en aquarellen in sterke kleuren, tinnen lepels, in een gezellige wanorde. Voor het raam zat een grijze poes tusschen een groene geranium en een cactus met een grijzen baard. Daarboven de hemel met de zon, die hij niet zag; enkel het blauw, zwaar van zon en zoo diep, dat de blauwdrukken er bleek bij werden. In dat blauw een stuk rots, rood en gekarteld, wild en stil, door-

aderd met scherpe sneeuw.

‘De bergen,’ zei hij zachtjes.

‘Voor de laatste maal,’ fluisterde hij.

En met een kreet stond hij op zijn bloote voeten.

En viel, met het hoofd op de vensterbank.

Maar de cactus wist hij toch nog te ontwijken.

Hij hoorde het koele klingelen van sledebellen en een locomotief die hard floot. Haar stem was vlakbij, troostend, bijna zingend. Hij hield zijn armen rond haar heengeklemd en voelde hoe zij wol aanhad en zij daaronder, maar meer voelde hij niet. Hij wist dat hij in de kamer was met het lange lage raam, waarachter de roode rots brandde, en dat zij dik blond haar had, dat als een tent over haar breed sterk voorhoofd hing, en dat zij hem aankeek met haar zachte grijze oogen van veertigjarige vrouw; en hij zocht haar gelaat met zijn eigen oogen, die dicht bleven.

‘Bijt je lippen toch niet stuk, jongen,’ zei ze zacht en streng. ‘Ik was zoo blij dat je niets gebroken had, en nu wil je jezelf kapot maken. Je kunt je mond zooveel beter gebruiken.’

‘Ik heb ze maar al te goed gebruikt. Al te slecht, en te veel, en te ondoordacht.’

‘Als je maar niet slecht bent. Je hebt verdriet, en dat zegt veel.’

‘Maar ik heb de een na de ander ongelukkig gemaakt. Ik heb je toch verteld, wat ik nooit iemand had willen vertellen, van Fairbairn, van den herder in de hut, van la petite Lili, van....’

‘En van Conchita. Denk je dat ik niet weet, dat

de eerste van wie je bent,.... dat dat nooit weggaat? Je rilt. Doe die andere deken om. Wat deed je ook buiten in de sneeuw. Gekke jongen. Dacht je soms dat de Aiguille du Midi medelijden met je had? Ik leef hier ook niet tusschen bergen, maar tusschen vruchtboomen. Kijk naar buiten, neen, door dat andere raam; zie je, hoe rood de toppen zijn? En dan moet je in de lente één bloesemblaadje van mijn vruchtboomen zien, dat is even mooi en veel inniger dan de Aiguille de l'M of hoe ze meer heeten. Van de vruchten maak ik jam, en in elken pot gaat een beetje zon.'

'Zon van jou.'

'Waarom niet? De huisjes, die mijn man bouwt.... wat is er, wat vlieg je op, vind je het zoo ontzettend, eenmaal je wilde hoofd te buigen? Hoeveel ouder ben ik niet dan jij, hoeveel meer zou ik je niet kunnen vertellen dan jij mij.... Maar je hebt mij nog niet alles verteld. Nu eerst van die huisjes. Axel, dat is mijn man, bouwt ze niet alleen van hout, maar ook van de stilte, die in het bosch is, en de vroolijke versieringen eraan, dat is hetzelfde als het zingen van de vogels in de takken.'

'Jullie hebben toch geen telefoon?'

'Zelfs dat, jongen. Er wordt toch dikwijls iets besteld, en....'

'Je kunt van me krijgen wat je wilt, maar gooi hem van den haak.'

'Zeg me nu maar, wie is Germaine.'

'Maar ze was hier? Ik kon alleen mijn oogen niet openduwen. Ik wil haar niet terugzien, als ze komt, zeg dan, dat ik nog bewusteloos ben, of

blind. Laat ze opdonderen. Ik zal een chèque schrijven.... god wat zijn je armen sterk, ja, ik blijf liggen. Maar ze was hier, haar hand was vlakbij mijn gezicht.'

Hij zag in de schemering niet hoe haar voorhoofd rood werd. 'Dat was mijn hand, jongen. Je vertelde, hoe je de rivier ingerold was. We hebben, denk ik, hetzelfde parfum.'

'Maar dat is dan ook het eenige, wat jullie gemeen hebben. Is de auto al bijgeveegd?'

'Aan flarden. Is hij van jou? Ben je verzekerd? De handrem was aangetrokken, je staat dus sterk. Maar het voornaamste is, dat je heel bent. Hoe durfde je er uit te springen. En dan nog, als die sneeuwhoop er niet geweest was.... Veinard.'

'Die sneeuwhoop mòèst er zijn. Ik mòèst blijven leven. Ik heb het beloofd. Dat begrijp je niet, maar als ik op evenveel plekken gemold was geweest als de auto, dan was ik nu eerloos, maar als het anderhalve maand later gebeurd was, dan was ik een kerel geweest. Maar nu was het telegraafkantoor dicht, en m'n binnenzakken leeg, en mijn haar veel te lang, en wie gaat er nu in een smoking naar den bliksem. Neen, ik ben niet gek, die kleine hersenschudding is heusch voorbij, na zestien uur slaap, of is het zes-en-dertig? Neem die wartaal nu maar op den koop toe bij die bekentenissen van verwoeste vrouwen, en kan je nu heusch de telefoon niet van den haak gooien? Ach, ik heb je laten schrikken, kom hier, ik zoen je knieën, als je man binnenkomt zeg je maar dat ik nog in de war ben. Ik zoen je voorhoofd, dat mag toch zeker

wel? Ik heb je ineens lief gevonden, van af het eerste oogenblik dat je rond een hoek kwam, en naar beneden gleed, en je ski's uitschopte, en je arm om mijn hals legde en mij meetrok. Toen merkte ik opeens dat ik met mijn bloote voeten in de sneeuw stond. De sneeuw.... mooier dan iets. Godverdomme, mijn huisgod was een cocktailshaker. Germaine is een hoer, maar dat is niet erg: dat ze doet alsof ze 't niet is, dat is erg. Verdomme, ik bel zelf. Toe, vraag het nummer, Carlton, Chamonix. Voordat zij belt.'

'Maar niemand weet nog, dat je hier bent, jongen. Er is hier geen Amerikaansche berichtgeving, je hadt geen papieren bij je, enkel een chequeboek met je naam, en van de auto konden we nog net zien dat het een Lancia was.'

'Maar hoe kom ik dan hier?'

'Grappige lieve jongen. Je weet niet eens hoe je hier komt, en ik weet al alles van je, hoe heerlijk iemand die zoo op bersten staat, eindelijk een levend mensch. Neen, dat zeg ik niet tegen jou, eigenlijk tegen mezelf. Mijn man kwam laat voorbij met het sleedje met eetwaren voor ons, en heeft je mee naar boven genomen. De bagage liet hij aan den wegkant liggen. Toen hij terugkwam, om meteen den dokter tegemoet te gaan, had een hond de ham opgegeten.'

Ze lachte. Hij stond op en zag dat de avond gevallen was. Een slede knerpte voor de deur. Een boerenmeisje bracht de melk, die koel en zacht was. Hij vroeg om meer en de telefoon rinkelde.

Hij lachte met een mond die trilde en ging weer naast haar zitten op een laag stoeltje. ‘Wat ze zei? Dat ik een stommeling was. Probeerde mij jaloersch te maken met iemand dien ik vijf dagen geleden voor een vriend hield, omdat ik in elke nachtkroeg voor hem betaalde. Ik heb haar mijn zegen gegeven op haar nieuwe liaison, en heb haar veel geluk voorspeld met het oog op zijn onberispelijk gewatteerde schouders, véél mooier dan de mijne. Germaine, dat is niets, dat heeft mij alleen maar lichamelijk naar den bliksem geholpen, maar die anderen.... Yu, Lili, de herder.... scherven....’ Hij voelde hoe haar lichaam stijf en hard werd onder zijn aanraking. Hij keek haar aan; haar grijze oogen waren zwart geworden. Hij had gezien hoe haar pupillen langzaam grooter werden in het donker, maar dit was een duisternis die op vertwijfeling leek. Haar stem was hard en een beetje heesch, toen ze zei: ‘Doe niet zoo.... ik zou bijna zeggen sentimenteel.’

‘Huil ik soms? Ik heb verdriet. Ik heb ze vermoord.’

Haar handen knepen. Hij zag de scherpe groeven naast haar mond en haar vermoeid voorhoofd.

‘Je hebt een toekomst voor je. Je moet verder, een anderen kant uit. Je bent jong, je hebt geld, hoeveel lente's komen er nog niet? Je bent een man, schaam je je niet met nog twintig jaar jeugd voor je? Je hebt alleen maar te willen en met éen sprong ben je in de goede richting.... Wat is er?’

Hij was van haar vandaan gerold, met zijn handen rond zijn knieën, brulde van het lachen en sloeg

zijn hoofd tegen de houten planken. Hij bleef zoo zitten, met zijn rug tegen het beschot, want zijn lichaam deed pijn. Het lachen verscheurde hem, maar hij deed zijn best om het zoo schel en grandioos mogelijk te doen klinken. Toen zei hij met een stem, die door elken lach verlaten was: ‘Je hebt gelijk, één sprong in de goede richting. Maar toch zijn ze dood.... Ik, ik kan niet dood....’ Haar oogen waren angstig. Ze had een kaars aangestoken en ging weer zitten. ‘Kom hier,’ zei ze, ‘je hebt me bang gemaakt, maar ik vertrouw je. Ik moet je iets vertellen, dat niemand weet. Je praat over vermoorden, maar ik heb een echten moord begaan, vijftien jaar geleden, maar eergisteren is ook goed. Vijftien jaar sneeuw zijn daar nu over heen gegaan, maar nog ligt het bloed bovenop. Ik houd ook niet van roode bloemen.... Axel wel.’ Ze knikte naar de geranium. ‘Het mag romantisch schijnen, maar het was een mes. En niemand weet het. Mijn man zelfs niet. Er was geen bewijs, en ik ben gevlucht. Hier leef ik nu.... en opeens kom jij, een andere vluchteling, voor jezelf. Toen je mij vertelde van dien nacht, waarin zij naar je stak.... Ik deed het iets beter. Het heft was zwart met twee ronde koperen kringetjes. De moord is even eenvoudig. In een havendorp, dat er niet toe doet, is een klein kroegje aan den waterkant. De rivier is breed en groen en het getij spoelt naar binnen. Daar kom ik vandaan en daar kwam hij vandaan. Een speelsche jeugd, en een jonge verliefdheid en een lange verloving, want hij zakte dikwijls voor zijn stuurmansexamens, en ik had

medelijden, al wist ik dat hij zoop, maar dat hij liederde wilde ik niet gelooven, nu nog bijna niet. De laatste nacht. De rivier scheen te gonzen voor den eersten herfststorm. Hij kwam afscheid nemen van zijn ouders, een kwieke felle jongen, maar als hij zijn oogen samentrok deed het mij pijn. Dan zocht hij iets om mij heen, en het was een wijde bocht, waarin hij mij ontweek.... Dat hij het gevonden had, en steeds weer vond, in andere, grootere, viezere, smerige havens, dat wist ik niet. Ik hing aan hem in een verstarring van blinde liefde. Dan doe je zoo iets, wanneer je brieven vindt, met lieverige gemeene woorden in hanepooten die ik nauwelijks ontcijferen kon. Hij nam mijn onschuld, die ik hem wild gegeven had, en mijn hart. Het verleden is nog te vergeven, maar er was een telegram uit Londen. Hij ging vandaar naar Amerika. Ik wist van den volgenden nacht. Maar toen lag zijn lijk in den ebstroom....'

Hij moest huilen, maar slikte het in, en hield haar vast tegen zich aan. Zijn hand op haar rug voelde hoe zij ademde, breed en hijgend. Hij fluisterde aldoor hetzelfde: 'Het was uit liefde, en je bent goed.' En streelde haar, lang. Terwijl hij haar liefkoosde met handen die niet van een man waren, maar van een kind, vergat hij zijn verdriet. En alles wat komen zou. Haar gezicht was nat en bedroefd. Buiten lag de sneeuw, wit en glinsterend. Zij kuste zijn haar, twee, driemaal. Toen, zonder een woord, ging zij naar haar kamer.

Hij sloeg een deken om, duwde twee piepende

deuren open, die vanzelf weer dichtvielen, en stond in de breede loggia van het scheeve houten chalet. Aan zijn voeten lag een gebroken flesch met een felle streep wit licht. Hij schopte er tegenaan, en de flesch rolde den bevroren weg af, en bonsde tegen het hek van den boomgaard. De schaduwen der verwarde takken teekenden een donker net. De maan was wit en koud boven de uitdagende toppen. In hem broeide een verzet tegen de stilte, tegen het verdriet. Hij slingerde een stuk brandhout door de takken, maar waar het viel was het stil. De sneeuw smoorde alles. Hij lachte. Morgen op ski's, dat zal beter gaan. Hellingen. Rrroef. Christiania. Telemark. Zijn beenen schoten vooren achteruit. Zijn linkervoet schoot de sneeuw in, die dik voor den dorpel lag. Hij wilde vloeken, doch het werd een lach. Maar van binnen schokte het toch een beetje.

Terwijl de maan koud scheen boven de hooge ruwe toppen en haar stillen boomgaard, lag Severine in het breede dubbele bed en op haar klein kussen en maakte het nat met alle tranen die na den avond waren overgebleven. Onder het huilen door sprak ze tot zichzelf: ‘Nu is hij getroost door een grooter verdriet.... een gelógen verdriet. Neen, neen, half gelogen.... had ik maar gedurfd.... het mes was in mijn hand.... hij was blond en weerloos.... als die jongen.... en dan doe je zooiets niet.... ik kan hem geen liefde geven.... alleen maar dit.... troost.... nu is alles weer wakker.... en Axel is weg.... en hij hiernaast is niet

voor mij.... kon ik maar slapen.... Axel, waar ben je....' In het donker greep zij het kussen naast zich, en wreef haar gezicht erlangs. Zij had verdriet, en deed alles wat nutteloos was om het hart te verdooven met donker en slaap. Maar liefde is een koorts waartegen geen kinine of jam-cultuur helpen kan, een koorts van jaren, die schroeien blijft achter oogen die lachen, en in lippen die een ander kussen met een hartstocht waarvan het bloed eenzaam terugkeert, omdat één kus de diepste was.

Bij het stille ontbijt - buiten sneeuwde het - dorsten zij elkander nauwelijks aan te zien. Toen Robert zijn derde kop thee uitdronk, kwam Severine's echtgenoot binnen. Hij drukte hem de hand, ging zitten en bleef hem kalm aankijken met oogen, blauw en vriendelijk blinkend tusschen harde rimpels, terwijl hij zijn borstelharig hoofd scheef hield naar zijn breeden linker schouder toe en met een regelmatige handbeweging de sneeuwvlokken van zijn grijze slobkousen sloeg. Toen legde hij zijn handschoenen scheef op de kachel en ging grommelend naar zijn pijp zoeken, die hij vond en met aandacht bekeek. Op dat oogenblik kwam Severine binnen met een stoomende pot thee in een roodbonte handdoek, en beide mannen, de een van zestig en de ander van twee-en-twintig jaar, waren verbaasd om den vreugdekreet van de kleine blonde vrouw met de innige grijze oogen, die zich anders zoo kalm gedroeg.

Op de tafel van den architect blonk een groot vel

wit papier bedekt met diagrammen in blauw en rood van ski-bewegingen: serpentine's, slipbochten in driehoeksvorm, Christiania's, Telemarken en springstanden met pijltjes en stippellijnen; en in zijn pogingen om deze teekeningen levensgroot op de witte glooiingen over te brengen, doorploegde Robert urenlang de parelsneeuw rond het Chalêt. Wanneer Severine de konijnen voerde of naar de bijenkorven ging kijken, hoorde zij de diepe kreten van Axel: ‘Zakken die knie! Zakken die knie!,’ wanneer Robert met twee bijkans gestrekte beenen een Telemarken wilde uitvoeren en dan in een diepen sneeuwkuil eindigde waaruit eerst een half dozijn vloeken opsteeg, gevolgd door een even groote hoeveelheid ledematen, die gedeeltelijk van hout waren en voor de rest van donkerblauwe wol met sneeuwvlokken. 's Avonds was het touw boven de keukenkachel bedekt met kletsnatte kleeren, en de oogen van den kleinen krombeenigen architect waren hel van vreugde onder zijn dikke grijze wenkbrauwen toen Robert zijn eerste Christiania rukte op de harde hellingen hoogerop, en toen hij een week later voor het eerst met een onbesneeuwde trui en droge handschoenen thuiskwam, terwijl in de dikke sneeuw de sporen stonden van veertien Telemarken in een serpentinelijn, met korte rechte runs daartusschen.

Hij voelde zich verdoofd door zon en snelheid, en met de hoeveelheid Telemarken groeide zijn rust. Voor dien éenen sprong hielp toch geen Telemark. En hij had het druk. Er kwamen wedstrijden in

Montroc, hoogerop in de vallei. Hij trainde op den dwarssprong, dien de oude heer telkens grommend en steunend voordeed, 's Middags dronk hij thee, lang en veel. Hij maakte warme brioches met boter, en toast crumpets. Severine breide een sweater in twee kleuren, blauw en beige. Axel leunde met beide ellebogen op de teekentafel. Rond zijn voeten een donkere plek van smeltende sneeuw. De grijze poes zat in de vensterbank en keek naar de sneeuw, die vlak voor het raam ophield. Robert stond met trillende beenen voor het fornuis. Hij was moe en gelukkig. Hij had twintig meter gesprongen en de ski's knalden wanneer hij neerkwam. Morgen naar Montroc.... draaien die toast.... dat is niet verbrand, dat kan nog wel afgeschrapt. Knielen, dan met een ruk rechtop, en kop voorover. Hij stootte zijn hoofd tegen den schoorsteenrand. Gelukkig dat ik mijn skimuts opheb. Warm dat dat ding is.... weg ermee. Hij smeet de saamgerolde muts naar de poes, die nog altijd door de groene planten naar de sneeuw keek, maar opeens wegplonste. Buiten klonk een roep, toen een lachende kreet. Hij sprong midden in de kamer en leunde tegen de vensterbank. Zij kwam recht op het raam aan, een roode blouse met zwart, een donkerblauwe broek, roode kousen.... wanneer zij nu niet remde.... hij sprong opzij en terug, de geranium wankelde. Hij stamelde ‘pardon Severine’ en hoorde hoe de scherven tegen elkaar schraapten toen zij ze uit het donkere hoopje aarde opraapte. Buiten klapperden ski's Hij wilde iets zeggen, maar Severine was al in de keuken en

trok de piepende buitendeur open. Axel scheen nog steeds rechtop te slapen aan zijn teekentafel. Hij sloop snel zijn kamer binnen, en zag voor het eerst, dat de deur geen slot had. Hij gleed op het bed, en beet in het laken. Zij praatte en lachte. Axel gromde met een stem die telkens omhoog ging. Hij was dus in zijn sas. Zij vroeg van wie het derde paar ski's was. Hij wachtte het antwoord niet af, maar schoof snel de kamer door, vervloekte de luidruchtige spijkers in zijn schoenen, rukte het raam open en sprong naar buiten. De sneeuw kwam tot over zijn knieën. Zijn ski's stonden tegen den muur. Hij schopte zijn voeten in de voorklem, trok de stalen klep vast, greep de stokken en ploeterde de sneeuw in, de schemering in, den nacht in.

De wind stak op en joeg hem terug. In de verte zwaaide een licht. De windlantaarn natuurlijk, die Axel aan de dakspar gehangen had. Bij het kruisen van een bevroren weg viel hij onderuit en zag plotseling de sterren branden. Blijven liggen? Nooit. Morgen naar de springschans. Hij krabbelde overeind. Nog een run, een zwaai, hij was er. Hij zette de ski's in de keuken, schoof zijn schoenen naar de kachel, zette een pan met melk op den spirituskoker, en liep heen en weer, terwijl hij zich uitkleedde. Met een bundel goed in de eene hand en de warme kan melk in de andere sloop hij zijn slaapkamer binnen. Zijn pyjama was verdwaald, en de slaapsokken op hol. Hij vond de kaars en maakte licht. Hij zag hoe hij het bed had omge-

woeld. De pyjama lag in een hoek op den vloer, en hij trok haar rillend aan, trappelend van de kou. Opeens stond hij stokstijf op twee koude bloote voeten. Op het tafeltje lagen zeven sigaretten.

Hij werd wakker door het scherpe knallen van een zweep, twee-driemaal. Hij sprong uit bed, trok een deken mee, en liet den sleedrijver uit de koude morgenlucht in de keuken. Een kwartier later knalde de zweep opnieuw. De morgen was wit en stil, de slede verdiepte haar eerste spoor, en de koetsier wreef en blies in zijn grauwe wanten, af en toe omziend of de jonge Engelschman wel oogen had voor zijn stuurkunst. Maar Robert keek donker voor zich uit. Het kleine slapende chalet was verdwenen. De wereld was stil en grauw. Een kip pikte aan de paardedrollen. Hij voelde zich ongeschoren en hongerig. Een flinke portie ham and eggs in Chamonix met veel thee - dan zou 't beter gaan. De ski's schommelden zachtjes naast hem. Het geluid der rinkelende bellen klonk klein in de slapende lucht. Zoo moest de wereld blijven, een witte droom waar hij doorheen gleed achter een rinkelend donkerbruin paard. Hij keek bijna angstig naar de bergen in de verte. Wanneer de zon opkwam was de droom voorbij. Nooit meer kwam deze stilte terug.... Marie Louise, je hart is heftig. Marie Louise, je bent wreed. Marie Louise, je oogen lachen. Marie Louise, over een maand ben ik dood.

‘Yes sir, er is vandaag een sledewedstrijd. Op de rechte baan achter het Savoy Palace. De eieren doorgebakken, of sunny side up? Zoo moest het heele leven zijn, sir, sunny side up.... Yes sir, from Lancashire. Ach, in Frankrijk leef je makkelijk.’ De kellner van het Carlton hotel die hem in de leege eetzaal bediende kneep zijn grijze oogen dicht, maar verder bewoog hij zijn gezicht niet. ‘En je moet dankbaar zijn voor wat je hebt, en geen zorgen maken voor de toekomst, nietwaar, sir? U is te vriendelijk, sir....’ Zijn hand beefde. ‘Gewonnen met baccarat? Aha. Bon voyage, et au revoir....’ Vóór de grijze kellner uit Lancashire, die in Frankrijk zoo gemakkelijk leefde, nogmaals kon buigen voor de vijftig francs, die hij voor het ontbijt gegeven had, liep hij snel op de buitendeur toe. Met de knop in de hand draaide hij zich om. Hij zag hoe de kellner het bankbiljet snel in elkaar kneep, lachte, en vroeg:

‘Hoe laat die wedstrijd?’

‘Half elf, sir.’

‘Zijn hier sleedjes te huur?’

‘Dezen kant op, sir. Ik zal U de beste geven, een roode luge, pas nieuw, met platte ijzers, die zijn sneller dan ronde....’

Savoy Palace.... Germaine.... een eeuw geleden. Hij klom met de slede aan een touwtje achter zich aan naar de lugebaan. Hij gleed er met zijn skilaars langs, draaide het roode sleedje om, en lachte tegen de blinkende ijzers. Dat zou een vaart geven!

De jongen had een plat wreed gezicht, maar zijn oogen, die steeds heen en weer gingen, waren zacht als de kleine handen, waarmee hij zijn afgesplinterd sleedje omklemde. Zijn vet blond haar lag plat achterover, en hij keek om beurten naar Robert's breede schouders en smalle enkels, terwijl hij met een kleine schelle stem uitlegde hoe de slede gestuurd werd. ‘Plat op je buik, en nu meer naar voren, anders rem je jezelf, en je handen lager, en recht voor je uit kijken, vooral aan 't eind, want daar gaat de baan omhoog, en dan neem je door de vaart een sprong over een heuveltje heen, en dan vooral vasthouden, neen, lager je handen, als je naar rechts schiet, tip je met je linkervoet langs de baan, en schiet je naar links, dan natuurlijk met je rechter. Hoe hard het gaat? Een groote meneer zooals U misschien vijftig kilometer.’ Dat was twee en dertig mijl. Pretty good. ‘Hier, koop daar een nieuwe luge voor. Neen, ik wil het niet houden, ik heb het gewonnen met baccarat. De vlag gaat neer. Schiet op.’

Tusschen de lachende groep deelnemers omhoog en een donkere groep toeschouwers omlaag lag de baan, een langwerpige helle spiegel. Drie deelnemers vlogen omlaag en verdwenen in een wolk van sneeuw. ‘M'sieu Robèrt Thaie?’ ‘Right-oh.’ Hij liet zich onverschillig op het sleedje vallen, blauw ijs schoot onder hem uit, de armen trokken het bonzend lijf naar voren, zijn voorhoofd werd warm, de wind was een scherp mes tegen zijn gehemelte. Hij merkte dat zijn mond openstond en het sleeijzer raspte tegen den bevroren rechterwal.

De linkervoet veegde snel langs het ijs en de tanden klemde hij langzaam over elkaar. De sleeijzers hamerden hard en trokken aan zijn armen, zijn ribben bonkten op de houten latten. Zijn oogen staarden recht in het blauwe glanzen, dat in schokken op hem toeschoot, zijn beenen lachten in de lucht, de ijzers schaterden scherp, zwegen.... hij suisde door de stille lucht waarin de zon schitterde, langs donker en schel lachen, een bravokreet, een gele sweater, een zilveren jumper. Terwijl hij opstond en de sneeuw uit zijn nek veegde, speelde de muziek op de ijsbaan 'Ain't she sweet....' Hij draaide zich om, de kleine jongen met het plakhaar stond naast hem. 'Tien meter, m'sieu,' zei de kleine schelle stem. 'Pijn gedaan?' 'Ben je mal, mon p'tit?,' zei hij over al zijn ribben wrijvend, 'ik ben doodgelukkig.'

De slede ging rinkelend omhoog naar Montroc. Voorbij Les Tines ging de weg door een diep en zwijgend dal naar boven, langs gesloten chalets en zwaarbesneeuwde lorken. Het paard nieste, hij lachte luid, sprong uit de slee en liep den verlaten weg op, zingend
Come fill up my cup, come fill up my can Come saddle my horses and call out my men Unhook the west port and let us gay free....
ee.. ee.. ee.. riepen de rotswanden.
'Freeeeeeee....' gilde hij nogmaals,
ee.. ee.. ee..
Toen viel er niets meer te echoën. Want ineens stond Robert Day stokstijf en zonk daarna zwij-

gend op zijn hurken. Voor hem in de sneeuw zat Alexander, en keek met hulpeloos weggedraaide oogen naar Robert's schoenpunten. Alexander, met zijn blauwfluweelen kop en oranjepluche pooten, doodstil in de witte sneeuw.

De paardebellen rinkelden luid, hard, scherp. Een plof sneeuw zakte van een boomtak en spatte rond zijn beenen. Hij vischte Alexander bij één blauw oor uit de lawine op en vloekte. Godverlaten lief en meer dan stapelgek is ze.... Waar zit ze? Hij hoorde een scherp geknars achter zich, en een licht geklapper van ski's, die uitgeschopt werden: en toen hij over zijn schouder keek, stond ze in een gele sweater vlak voor het paard, dat voorzichtig knikte. Toen hij zich omgedraaid had, stond ze naast den koetsier die over zijn snor streek en hard ‘ja’ knikte; en toen de slede hem bereikt had, zat ze in zijn hoekje, hield het hoofd opzij, en deed alsof ze sliep. Hij bleef halsstarrig zwijgend en hoofdschuddend achter de slee aanloopen. Tweehonderd meter hield hij het uit en klom toen stilletjes naar binnen. Bij Argentières lag ze met het hoofd op zijn schouder. Hij hield de gebalde vuisten in de zakken van zijn kniebroek en ademde hard. Haar sterke losse haar kriebelde tegen zijn kin. Hij had het gestreeld, één avond. En haar de mascotte uit de Bugatti gegeven, ten teeken dat zij mocht meerijden, altijd, wanneer ze eerst de zeven sigaretten teruggaf, die ze verruild had voor zeven klontjes suiker.... De herfstavond was warm, en haar zijden jurk blauw, met oudgoud.... ‘Wat heb je dan aan, wanneer je in Chamonix bent?....

Een gele sweater, of een roode blouse, met zwart, of misschien ook wel iets nieuws....' Wanneer hij nu haar wangen kuste, snel na elkaar, zouden zijn lippen langs haar mond gaan, ook al bewoog hij zijn hoofd nog zoo weinig, zoo smal was haar gezicht bij haar mond, haar roekelooze mond, in eenen door gebogen, breed en vol, en van een doodernstige zinnelijkheid. Haar neus, bescheiden, smal en ernstig in haar bruin gezicht, met goudkleurige rimpeltjes naast haar oogen. Ze waren dicht, of deden alsof, en hij keek er lang naar. Om die oogen, ernstig en breed naar binnen toe, naar de twee denkgroefjes recht tusschen haar wenkbrauwen, en smaller en lachend naar buiten toe, boven het gezonde rood der hooge jukbeenderen, draaide alles. Hij voelde hun sterken blik achter de rustige wimpers, en keek vlug naar haar wenkbrauwen, twee roekelooze pijlen, die schokten terwijl ze sliep tegen zijn blauwen schouder, die hard was van onwil, tegen zijn hart, dat bonsde van twijfel.

Opeens zag hij den koetsier, die hem aankeek. De slede stond stil. Kleine gele huizen stonden rond een wit plein vol skisporen. Montroc. Hij streek over haar schouder. 'Niet doen,' fluisterde ze met dichte oogen, 'ik ben moe....'

Toen begreep hij, dat ze op ski's de slee vooruitgestoven was van Chamonix af.

Hij stond boven aan de springschans met zijn rug naar de diepte. Hij was no. 17, had nog even den

tijd en liefkoosde zijn ski's. Hun slanke veerkracht zou zijn val opvangen, hij zou met een plof op de steilte achter den afzet neerkomen, vooruitschieten met een been naar voren, en draaien, snel, want vlak langs de uitloop liep de rivier. ‘No. 16, Gaston Orlet.’ Gaston Orlet, de favoriet, beende naar voren uit de lachende groep boeren, sprong met gemak in de glijrichting, spuwde lachend in zijn handen, en verdween. Hij hoorde een korten tik, en een stem die naar boven schreeuwde: ‘trente-deux’.

‘No. 17, Robèrt Daie’. Hij sprong om. Nog een tik en hij zou glijden. Maar de roode vlag bij den afzet hing nog horizontaal. De uitloop, dien hij niet zien kon, werd zeker bijgewerkt. Opeens zag hij de gele sweater van Marie Louise, vlak onder de roode vlag. Zij keek recht voor zich uit, rustig steunend op haar stokken, en floot. Een deuntje van trekvogels, van een tuin met herfstbloemen, van gele lindeblaren die op twee zwijgende hoofden vallen. Het was opeens of hij uit een verdooving wakker werd, of hij de sneeuw voor het eerst zag in al haar wilde fonkelende uitgestrektheid. Tusschen de stemmen en het verwarde lachen door voelde hij de helle witte stilte in de diepte van den dag, het zware zwijgende branden van de zon, geel en fel, zoo fel en zoo geel, dat de hemel werd van een onwaarschijnlijk, gedurfd blauw. En met één prong was alles voorbij.... Hij voelde zich duizelig en knipte hard met de oogen, dacht strak aan de gramofoonplaten die hij kende, een keiharde foxtrott, een zenuwsterkende militaire

marsch. Zij floot door, en hij staarde radeloos onderuit naar de gladde witte helling. Aan den overkant van de diepte is het dorp met het kerkje, daar trouwen ze, met bloemkransen of rinkelende sleebellen; in de kleine gele huizen hebben ze plezier en verdriet, en eindelijk de vrede van den dood na veel lachen en werken en weenen.... Zes maanden, zes maanden, en dan weg, voorgoed.... Verkocht heb ik me, verkocht.... Zijn voorhoofd werd rood. ‘Allez, votre tour.’ Hij schokte overeind, gleed uit, tuimelde, sneeuw en schel lachen sloeg hem om de ooren, hij wentelde over zijn pols en voelde dat het pijn deed, rolde dwars, vlak onder de roode vlag, lag opeens doodstil met de ski's vlak naast elkaar, scharrelde overeind en schoof tusschen de meetpaaltjes met de stukken papier door, waarop met drie keer overgetrokken beverige cijfers stond: ‘6’ en ‘7’. Gevallen....

‘Encore, m'sieu....’

Hij keek kalm naar de diepte, naar de lachende gezichten, die naar een nieuwen smak verlangden: en toen, doorbuigend in de knieën, recht voor zich uit. Marie Louise was er niet. Aan niemand denken.... Rechtuit aan den overkant staan twee dennen. Daar opaan. Hij gleed, snel, veerde op en neer, keek vlug omlaag. Daar lag de gele sweater, in de diepte tusschen zijn skipunten. De rand! Rechtop! Weer, een oogenblik, zag hij de twee dennen aan den overkant van het dal, toen vlogen zijn armen vooruit, en hij zonk gestrekt voorover of hij de sweater met de tanden wilde oprapen,

Hij maaide met zijn armen, de sweater was onder zijn kin, hoeveel dieper? honderd meter?.... het licht botste tegen zijn tanden, een schok vloog door zijn lenden, de skipunten waren twee stuivende wolkjes witte sneeuw, waar hij waanzinnig snel achteraanrende. Rechtsom, links is een rotsblok en de rivier. Linkervoet vooruit, Telemark... Te laat. Zijn linkervoet raakte de sweater. Terwijl boven ‘trente-et-un!’ geschreeuwd werd, veegde hij, half op zijn rug liggend, de sneeuw uit zijn ooren en nek en bekeek het patroon van de gele sweater, in een wanhopigen knoop rond de ski gekronkeld, die scheef en eigenzinnig in de blauwe lucht omhoog stak.

‘Tweede prijs, Robert, en morgen gaan we naar de Col de Balme.’

‘Veel te ver voor jou, Louise, en je bent veel te moe. In de slee val je al in slaap.’

‘Er is wel eens slaap in te halen,’ antwoordde ze koud, sprong om op haar stokken en gleed weg. Een minuut later spurtte hij in haar spoor naar beneden. De gele sweater hing op zijn rug, met de mouwen rond zijn hals geknoopt. Hij voelde een neiging in de zachte kriebelende wol te bijten, er een scheur in te trekken met zijn tanden, grooter dan het gat dat de ski gemaakt had. Toen hij haar had ingehaald, zei hij norsch: ‘Morgen zeven uur haal ik je. Vergeet je zeehondenvellen niet, want de helling is steil en anders doe je niets dan terugglijden. En je lunch, die gaat in mijn rugzak. En 'n trui, als de andere nat is. Waar ben je?’

‘In het Carlton.’

‘Alleen?’

Ze aarzelde. Haar oogen waren bedroefd en boos, maar hij keek naar zijn skipunten.

‘Goed,’ zei hij grof. ‘We gaan niet. Er is slaap in te halen.’

‘O Bobby, Robert....’ Het waren twee kreten, die ze terug wilde houden, maar niet kon, en hij voelde, dat hij haar geslagen had, en dat ze terug wilde slaan, maar evenmin kon. Ze zwegen verder. Eén keer nog keek hij opzij, naar haar smalle wangen, in een voortdurend klein lachen naar voren gewelfd.

‘Kijk voor je,’ zei ze streng. ‘Er komt een auto aan, stommerd, en een slee daarachter. Ik wil niet dat je je nek breekt, al ben je onbeschoft.’

Hij lachte zachtjes en dacht aan de springschans, waar hij het leven één oogenblik had losgelaten, en gevallen was over een gele trui, die nu warm rond zijn nek hing. Hij streek met zijn kin langs de wol. Ze lachte.

‘We gaan, Robert?’

‘We gaan, Marie Louise!’

De nevel was hoog en doorzichtig. De witte koorden der telegraafdraden sprongen van paal tot paal schuin de hoogte in. De paardehoeven bonkten dof en regelmatig in de diepe sneeuw, die in dikke klonters tegen het laken onder de leidsels aansloeg, die hij met zijn linkerhand zachtjes op en neer zwaaide. Twee touwen liepen van het borsttuig recht naar achteren en waren vastgeknoopt aan

een breeden houten disselboom, waaraan drie handen zich vasthielden: twee kleine roode handen en een breede blauwe hand. Haar donkere oogen waren nog smal van slaap onder haar wenkbrauwen, wit van rijp. Zij stond recht op de ski's, met smalle sterke heupen. Ze rook naar een parfum van Lenthéric en ze gleden samen de bergen tegemoet, de zon tegemoet, de toekomst, de dood.... Ze hield van hem, het zou haar vermoorden, het mocht niet.... Een por in zijn lenden deed hem schrikken. Hun ski's schuurden tegen elkaar, hun schouders raakten elkander. ‘Sta rechtop,’ zei ze hard, ‘ik wil niet, dat je enkel even groot bent als ik.’ ‘Zing,’ riep hij. Ze schudde van neen en lachte. ‘Het paard mag niet schrikken.’ Hij klapte met de zweep en gilde: Juuuhh! Hij begon te zingen, in een harde vroolijke wanhoop, volksliederen, drie regels, vier regels, deed een koekoek na, en zeevogels, floot alles wat hij kende, begon een balalaikadeuntje, maar gilde er na drie maten wilde rugbykrijgskreten doorheen.... dood, dood, over vijf weken dood.... waarom liep die knol niet harder? Alleen de snelheid verdoofde.

In Montroc vonden zij een jongen, die het paard zou terugbrengen. Hij schoof haastig den weg op naar het dorpje La Tour, dat met zijn kleine huizen in de sneeuw wegdook. Achter La Tour begon de helling, en op de helling werd niet gesproken.... ‘Ga vooruit,’ zei ze lachend, ‘ik blijf niet meer dan vijf meter achter.’ Hij teekende een langzaam stijgend spoor in de sneeuw, waar de zon uit terug-

gloeide, feller bij elke bocht, wanneer de ski's met twee groote zwaaien omgehaald werden in de nieuwe richting. Bij een bruine hut halverwege op de helling rustten ze vijf minuten en dronken witte wijn. Hij zag hoe ze nieuwsgierig keek naar zijn mond en zijn keel, die onder het drinken bewoog, en toen hij haar de veldflesch overreikte staarde hij strak naar boven, de steile helling op. Zonder een woord gaf ze de flesch terug die hij snel in den rugzak stopte. Voor het weggaan trok hij zijn skijas uit, zijn trui en zijn hemd, en maakte er met een riem een bundel van boven op den zak. Weer ging hij op weg, stap na stap, steunend op de stokken, zachtjes op de hielen drukkend om geen centimeter terug te glijden. De wind was koel tegen zijn schouders, de zon een zware heete hand in zijn nek. Marie Louise was hij vergeten. Hij ging, in een verdoovende regelmaat, dat was alles, en hoorde hoe zij volgde. Hij ging, recht vooruitziend, donker genietend van het harde branden van zon en wind, onbewust van het wilde dansen der spieren op zijn schouders, bruin in de zon, het sterke draaien van zijn lenden, die witter werden naar beneden toe. Eensklaps hoorde hij haar hijgen, schuin boven zich. De roode blouse was geen stoklengte van hem vandaan. Doch ze stapte snel voorbij door de witte sneeuw, zonder op te zien, en viel toen in een kalmen tred. Ze hadden twee en een half uur gestegen, en waren bij de zomerhutten der herders, alleen herkenbaar als hoopen sneeuw, met van voren een rits donkere planken. Hij had haar een uur lang gemarteld met het bewegen van

zijn sterke jonge lijf, dat onverschillig voor haar uitschoof terwijl de zon het in éénen door kuste, en zij haar lippen voelde branden van dorst, en hijgde, om vijf meter achter te blijven, niet meer. Maar hij voelde alleen dat de wind weldadig was, en het laatste half uur mocht zij best ook eens ‘sporen’.

Vier en twintig minuten later zag hij haar roode blouse tegen den groenen hemelrand. Ze zwaaide met haar stokken en gilde van vreugde, terwijl ze omlaag keek in de blauwe diepte van de Zwitsersche valleien.

En terwijl hij neerzat op zijn ski's tusschen de sardientjes en de hompen brood, de schijfjes salami en de twee thermosflesschen aan weerskanten van zijn dijen, die warm waren van zon en ongedurig van liefde, begon hij met afgewend gelaat en neergeslagen sneeuwbril, met een mond die razend naar een zoen verlangde, maar enkel hevig hakkelde: ‘Marie Louise Tchernine, ik ben slecht en het mag niet.’

Als eenig antwoord haalde ze Alexander uit haar broekzak en zette hem boven op een blik ananas. ‘Weet je hoe hoog we hier zijn?’ begon hij met een wanhoopsstem, steeds sneller raffelend. ‘Bijna twee duizend driehonderd meter, en ik heb in Parijs met hoeren geleefd; één keer ben ik twee dagen in bed gebleven, ja, dat is de Aiguille Verte, en het kost ook twee dagen om daar boven op te komen, ik heb gezopen om mijn genitaliën te vergeten, heb de beest uitgehangen om niet te zuipen

en ben geëindigd met allebei te combineeren. Nu is de Thermosflesch met slappe koffie leeg, en ga ik sneeuw eten.... ik heb met de een na de ander gebroken uit speelschheid, ik nam de vrouw van een vriend omdat ik toch over twee dagen wegging, dat wil dus zeggen twee levens gemold terwijl ik hier kalm op mijn ski's in de sneeuw zit en me bruin laat branden. Een oud man is om mij te redden den dood ingegaan, een jonge vrouw, jong en mooi als jij, is gebroken, voor goed, omdat ik haar met een ander verried, enkel om van haar af te zijn, en jou heb ik gekust.... voor de grap.'

'Lafaard,' hoorde hij haar gillen, 'lafaard. Je bent drie weken op ski's en springt één en dertig meter, maar je bent laf, je bent bang voor het leven, voor de groote dingen, voor het grootste, voor de liefde. Met wie je geleefd hebt, raakt mij niet, want wanneer ìk van je houd, is alles nieuw. Een schande je breede schouders, je verbrande rug, al je vervloekte kracht. Het leven roept, en jij rekent den boel uit als een kantoorklerk.... Bah.' 'Goed,' zei hij langzaam en wreed. 'We wedden. En betalen direct. Neen, we hoeven niets uit te rekenen, want het gaat niet om geld. Ik zet trouwens geen kleine beetjes in. Ik zet me zelf in. Het gaat er om, wie het eerst in La Tour is. Ik wed op mezelf. Verlies ik, dan ben ik van jou.' Meteen stond hij op, gespte de zeehondenvellen van de ski's af, haalde een stuk bruine was uit den rugzak en begon de glijvlakken van de vier ski's in te wrijven.

Ze stonden naast elkaar. ‘Dit is sneeuw voor Telemark,’ zei hij. ‘Je kent toch de Telemark?’

Als eenig antwoord liet ze zich glijden, schoof snel haar rechterbeen naar voren, zoodat haar linkerknie bijna op de ski lag, en schreef een cirkel tegen de helling op, waar de wolken sneeuw van wegstoven. ‘Go,’ riep hij hard, maar ze klom terug, en keek hem met glinsterende oogen aan. ‘Ik win immers toch,’ zei ze. Toen gleed ze opnieuw weg, terwijl heur haar achteruit stoof. Hij nam de helling hoogerop, met gekante ski's, om niet opeens voor te komen, schoot met een Telemark achter haar langs, zwaaide scherp naar links, en zag haar niet. Hij kruiste haar spoor, twee smalle groeven met een richel sneeuw ertusschen en gleed daarnaast omlaag. Twee duwen met de stokken deden hem voortschieten; hij begreep dat zij ingehouden had om hem overmoedig te maken, en dat zij hem nu ging ontsnappen.... vooruit, daar was ze. Wie recht daalde, won. Hij moest vóór haar de scherpe helling bereiken achter de bruine hut halverwege. Hij voelde zich of hij de helling snel en geluidloos in tweeën sneed, en hij wist alleen door den brandenden wind in zijn gezicht dat hij recht op zijn ski's stond en niet een pijl was, die vlak boven de witte sneeuwvonken voortvloog. Harder. Het lijf is een vlam, die tegen den wind inbrandt. Alleen de snelheid verdooft.... maar waar is de roode blouse?

Hij stuurde scherp tegen de helling op, om naar links te kunnen kijken, waar zij verdwenen was.

Hij gleed nu langzaam op de reeks hutten toe, die evenwijdig met de helling lagen, hun daken diep teruggeschoven onder het sneeuwdek.

Zij kwam recht naar beneden, recht op de lage daken aan, die van boven af enkel kleine sneeuwhoopen waren; recht op zijn gekante ski's, waarmee hij nu langzaam en aarzelend voortschoof. Zij stond zoo onbeweeglijk op haar smalle latten, dat het een star slapen leek en de helling een droom3 waarlangs zij met droomsnelheid voortgleed. Hij meende haar oogen te zien, wijd en star, keek voor zich en schoof langzaam vooruit. Hij keek om: weer stond zij roekeloos rechtop en daalde, dwars op zijn ski's. De zon brandde in zijn nek en flitste in het zilveren insigne, waarmee zij haar blouse dichthield vlak onder het kuiltje in haar keel; en hij voelde zich alsof hij hing tusschen dit warme branden in zijn rug en het helle flitsen dat recht op hem aankwam. Hij schoof één been naar voren en steunde op zijn stokken om weg te kunnen schieten tegelijk met de Telemarkswing waarmee zij de hutten zou vermijden. Haar stokken dansten aan weerskanten van haar enkels en de roode kousen stonden onbeweeglijk en raakten elkander. Zoo recht op hem aan kwam zij, dat het scheen of haar lichaam hing aan de dubbele lijn, die van haar schouders omhoog sprong: haar spoor in de dikke sneeuw. Hij wilde schreeuwen: ‘Kniel!’, maar zag dat het te laat was, en wachtte gelaten op de sneeuwwolk wanneer zij viel achter het dak geen tien meter van hem vandaan; want een Telemark bij deze snelheid bracht zij er niet af.

Maar toch schreeuwde hij opnieuw. En knielde zelf, als kon hij den schok van haar val opvangen. Zij boog door, diep met beide knieën, en haar lichaam werd ineens kleiner en breed. En schoot omhoog, op den rand van de hut. De punten van haar ski's wezen recht naar zijn oogen.

Hij had haar enkels kunnen grijpen, zoo dicht gingen de roode kousen langs zijn voorhoofd voorbij. De punt van haar stok was een vonk, die langs vloog. En opeens wist hij dat dit de liefde was, die sneller is dan de zon.

Hij was niet geschrokken toen zij op den rand van de hut hing. Toen haar ski's op hem toekwamen had hij zelfs gezien dat aan de onderkant geen sneeuw kleefde en dat hij dus goed gewast had. De sprong was het verrukkelijke einde geweest van haar geluidlooze glijvlucht naar omlaag; en daarom zakte hij door in de knieën, toen hij hoorde hoe haar lichaam langswoei en achter hem neersmakte - op de ski's, want toen hij omzag was zij weg. Hij sprong bonzend in haar spoor, en viel. Zij was een stip in de verte, maar haar roode enkels zag hij verraderlijk vlakbij, haar neergeslagen oogen, de glimmende tressen opzij van haar skibroek. Hij knielde in Telemarkhouding om in een terreinplooi te komen, leunde te ver naar binnen en viel weer. Hij vloekte, en wreef de brandende sneeuw met bevende handen uit zijn oogen en nek.

Zij lag onder aan de kilometerlange helling, klein

en rood in het helsche schitteren van den wijden middag. Haar lichaam ging op en neer, onregelmatiger dan bij ademen, wild ademen zelfs. Het was doodgewoon huilen.

Toen hij opstond in den witten vrede van de sneeuw, die hem aan één kant doornat gemaakt had, voelde hij zich overal gelukkig. De zon liet de bergen brandend achter en haar hand liefkoosde even den rooden avond, alle Aiguilles tot Chamonix toe èn de Mont Blanc, in èen snelle streeling. De rest was voor hem.

Tegen den morgen werd hij wakker en voelde hoe hij aangeraakt werd. Hij keek door zijn oogharen en deed of zijn lichaam doorsliep. Het was moeilijk, want zij betastte zijn ribben, toen zijn schouders; en nog moeilijker, toen haar warme kleine borst op zijn schouder lag, en hij plotseling verstond wat zij aldoor fluisterde: ‘Ski's zijn scherp.... ski's zijn scherp....’ Hij ademde hard, en voelde hoe hij haar nu opnieuw zou willen veroveren met zijn wilde mond, om haar lichaam te maken tot een eerst en heftig morgenrood; maar hij legde haar enkel terug in de kussens en dekte haar toe, nam haar koude voeten tusschen de zijne en streelde haar hals met twee vingers, terwijl zij slapend fluisterde: ‘Niet doen....’

Hun ski's bleven drie dagen uitslapen in de hall van het Carlton Hotel, broederlijk tegen elkaar geleund.

Op den weg naar Le Houches stond een laag bruin chalet met een wit bordje *'A louer'*.

Vier dagen later was het bordje verdwenen.

Twee paar ski's stonden rechtop in de sneeuw. Hij had zijn jas uitgedaan en daarop zaten ze. Voor hen lag de helling waarop ze hun Telemarken getrokken hadden, voortglijdend naast elkaar, langzaam eerst, sneller en dan plotseling knielend en van elkander wegstuivend, hij naar links en zij naar rechts. Boven aan de helling, onder een kleinen rotswal, vonden zij elkander terug op de blauwe jas. Hij liet haar handen los en keek naar de witte berken, en het werden vlammen; naar de sneeuw, een hatelijke onophoudelijke schittering; naar den hemel, die bersten moest van strakke spanning: en hij voelde de zon, één gierende storm van geel licht. En alles bleef stil, stil. Hij greep haar ruw beet, en keek haar in de oogen, pijnlijk fel, of daarin het geheim lag van deze razende spanning, die hem de rots deed vastgrijpen met handen waarvan zij schrok, omdat het klauwen waren.... Dan opeens wist hij dat het de Dood was, die de vroolijke wereld tot een hel maakte van blauw, wit en goud: hemelsblauw, sneeuwwit, zonnegoud. Heel ver weg in den helschen dag zat Marie Louise, alleen, groot, slank, met oogen die ernstig waren en lachten tegelijk. Hij wilde op haar toestormen, en viel over haar knieën, eer hij was opgestaan, zoo dichtbij was ze. Zij zag zijn oogen, met veel verschrikt wit boven de pupillen, en werd bang van zijn liefkoozingen, die eerder

een tasten leken, hardnekkig en ongeloovig, of zij er wel werkelijk was. Zij legde haar hoofd tegen zijn schouder, voelde de harde werktuigelijke spanning van zijn spieren en huiverde hoofdschuddend terug. De paar teedere sneeuwvlokken, die van heel hoog tusschen hun gescheiden handen vielen, werden een witte vlakte, aan weerskanten waarvan zij zwijgend voortgleden, en bereiken konden ze elkander niet. 's Avonds brandde er licht in twee kamers van het kleine chalet, dat enkel maar drie kamers had, en die derde was de eetkamer.

Hun hereeniging na zulk een dag en nacht was een schok, die haar deed huilen. Zij speelde op haar balalaika, omdat hij het wilde, en hij omklemde haar knieën, alsof hij bang was, dat zij zou wegloopen. De drie snaren trilden uren lang, want nooit had hij genoeg van de wilde tuimelende muziek, waarin de vlakten bergen zijn, die stap voor stap bestegen moeten worden, en de bergen vlakten, die snel naar een horizon rijzen, die even snel terugwijkt. Soms is de muziek de wind die waait door een treurigen hemel boven een verbrande smeulende vlakte, soms het lachen van een kind, dat voor het eerst een bergstroom ziet. En opeens zijn het moeilijke harde weenen en het kleine lachen weg, en enkel een zwarte verbrande tak tegen den heel licht blauwen hemel blijft over, en de bergstroom, die sprongen neemt, als wilde hij de sterren uit den hemel schudden. Ook speelde zij het wijsje van het hart, dat door te veel liefkoozingen versleten is, en hij greep haar zwijgend

beet, en droeg haar weg terwijl zij het hoofd achterover liet vallen; en hij liefkoosde haar in een zwijgen, zoo wild en zoo ademloos, dat zij beet, en beet, om hem een kreet te ontlokken; maar zijn mond ging zwijgend langs haar schouder, en zwijgend langs haar hart, en zij voelde met sidderende vingers hoe zijn oogen dicht bleven.

's Morgens in de zon was hij net een spelend kind, liep op handen en voeten blaffend de kamer rond, ging voor het raam staan en lachte tegen den Mont Blanc, was met een sprong van zijn bruin lichaam bij de kast om de kleeren te voorschijn te halen die zij noodig had, schold haar uit omdat zij haar avondjurken oprolde alsof het touwkluwens waren, kuste de halsopening van de jurk in donkerblauw en oudgoud waarin hij haar het eerst gezien had, en dan plotseling haarzelf met een heftigheid alsof zij in vijf minuten voorgoed zou weggaan.

Hij kwam binnen en zag haar stil zitten in een witte wollen jurk en hooge roode laarzen. Haar mond bewoog, maar hij hoorde niets. In de hand hield zij een dun boekje. Hij sloop zachtjes naar haar toe; zij hoorde hem komen, maar bedwong haar schouders en fluisterde door. Hij knielde achter haar neer en schoof zijn hand langzaam rond haar heup. Zijn kin rustte op haar schouder, en hij schoof zijn hoofd naar het hare toe. Toen, ineens, zag hij, dwars door de bruine glanzende haren die voor zijn oogen hingen, het kleine boekje met de dwarse strepen en de dunne roode cijfers.

Zijn lichaam werd hard tegen het hare aan; zij wilde zich omwenden om hem in de oogen te kijken, maar hij drukte haar hoofd omlaag tegen zijn nek en zij voelde hoe zijn tanden beefden. Zij wachtte op zijn kus. Maar met zijn mond vlak bij de hare schreeuwde hij, trok haar het agenda uit de hand, rukte er de bovenste bladzijde uit en was met een sprong bij het vuur. Zij gleed hem achterna en sloeg haar verschrikte armen rond hem heen. Het boekje gleed langzaam uit zijn hand. 'Wat doe je,' fluisterde ze, 'nu weet ik het adres niet meer.' En toen hij haar strak aanstaarde met oogen, die ver over haar heen keken: 'Ja, in Parijs. Een afspraak met een leerling. Ik wou het afschrijven. We blijven toch langer dan 27 Januari?' Zijn lichaam schokte alsof hij lachte, alleen zijn bleeke mond deed niet mee. Eindelijk zei hij, en zijn oogen zochten een uitweg tusschen de gele vlammen: 'Ik heb ook een afspraak. Ook op 27 Januari. Maar die kan ik niet afschrijven. En het is verder weg dan de jouwe. In Londen. En het is ook geen leerling. En vertellen kan ik het niet. En laten we nu maar gaan taartjes eten en theedrinken met toast of een Martini of iets anders verrukkelijks uit de Patisserie des Alpes en ik zal een sweater uitzoeken die bij je parfum past en vanavond gaan we dansen in het Casino. Ik ben dolgelukkig in lakschoenen.'

Zij werd wakker door een geritsel. Het bed was warm en leeg. Zij schrok en was met een sprong bij het witte vel papier dat onder den drempel

doorgeschoven lag. Zij las: ‘12 Januari. Ik ben met Constantin naar de Col Infranchissable via de Col de Voza. Morgen 12 uur terug. Vergeef me.’ De letters werden steeds kleiner van boven naar beneden toe: ‘12 Januari’ was een schreeuw en, vergeef me' een klein gefluister. Wat gaf het dat Constantin, zooals zij wist, de beste skilooper van de vallei was. Haar knieën waren koud, zijn ski's en zijn rugzak waren weg. Zij stond in een roode deken gewikkeld op het besneeuwde balcon, keek smeekend naar de harde bergen en wist dat het voorbij was.

Twee paar ski's snelden over den weg. Rechterbeen-linkerbeen-rechterbeen een harde duw met beide stokken, en het lichaam vloog vooruit. En dit honderden malen zwijgend herhaald. In Les Houches keek Robert zwijgend opzij. Links in den grauwen morgenschaduw lag het kleine chalet van Severine en Axel, waar hij door het breede lage raam de roode blouse van Marie Louise voor het eerst op zich toe had zien schieten. Marie Louise, je bent boos, ik voel het, begrijp het dan toch, ik vlucht voor je liefde; wanneer je weet dat je over drie weken in zee drijft doet elke kus pijn.

De zon verdween rood achter de Mont Joly, en met elk klein licht dat in de vallei van Contamines aanvlamde voelde hij het donkerder worden. Hij zat op de stoep van het hooge Pavillon de Trélatête, met een gescheurde grijze deken rond

zich heen, onbeweeglijk onder den harden winterhemel. De zon verdween rood achter de Col de Voza. Zij zat op het balcon van het kleine chalet met zijn grove blauwe das rond haar hals. Met elk licht dat in de vallei van Chamonix opvlamde voelde zij iets van de warmte uit zich wegzinken.

Een half uur later. Ook in het blauwe westen staan sterren. Hij stampte op en neer voor het grimmige steenen paviljoen; zij sloop heen en weer in haar kamer met de schemerlampen en de anjers. Zij verbeeldde zich dat zij op reis was van Odessa naar Londen: Odessa, waar zij geboren was, Londen, waar Robert naar toe moest met een doel dat hij haar niet bekennen wilde. De reis was lang, de reis was eindeloos, van de deur naar den haard, van den haard naar de divan, van de divan naar de deur, van Odessa naar Londen. Haar bloote voeten slopen elke maal langzamer door het licht van het vuur op den vloer, want hoe trager zij ging des te langer nog duurde de reis, en zoo bleef Londen ver. Eén keer stond zij stil, in het roode licht der sissende blokken, en de stad die zij niet kende stormde op haar aan met een zoo zwijgend en onverbiddelijk geweld van verstikkende rook en dreigende gezichten, dat zij zich omwendde en vluchtte, van den haard naar de deur, van de deur naar de divan, van de divan naar den haard, van Londen terug naar Odessa, terug naar haar jeugd, haar kinderland.

Constantin keek hem aan met een zwartgebrand

gezicht, waarin alleen de oogen en de witte tanden schitterden. ‘Ça va?’ ‘Tres bien, Constantin, encore plus vite’. Constantin haalde de schouders op, blies in de opening van zijn leeren handschoenen, en schoof toen weer zijn ski's recht in den morgenwind, die langs de donkerblauwe Glacier de Trélatête omlaag blies. De wind raasde hard en gevoelloos recht tegen het gele licht in, dat in een breede streep langs verre westelijke bergen lag. Maar het licht won en steeg, terwijl zij schoven, schoven, steeds schoven, recht omhoog; het raakte een rots links van den gletscher, die geslapen had in den wind, en nu opsprong in den harden nieuwen dag met donker gekarteld graniet en felle strepen sneeuw. De wind was dood, de rots was dood, het ijs was dood. En zij kropen omhoog tegen den onmenschelijken gletscher, lachend, in hun handen blazend, kauwend op klontjes suiker en gedroogde pruimen; Constantin in een grijze lakensche broek en een blauwe zijden das onder zijn donker gelapt ski-jasje; Robert zonder muts met een voorhoofd en ooren blinkend van vaseline, met een groene Noorsche rugzak met blauw leerwerk en wollen wanten in blauw en zwart. Zij stampten zigzag omhoog in een eenderen pas, en de punten van de stokken steunden en zuchtten in de taaie sneeuw. Hij had wel altijd zoo willen voorttrekken door dit harde gevoellooze land waar de lucht dun en onwezenlijk was rond de zwarte rotskristallen met witte schampen sneeuw, in een wind die zoemend blazen bleef. Onder dit doode voortgaan zonk zijn verdriet weg: op deze oneindige blauwe vlakte was

geen plaats voor de liefde die hem heel ver omlaag bij een warme haard deed trillen van genot en pijn. Werktuigelijk voortschuivend in de zware schaduw, voelde hij voor het eerst de groote rust van den Dood.

Hij vond haar op de divan zitten in een Russische kiel van donkerblauwe zijde, die hoog rond haar hals sloot, en een geplooide korte rok die zij met de handen rond haar opgetrokken knieën omlaag hield. Zij wees zwijgend naar den lagen stoel, die naast de divan stond, maar hij gooide een kussen naast haar neer, drukte zijn verbrand glimmend gezicht tegen haar zwarte glanzende arm en begon wild en snel te vertellen:

'Het is drieduizend drie honderd vier en tachtig meter en het Pavillon de Trélatête is negentien honderd zestig meter, we zijn dus veertien honderd meter gestegen in twee uur vijftig minuten, een recordtijd! Het woei ontzettend, maar ik had alleen maar koude teenen; op het hoogste gedeelte is de sneeuw keihard, we bikten en wachtten op de zon en renden toen naar beneden in zigzags van een meter of vijftig, met telkens een harde gerukte Christiania, en nòg een vlak er op om in de nieuwe richting te komen, en later lijnrecht en razend hard omlaag met af en toe een Telemark wanneer er een gletscherspleet in de buurt is; later aan het einde van den gletscher zijn de spleten meters breed, maar die passeer je hoog boven langs op een helling van zeker zestig graden en dat is donders goed uitkijken. Maar Constantin is een reuze

jongen, voorzichtig en vlug, en intelligent: hij heeft goede manieren, en denkt aan een ander....' 'Constantin is dus een gentleman, en dat ben jij niet.' Hij voelde ineens de weerwil van haar arm, waar tegen hij leunde, en zag haar oogen, sprakeloos en hard, met hun vlakken verren blik.

'Je hebt me lief en je loopt weg als een lafaard in den nacht, en alles wat je achterlaat is een vel wit papier. 27 Januari, of nog vroeger, ga je wèèr weg, je hebt gezegd waarheen, maar niet waarom. Ik heb je al mijn geheimen toevertrouwd, zonder te vragen naar het verleden, en nog minder naar de toekomst; wees niet bang dat ik het nu doen zal, want er is geen toekomst meer.... het moest trouwens toch voorbijgaan, het was te mooi....'

Zij klemde zich zwijgend aan hem vast, en haar oogen gingen langs hem heen in een diepte, waarnaar hij niet durfde omzien, en toch was het licht van haar oogen vlakbij en gleed in zichzelf terug. Hij dacht aan de groengrijnzende gletscherspleten, waarin hij zich één oogenblik omlaag had willen werpen, maar toen zijn ski's weer gekant had, nijdig tegen de steile helling in, om zijn eer, om zijn woord, om fair play. Hij wist dat hij haar alles verraden zou, wanneer hij bij haar bleef in den nacht die kwam; dat, wanneer zijn mond wild werd boven de hare, hij snel en zachtjes zijn geheim zou fluisteren in de stilte, waarin haar lichaam het eenig levende was: 'Look here, Marie Louise Tchernine, kleine Russin met twee lieve Fransche namen, ik zou je mijn naam erbij willen geven, maar dat kan niet, want hij is niet meer van mij

Ik heb hem verkocht aan een zakenman in ruil voor zes maanden leven en dan een zorgvuldig berekende zelfmoord. Neen, ik ben niet krankzinnig, ik kan je het telefoonnummer opgeven, maar maak het vooral kort, want hij heeft het vreeselijk druk, en denk er ook om: het is een geheim nummer, en ga nu maar gauw slapen en denk dat je gedroomd hebt, ik gaf mijn eerewoord en niemand mag het weten....'

'Wat is er, wat is er, wat is er....' hoorde hij haar fluisteren, en het licht van haar oogen kwam recht op hem toe, en hij voelde haar hand, warm op zijn voorhoofd. 'Wat zie je? Je oogen zijn rood van bloed, en onder je oogleden is het heelemaal zwart....'

'Dat zal zijn, omdat ik mijn sneeuwbril niet op had,' zei hij snel, en toen ze angstig lachte: 'Marie Louise Tchernine, kleine Russin met twee lieve Fransche namen, ik....' en schreeuwend, om zichzelf snel tot zwijgen te brengen: 'het is mijn eerewoord, ik mag het niet zeggen, zelfs aan jou niet, aan jou vooral niet! Ik heb als een razende gevochten tegen mijn liefde voor jou, ik heb Alexander uitgevloekt toen ik hem met zijn blauwe billen in de sneeuw zag zitten, omdat ik wist, dat ik je nooit, nooit meer zou kunnen loslaten. Ik heb nu weer gevochten, twee dagen lang, en je wint mij terug, met één oogopslag....'

'Ik wil je niet terugwinnen, Robert. Denk je, dat de liefde blijft leven, wanneer je mij zóo alleen laat, en ik loop, en loop, en loop,.... van Odessa naar Londen, van Londen naar Odessa, een dag en

een nacht, en weer een dag, en iedereen die ik ontmoette heeft mij aangekeken alsof ik dood was. Telkens wanneer ik langs de vlammen kwam, stond je daar, waar je nu staat, en je zag mij niet; je oogen waren groot en koud van het kijken naar de gletschers, en nu ben je hier, maar ik zie je niet.... waar ben je....'

Hij stond voor den haard met zijn rug naar haar toe, en zij zat achter hem op de divan. Hij voelde hoe zij hem aankeek, maar hij verzette zich, met al den harden onwil waartoe hij zijn moe lichaam dwingen kon.

Tusschen hen in was de glanzende withouten tafel, waarop een glazen beker stond met twee kleine roode anjers. Haar hand streek langs haar zijden blouse, en ineens hoorde hij iets kletteren, klein en hard tegen het hout, en het glas dat omviel. De zwarte zijden kiel lag op de tafel en de roode anjers waren weg. Zij zat recht-op op de divan met donker neergeslagen wimpers die beefden, en keek hem aan met de oogen, die tegelijk bloemen zijn, rood in de zon en rood te midden, en rooder dan de kleinste donkerste anjers.

Toen ze hem zacht opzij duwde, was het donker geworden en groote vonken sisten tusschen de asch.

Hij liep haastig de kamer rond, en wanneer de cirkel te groot werd, duwde hij met zijn handen hard tegen de planken en tuimelde weer naar het midden. Op weg van den haard naar de deur botste hij telkens tegen de tafel, omdat hij angstig

links hield, want rechts brandde een geel licht, waar hij snel langsschoof. De tafel schokte, en hij boog zich over de twee bevende anjers, bekeek ze aandachtig, kuste ze en trok ze toen uit elkaar. Hij telde de roode blaadjes: zeventien. Ergens ruischte water. Hij holde naar het raam, maar het was dicht. Water. Golven. Nog vier dagen. Opeens zag hij de gramofoon en hij wist dat die hem redden zou. Een plaat opzetten en alles vergeten: het water dat op hem aandrong, de vlam waar hij niet langs dorst. En dat hij honger had. Nog vier dagen. Het is de moeite niet meer om te eten. Waarom kan ik het midden van die plaat niet vinden? Toch heb ik niets gedronken. Ik houd mijn handen tegen mijn ooren en wanneer ik ze wegneem zal ik opeens vroolijk zijn, want de muziek verdringt alles. Wonderlijk. Een aluminium kastje, een stalen veer die ik krampachtig opwind, een rond stuk eboniet en een naald, die er langs krast. Nu laat ik die zwarte zon draaien en hij brandt het donkerste verdriet weg.... Hij lag op zijn ellebogen voor de gramofoon en luisterde angstig. Een verre orkaan gonsde, een hooge wind siste snel voorbij, de grond dreunde zachtjes en onophoudelijk, en wervelde langs. De zwarte plaat werd een oneindige gele vlakte met ronde horizonnen, waar een wind langs heen stoof die eeuwig onderweg bleef. De wind golfde over zijn lichaam, het zand werd schuim, hij schreeuwde en sloeg om zich heen, de naald viel in zijn pols. De scherpe schram maakte hem wakker, het water ebde weg, en terwijl hij bevend probeerde om naast de omi-

gevallen gramofoon de twee helften van ‘Dans les Steppes Centrales de l'Asie’ tegen elkaar te passen, hoorde hij achter zich opeens een stem die hij kende; het hooge zingende geluid van Marie-Louise.

‘Heidelberg,’ zei ze zachtjes.

‘Londen,’ antwoordde hij. ‘En wat is tusschen Heidelberg en Londen? Frankrijk! En tusschen Londen en Frankrijk? De zee! De zee!’ Hij gilde het uit, terwijl hij zijn vuisten rond zich heen zwaaide. Opeens bleef hij doodstil en luisterend staan. ‘Het komt weer,’ mompelde hij. ‘Speel, Marie Louise, speel, het is het laatste, wat ik je vraag.’

Zij greep de balalaika en speelde. Hij bleef doodstil naast haar zitten, met zijn handen rond zijn knieën, terwijl zij het wijsje liet zoemen van het hart, dat door te veel liefkozingen versleten is. De branding die in zijn ooren gedreund had, verdween, en de zee werd een doodstille witte vlakte, aan weerskanten waarvan zij voorttrokken, zwijgend wuivend naar de onbereikbare schim aan den overkant. En toch zaten zij vlak naast elkaar, en zijn hand streek aarzelend over de ruwe plek. Dezelfde trui, dezelfde muziek.

‘Waarom blijven de dingen eender, en veranderen wij,’ vroeg hij langzaam.

‘Omdat de dingen geen geheim hebben en wij wel,’ fluisterde zij.

‘Wij?’ zei hij, ‘je bedoelt ik.’

‘Neen, neen,’ zei ze verschrikt, terwijl ze haar vingers een snel oogenblik op zijn mond legde, ‘be-

gin niet weer. Al zou je het willen zeggen waarom je weggaat, ik wil het niet meer hooren. Ik heb het aanvaard, eens en vooral, in dien nacht dat ik eenzaam liep, van Londen naar Odessa, terug naar mijn kinderland. Ik heb het gevonden zonder dat ik erover nagedacht heb. Een geheim heeft ons saamgebracht en een geheim drijft ons uiteen. Ik heb het eene aanvaard, en dus ook het andere, voorgoed. Ik ben niet meer hier, ik ben in Odessa, kom mij niet terughalen uit mijn kinderland, begrijp je dan niet, dat ik anders niet van je vandaan kan, dat ik je niet kan loslaten, wanneer we elkander vasthouden met den hartstocht van hier? Ik kan niet terug, het zou zijn of ik ging sterven.... De bergen zijn voorbij. En de vlakte moest immers toch komen, zooals hij komt voor iedereen, na een week, of na een maand, of na een jaar.... Wij wisten het allebei, anders hadden wij niet zoo waanzinnig veel van elkander gehouden.' Ze zaten dwars tegen elkaar in, haar kin op zijn schouder, zijn kin op haar schouder. Hij begon langzaam te antwoorden.

'Zou je van me kunnen houden, Marie Louise, wanneer ik arm was, wanneer ik moest werken, als iedereen, en harder nog, omdat ik een zware schuld moet betalen?'

'O Robby, ik wou dat het nog was als vroeger, want dan zou ik je slaan, omdat je zoo iets durft zeggen, en wanneer ik je sloeg, zou dat zijn omdat ik van je hield. Maar zie dan toch hoe we zitten, we kijken allebei in een andere diepte.'

'Maar ik wil terugkomen, Marie Louise, het is niet

voorbij, je wilt het enkel zoo.'

'Begrijp dan toch, dat de liefde sterven kan, Robby. De liefde leeft van het geheim. Misschien is dit geheim wel het geheim van het leven zelf. Nu ben jij gekomen met een ander geheim, dat groot is, en angstig, en het eerste is gestorven, want twee zulke geheimen kunnen naast elkaar niet bestaan in een menschenhart. Je hebt zelf gezegd, in Heidelberg, dat er maar drie dingen zijn, het leven, de liefde en....'

'Neen, neen,' schreeuwde hij. Hij balde zijn vuist tegen haar mond.

'Wees niet bang,' zei ze, terwijl zij zijn hand kalm wegduwde. 'Ik wil je geheim niet raden. Wanneer je leven gaat, denk dan niet meer aan mij, want ik heb je losgelaten, omdat het hoogste voorbij was. Het licht, dat tusschen ons was, is doorgebrand. Wanneer je sterven gaat, denk dan aan de twee roode anjers. Denk je dat ik dat gisteren....'

'Ik dacht, dat je het deed, om nog een maal de sterkere te wezen, en je zoo te wreken omdat ik wegliep.'

'Het was een afscheid, Robert. Ik wilde je nog eenmaal geven, wat je zelf het mooiste genoemd hebt, ik heb het gedaan, bijna met schaamte, terwijl mijn liefde al dood was.'

'Maar begrijp je dan niet, dat zoo'n afscheid juist het afscheid onmogelijk maakt? Want mijn liefde leeft nog.'

'Ik geloof je niet, Robert. Je leeft met dat andere geheim in je. En nog wil je niet berusten. Je wilt niet betalen. Je wilt altijd de toppen, maar je ver-

geet, dat na de toppen de vlakte komt. Wie op de toppen blijft, sterft er. Heb je er dan nooit over nagedacht, wat de geschiedenis van Tristan en Isolde beteekent? Dat hun liefde zoo waanzinnig groot was, dat zij er aan sterven moesten? Ook al was Koning Mare er niet geweest, en de vergiftigde wond, en het zwarte zeil, ze zouden nooit oud geworden zijn, maar waren doodgegaan, terwijl hun liefde nog sterk was, en heftig, want een geluk zoo hoog als het hunne is alleen te betalen met het diepste, met den dood. Laten we daarom breken nu het hoogste voorbij is, voordat we gebroken worden. Ik heb het gedaan, doe jij het ook.'

'Alleen te betalen met het diepste, met den dood...' herhaalde hij somber. 'Jij hebt gebroken, en daarom ik ook? Ik geloof dat je gelijk hebt, maar ik kan het niet. Het was zoo zeldzaam wat wij hadden, hoe zal ik kunnen leven zonder dat? Want ik kom terug, ik kom terug, ik zal je terugvinden, misschien veel later, en dan wordt het verleden weer levend. Het was mooi. Ik heb er nooit over gepraat, maar bij jou heb ik eindelijk geweten wat liefde was. Ik heb je nooit gezegd hoe ik van je hield. Het was niet noodig. Een bloem vertelt toch evenmin dat zij bloeit, en de wind, dat hij waait. Maar je zegt, dat het voorbij is, en daarom kan ik het je vertellen. Er is alleen maar liefde, wanneer hartstocht doodgewoon is, en het eenige. En die hartstocht was geen zinnelijkheid, en geen verdooving, maar een licht waarvan ik blind werd. Jij bent dapper, je hebt berust. Maar ik kan niet. Het is niet genoeg, dat je me loslaat. Ik wil geen on-

verschilligheid, ik kan niet van je weggaan met een handdruk en een bedankje voor de aangename dagen. Het is niet genoeg dat je me loslaat, duw me weg. Die anderen, ik zou ze getrapt hebben, en beleedigd, om ze te kunnen verachten wanneer ze het verdroegen, om dan weg te gaan en mezelf te verachten, maar tegen jou ben ik machteloos, en daarom moet jij het doen.'

Ze keek niet op terwijl ze sprak. 'Ik begrijp je niet, Robby, en je begrijpt jezelf evenmin. Ik moet je haten omdat je van mij wegwilt, en je weer liefhebben wanneer je terugkomt. Dat kan toch niet samen. Het eene oogenblik wil je haten, het andere liefhebben. Je hebt zelf gezegd dat de liefde het leven was. Ik durf niet te denken wat de haat is....'

'Je mag niet denken,' zei hij woest. 'Je moet mij haten.' Hij greep haar bij haar schouders. 'Sla mij dan toch, dat ik een reden heb om weg te gaan. Een slag in mijn gezicht, het eenige dat ik niet verdragen kan....' Hij greep haar hand, en lachte toen hij zag hoe ze haar kleine vuist balde, die hij snel naar zijn gezicht sloeg. Maar vlak bij zijn verbitterde oogen strekte ineens haar hand en veegde snel door zijn haar. Hij duizelde terug.

'Heidelberg,' hijgde hij. 'Nu haat ik je, Marie Louise. Ik moet afscheid van je nemen, en je laat mij weer alles voelen van voren af aan, net zooals gisteren. Je bent wreed en ik haat je. Goddank, Goddank.'

Ze keek hem verschrikt aan en sprong op hem toe, maar hij weerde haar af. 'Je hebt gezegd, dat de

liefde sterven kan, en ik wilde je niet gelooven. Maar nu weet ik het.' Weer stormde ze op hem toe. 'Stil, stil, stil,' zei hij angstig, terwijl hij snel achteruitweek. 'Laat het nu zoo, we hebben het immers gewild?' Hij streek schuw met zijn handen langs haar schouders. 'Onthoud het nu goed, ik haat jou, jij haat mij. Ik begrijp het wel niet, maar het is zoo, het moet zoo zijn. Goddank, Goddank. Nu de bergen nog.'

Hij holde naar het raam, duwde het open, en keek omhoog, naar de roodgloeiende rotspunten, naar het woeste en teere wit van de hooge sneeuw. Hij sloeg het raam met een smak dicht, liep naar de hall en kwam terug met twee ski's. Zij zag angstig, hoe zijn gezicht donkerrood werd, terwijl hij ze met alle kracht langzaam op zijn knie doorboog, tot ze krakend braken. Het raam sloeg open en de wind vloog naar binnen. Het laatste wat hij zag van de kamer met de roode anjers en de schemerlampen waren twee dunne splinters, die de wind langzaam voortblies langs de gladde houten vloer.

Bij de deur bleef hij stokstijf staan. 'Ik heb me vergist,' mompelde hij. 'Ik wilde enkel mijn ski's kapotbreken, en nu is er een van jou bij.'

'Ik geloof dat er met ons gespeeld wordt,' antwoordde ze dof.

Hij knikte en liep zachtjes fluitend den weg op. Onder zijn schoenen kraakte de sneeuw.

Achtste hoofdstuk
Man over boord.

‘**A**lles is in orde,’ zei Halling Aarhuus snel. ‘In de kamer hiernaast hangt een pak met mijn naam in den nek, en een ticket voor de vliegmachine naar Parijs in de linkerbinnenzak. Croydon, morgenochtend, tien uur dertig. Het lijkt mij beter, dat u hier blijft slapen. U bent bruin geworden, gelukkig dat ik elken dag mijn twee rondjes golf gespeeld heb, op de laatste drie dagen na. Ik heb griep, moet u weten. En koorts. Zoodat ik het bed houd.’ Hij lachte luid en scherp. De telefoon rinkelde. Hij nam den hoorn op, vertrok zijn mond en antwoordde zacht en gedempt: ‘Neen, Mr. Halling houdt het bed, Sir. De eerste secretaris, Sir. O jij, Wilberforce? Zakken ze? Goed zoo, gooi nog meer op de markt. De helft via Amsterdam. Morgen verder, ja, ik telefoneer uit Parijs....’ Wat doet u daar? De sousjes van de cheques optellen? Overbodige arbeid!"

Negentienhonderd een en negentig pond vier shilling sixpence," zei Robert kalm.

‘Van geen belang. Het totaal gaat naar de onkostenrekening.’

‘Maar ik sta er op u een specificatie te geven, want er zijn twee auto's bij.’

‘Jongeman, - want ik zie tot mijn genoegen dat u een man geworden bent, - wanneer er mil-

lioenen op het spel staan heb ik geen tijd voor het uit elkaar pluizen van een paarhonderd pond.'

'Maar ik wil u het geld terugbetalen.'

'Heeft u fortuin gemaakt, gewonnen met bridge of baccarat? Een geschenk uwer spaarpenningen aan de een of andere liefdadige instelling lijkt mij passender. Maar schrijf de cheque dan liever meteen, morgen zult u er wellicht geen tijd voor hebben.'

'Neen, ik betaal u en niemand anders.'

'Kras, iemand die op den drempel van.... een laatste avontuur nog aan een eereschuld denkt, die bovendien heelemaal niet als zoodanig beschouwd hoeft te worden. Alle eer....' Hallo, hallo, Maxwell? Aarhuus. Ja, aan de beterende hand. Dank voor de belangstelling. Ga morgen flink ingepakt naar Parijs. Neen, de Napier is kapot, ik ga gewoon Imperial Airways. Wat voor geruchten over mijn nieuwe emissie? Dat het niet lukken zal? Is mij soms ooit iets mislukt?.... De Bankers Trust mijn emissie tegenwerken? Dat zou leelijker zijn, Vendôme is niet bepaald een vriend van mij. Enfin, we geven den moed niet op. Donderdag bij de lunch in 't Savoy. So long. Wacht even. Is Billings daar? Laat hem dan roepen. Ja, ik kan twee minuten wachten.'

Robert stond met zijn rug naar Aarhuus toe en blies voorzichtig een stofje van een nikkelstalen tweedekker af. 'Ik sta niet op den drempel van den dood, Mr. Aarhuus.'

Halling Aarhuus duwde zijn hand tegen het mondstuk van de telefoon. 'Ik bewonder uw galgen-

humor,' spotte hij. Robert draaide zich met een ruk om. 'Het is geen humor van mij. Al dat getelefoneer van u is humor. Want ik doe het niet. Alleen om u dit te zeggen ben ik teruggekomen.' Halling was langzaam overeind gerezen, hard duwend tegen de tafel. Toen hij Robert's oogen zag, liet hij den hoorn vallen. 'Waar hebt u gisterennacht gezeten,' zei hij schor. 'Op welke barkruk of in welk bed hebt u uw verstand gelaten?' Robert haalde de schouders op en raapte den hoorn van de tafel. 'Ik geloof, dat er iemand aan 't andere eind te keer gaat,' zei hij koel. 'Het lijkt mij beter dat u eerst den heer Billings antwoordt.' Halling rukte hem de hoorn uit de hand, en bleef hem fel aanstaren. 'Billings? Aarhuus. Ben zoo vrij je te herinneren aan je belofte tot interventie bij Lavoisier bij de Banque de Paris. Maar laat Maxwell er buiten. Zakt de kunstzij voorbeurs? Laten zakken, want ik kan niet meer koopen. 10 % overwinst emissie A en mond houden. Neen, hooger ga ik niet. So long.'

'En nu wij.' Hij schoot de woorden uit zijn mond. 'Ik geloof, dat uw alphabet van emissie's een heel klein beetje van mij afhangt,' zei Robert lachend. 'Het is wel grappig een wereldconcern aan mijn vingertoppen te voelen.'

'Wanneer u dit doet om de sensatie, voor u er den tijd voor verliest, dan gun ik u gaarne vijf minuten,' zei Halling hard. Zijn stem knetterde. 'Ik wil die vijf minuten liever gebruiken om u te zeggen wat ik wel en wat ik niet doen wil,' zei Robert snel. 'Ten eerste: nu ik het leven ken laat

ik het niet meer los. Ten tweede: Ik betaal u vanzelfsprekend al het geld terug, en u stelt mij in de gelegenheid dit te verdienen.'

De telefoon rinkelde weer, maar Aarhuus legde kalm den hoorn van den haak. 'Uw belofte,' zei hij. 'Fair play.'

'Die een moord inhoudt,' antwoordde Robert. 'Voor uw rekening. Hebt u er wel over nagedacht, dat u strafbaar bent, wanneer u met een onschuldig gezicht te voorschijn komt, na uw gedeprecieerde aandeelen voor een prikje opgekocht te hebben? Tenzij ik zelf vooruit bevestig, dat ik u uit eigen beweging geholpen heb?'

Aarhuus antwoordde langzaam, en tusschen de woorden in ademde hij diep. 'Ik maak u mijn compliment over uw zakelijk combinatievermogen. Alles zit inderdaad in elkaar, zooals u mij in drie woorden verteld hebt. En de zaak lukt. Iedereen heeft al argwaan, tot mijn beste vrienden toe. Het spijt mij, dat ik van uw capaciteiten alleen maar practijk kan trekken op de bruuske wijze, die wij zes maanden minus één dag geleden op eerewoord zijn overeengekomen, maar ik kan geen stap terug. Zes maanden lang heb ik daarop aangedreven, alleen op grond van uw eerewoord, nadat ik geconstateerd had, dat mijn pak u paste. En de gelijkenis is treffender dan ooit. Zie hier.' Hij trok Robert voor den spiegel.

Maar Robert zag alleen het verschil tusschen hen beiden: een kleine roode anjer, die in zijn knoopsgat stak. Hij veegde er met zijn vingers langs: verwelkt. Halling greep hem bij den schouder.

‘Een vrouw natuurlijk,’ zei hij hard. Robert wrong zich los en keek hem aan. ‘Ja,’ zei hij kalm.

‘De hoeveelste?’

‘De vierde. De laatste.’

‘Niet meegerekend wat zoo tusschendoor gebeurde dan zeker.’

‘U hebt gelijk. Maar dat is voorbij. Ik weet nu, dat liefde trouw beteekent.’

‘Een groote liefde dus?’ Halling liep snel de gele kamer rond, en sloeg telkens met zijn vlakke hand tegen de nikkelstalen machinemodellen.

Robert knikte. ‘Ja,’ zei hij hard en heftig, ‘ja, ja!!’

Halling liet de turbine los, die hij hard omklemd had en legde zijn handen weer op Robert's schouders. Zijn oogen waren fel en rood.

‘Stommeling, weet je dan nog niet dat elke groote liefde kapot gaat? 't Is waar, je hebt er den tijd niet voor gehad, zooals ik....’

‘Den tijd niet? Een leven kan zich afrollen als een film, in een week, in een dag, in een nacht....’

Ze hoorden elkander lachen, en lachten harder, om elkander tot zwijgen te brengen. En opeens keken ze allebei naar den spiegel, en zagen twee dwazen, die lachten, omdat ze allebei wisten, dat een van beiden sterven moest.

Aarhuus sprak het eerst.

‘U is niet de eenige, die verwoest is.... Maar dat wilde ik niet zeggen.... Wat ik zeggen wilde, is dit: zult u ooit gelukkig kunnen zijn met een vrouw, wanneer ik haar vertel, dat u uw woord brak?’

Robert werd bleek. ‘Geef mij mijn woord terug,’ stamelde hij. ‘Ik wil leven.’

‘Ik heb medelijden met u, omdat ik weet....’ Halling's oogen werden klein en dof in zijn door de zon verschilferd gezicht. ‘Was het groot?,’ zei hij vlug, ‘was het angstig groot?’

Robert knikte.

‘Hebben jullie ruzie, omdat je wegging, zonder te zeggen waarom, zooals ik reeds verwachtte?’

Robert knikte.

‘Stommeling, wees dan blij, dat je sterven kan. Kijk naar mij. Waanzinnig rijk. Een macht om van te duizelen. En steeds begeerte naar meer macht, naar meer wraak op het leven, naar meer verdooving. En daaronderdoor een eeuwig kapot gebeten wezen. Vier vrouwen zei je. Vier levens. En nu wil je een vijfde? Werken en eenvoud en stil geluk en al dat fraais? De gevangenis met andere woorden. Je begint met een kleine. Wanneer je carrière maakt, wordt het een groote, zooals de mijne. De man met de milliarden gloeilampen, zooals ze me noemen. Je zou niet zeggen, dat ik eens de oogen van een vrouw gekust had, nietwaar? Maar al mijn hartstocht is wil geworden. Toen het diepste voorbij was heb ik het breedste gekozen, De macht. En ik slaagde. Mijn wraak. En ik geef mijn wraak niet op. Het is mijn leven. Het gaat om een van ons beiden. En ik ben het hardst. Je bent een keer tegen een vrouw gebroken. Maar ik ben niet gebroken. Ik heb gewonnen. Alleen. En daarom zal je breken tegen mij. Vier vrouwen. Vier levens. Vier verrukkingen. Begrijp je dan

niet, dat je vier maal den dood verdiend hebt?'

Robert maakte een afwerend gebaar. 'Alles zal goed worden,' stamelde hij, 'wanneer ik haar eerst maar zeggen kan, waarom ik weggegaan ben. Zij heeft het vertrouwen in de liefde verloren, dat mag niet, om honderd milliard niet. En ik ga het doen.'

Hij duwde Aarhuus weg en rende naar de deur. Naar buiten stormend zag hij met schrik, dat achter de Bugatti een nieuwe Sunbeam stond. Terwijl hij het hek van het park uitzwaaide, keerde hij zich snel om. De Sunbeam schoot glanzend door het grint van de oprijlaan. Hij lachte en duwde hard op het gaspedaal. De Bugatti nam een sprong en glibberde de eerste asphaltbocht door. In de verte hing een dunne mist.

Beelden vlogen voorbij. Halling. Gloeilampen. Geel. Rood. Een bar. Germaine. Geverfde lippen. De rouge op het kussen. Bloed op de witte doek. Zijn gele nek. Zijn stille baard. De zwijgende bergen. Steenen vallen. Gekletter. Het ijs in de cocktailshaker. Kiss me quick. Alexander. Da Cuentes. De liefde, daar ga je kapot aan. Versplinterde ski's. Het eind van de snelheid.... Een overweg. Vervloekt. De motor zuchtte en was stil. Grijze masten stonden star op den valen dijk. De draden hingen slap. Takken klapperden doodsch in de lucht. De storm woei neerslachtig door den leegen winter. Zoo blijft het, wanneer ik morgen niet spring. Een dood leven, na de brandende zon van dien éenen witten winter. Waar vlucht ik vandaan, en waar

naar toe? Een woordbreker ben ik, die een doode liefde levend wil maken. Om dan verder te leven in een grijze gevangenis? Want een woordbreker omarmen wil zij niet.... Leven? Kijk naar Halling. Ook hij dus. Machtig, en verwoest door de liefde. Het leven heeft hem gekerkerd. Ik sterf voor ons beiden. Ik zal springen. De laatste snelheid, en de hoogste, een zorgvuldig berekende sprong na de razernij van zes maanden. Een overwinning. En fair play.

Hij keerde zich om, en keek in de stille schemering. Twee koplichten spoten naderbij. Het volgende oogenblik boorden Halling's oogen in de zijne. Hij glimlachte. ‘Ik doe het,’ zei hij rustig, ‘u hebt gelijk. Ik heb de whisky pur van het leven gedronken. Voor mij geen melk en water meer.’

De vleugels hingen hoog boven het Kanaal. Diep beneden hem rimpelden de grijze golven. Aan weerszijden zweeg de grijze hemel. Hij leunde ruggelings tegen de deur, die hij tegen den winddruk in met kracht moest open duwen. Opeens werden zijn oogen wijd. Een rauw gouden licht beet de wolken open, en zonk het volgend oogenblik weer machteloos weg. Hij glimlachte droevig. Was het, omdat hij in zijn handen een klein portret hield, of omdat hij de ruimte instortte met een hart eeuwig onverzaad van zon?